

2014

**ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА
ПЕРИОДА 2014 – 2020**

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. е изготвена от екип на Агенция СТРАТЕГМА ООД в изпълнение на договор № 20-СДУР-14/06.02.2014 г. за изпълнение на поръчка с предмет: „Последваща оценка на Общински план за развитие на община Трявна 2007 – 2013 г., разработване на стратегически документи и методически правила за мониторинг и контрол“ по проект: „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“

Заключенията и тълкуванията, които се съдържат в настоящия документ, представляват експертното мнение на експертите на Агенция СТРАТЕГМА ООД и по никакъв начин не следва да се приемат като становище или официална позиция на Общинска администрация Трявна.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	8
1. Общи положения	Error! Bookmark not defined.
II. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА	11
1. Оценка на географското положение и природните ресурси на община Трявна като фактор за развитие	11
2. Териториална структура на община Трявна	15
3. Състояние на икономиката на община Трявна	16
4. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси	42
5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията на община Трявна	75
6. Екологично състояние и рискове	92
7. Административен капацитет, междуинституционална координация и съгласуваност на политиките	103
8. SWOT – анализ.....	114
III. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.	119
1. Стратегически насоки за развитие в периода 2014 – 2020 г.	119
2. Визия за развитие на община Трявна до 2020 г.	122
3. Стратегия за постигане на визията за развитие на община Трявна до 2020 г.	123
IV. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ С ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ ГАБРОВО ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 Г.	155
1. Съответствие с целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 – 2020 г.	155
2. Съответствие с целите и приоритетите на ОПР на община Трявна за периода 2007 – 2013 г.	156
V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 Г.	158
VI. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА	180
1. Индикативна финансова таблица – Общински план за развитие на община Трявна 2014 – 2020	180

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

2.	Индикативна финансова таблица – Общински план за развитие на община Трявна 2014 - 2020	182
VII. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА		184
1.	Общи положения	184
2.	Индикатори за наблюдение	191
3.	Индикатори за въздействие	244
4.	Стратегически индикатори за степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, в регионалната политика и планиране	245
VIII. ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ		252

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
ЕИСУРР	Единна информационна система за управление на регионалното развитие
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЕФРР	Европейския фонд за регионално развитие
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЗРР (2004)	Закон за регионалното развитие, приет 2004 г., отменен
ЗРР (2008)	Закон за регионалното развитие, приет 2008 г., действащ
КФ	Кохезионен фонд
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПАК	ОП „Административен капацитет“ 2007-2013
ОПОС	ОП „Околна среда“ 2007-2013
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
ОПРР	ОП „Регионално развитие“ 2007-2013
ОПРСР	Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013
ОПРЧР	ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013
ОПТ	ОП „Транспорт“ 2007-2013
ОПТП	ОП „Техническа помощ“ 2007-2013
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013
РПР	Регионален план за развитие
РЦВ	Райони за целенасочено въздействие
РЦП	Райони за целенасочена подкрепа
СЗР	Северозападен район от ниво 2
СИР	Североизточен район от ниво 2
СР	Съвет за развитие при Министерския съвет

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

СЦР	Северен централен район от ниво 2
ЮЗР	Югозападен район от ниво 2
ЮИР	Югоизточен район от ниво 2
ЮЦР	Южен централен район от ниво 2

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. е средносрочен рамков документ, определящ целите и приоритетите на регионалната политика за община Трявна.

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. [ОПР] е изготвен във връзка с разпоредбите на чл. 9 и чл.13 на Закона за регионалното развитие¹ [ЗРР (28.03.2014)], както и на чл. 34, 35, 36 и Глава четвърта на Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие² [ППЗРР].

При изготвянето на Плана за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. са следвани изискванията на **Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012 -2022), регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014 - 2020), областни стратегии за развитие (2014 - 2020), общински планове за развитие (2014 - 2020)³.**

Времевият хоризонт на ОПР е седем годишен – от 2014 до 2020 г., като съвпада с периода на действие на стратегическите документи от по-високо ниво в системата на регионалното развитие.

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. е изготвен в съответствие с изводите на изготвения анализ на социално-икономическото развитие на общината. Стратегическата част на плана е съобразена с предвижданията на съответните документи от по-висок порядък от системата за стратегическо планиране на регионалното развитие:

¹ Обн., ДВ, бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 31.08.2008 г., доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г.

² Приет с ПМС № 216 от 2.09.2008 г., обн., ДВ, бр. 80 от 12.09.2008 г., в сила от 31.08.2008 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г., бр. 5 от 19.01.2010 г., бр. 97 от 8.11.2013 г.

³ одобрени със Заповед № РД-02-14- 2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- Областна стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 – 2020 г.⁴;
- Регионален план за развитие на Северния централен район за периода 2014-2020 г.⁵
- Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012 – 2022 г.⁶
- Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г.⁷

Планът отчита и целите и приоритетите на Националната програма за развитие „България 2020“, както и на Стратегията „Европа 2020“. В процеса на разработване са отчетени и **изводите и препоръките от изготвената последваща оценка за изпълнението на Общинския план за развитие на община Трявна 2007 - 2013 г.**, както и хоризонталните приоритети на регионалната политика – устойчиво развитие, равни възможности и социално включване.

При разработването на плана са отчетени нормативната и институционална среда за неговото прилагане, изпълнение, наблюдение и оценка.

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. включва:

- анализ на икономическото и социалното развитие на община Трявна;
- целите и приоритетите за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;

⁴ Приета с Решение №2 от 04.09.2013 г. на Областния съвет за развитие

⁵ приет с Решение № 461 на Министерския съвет от 01.08.2013 г.

⁶ приета с Решение № 696 на Министерския съвет от 24.08.2012 г.

⁷ приета с Протокол № 47.61 на Министерския съвет от 19.12.2012 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- програма за реализация на плана, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите;
- индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- рамка за наблюдението, оценката и актуализацията на плана, ведно с индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
- действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Планът за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. е интегриран документ, който отчита предвижданията на останалите секторни документи, действащи на общинско ниво, предвижда взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното пространствено развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, туризъм, аграрни дейности и др.), залегнали в устройствените планове и схеми за развитие на територията. При необходимост документът може да бъде актуализиран съгласно разпоредбите на ЗРР.

В настоящия документ са отразени препоръките на изготвената Предварителна оценка на проекта на План за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.

II. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА

1. Оценка на географското положение и природните ресурси на община Трявна като фактор за развитие

1.1. Географска характеристика, местоположение и граници

Община Трявна е разположена в Централна България като територията и обхваща част от северните склонове на Централна Стара планина - от Предбалкана до билото на Тревненски дял на планината. Общината граничи с общините Габрово, Дряново, Велико Търново, Казанлък и Мъглиж. Територията ѝ е 255,5 кв. км. Най-високата точка на общината е връх „Бедек“ с надморска височина 1 488 м. по централното било на Стара планина на юг от общинския град, а най-ниската – 370 м. в землището на с. Стайновци на север от града. На изток, на около 20 км от град Трявна се намира с. Вонеща вода със своите минерални бани и излаз на Прохода на Републиката, а на запад на около 25 км се намира областния град Габрово.

Община Трявна е част от област Габрово и съответно от Северния централен район от ниво 2.

1.2. Релеф

Релефът на общината е предимно планински и полупланински, включващ част от главната старопланинска верига и Предбалкана. Площта се характеризира с голямо разнообразие на теренни форми - същинска планина, речни долини, хълмове, седловини, билни заравнености. Теренът е преимуществено планински, като надморската височина варира между 370 и 1488 м. Средната надморска височина на общинската територия е 700 м. Град Трявна е разположен на 435 м надморска височина. Наличието на множество ручей и малки реки, течащи предимно в овразите прави околността извън пътищата почти непроходима за механизирани транспорт.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

1.3. Климат

Като важен компонент на географската среда климатът оказва силно влияние върху останалите компоненти на природната среда – води, почви, растителен и животински свят. Има голямо значение за развитие на начина на живот и икономиката чрез селското и горско стопанство, туризма, отделните видове транспорт, строителството и промишлеността.

Територията на община Трявна попада в зоната на умерено- континенталния климат. Неговите измерения се обуславят до голяма степен от непосредствената близост на планината, от обраслите с гори големи планински повърхности и от начупения релеф. Характеризира се с по – високи минимални температури през лятото в сравнение с тези за страната. Горите влияят върху намаляването на температурите през лятото и запазване на по – високи температурни стойности през зимата. Под влияние на климата влажността на региона е сравнително висока през всички годишни сезони. Естествената защитеност от големия брой планински възвишения и горски насаждения оказва влияние върху намаляване на скоростта на движение на въздушните маси и спадане на тяхната сила. Ветровете са неперодични и с разнообразен интензитет. Преобладават северните, северозападните и западните ветрове. По долините на реките типичен е вечерният планински вятър.

Зимата в региона е сравнително студена със средни температури за януари от – 5,5° до + 2,8 °С. Пролетта настъпва късно – в края на март със средни температури за април от + 5,5° до + 16,5° С. Лятото е прохладно и влажно със средни температури за юли от +14,6° до + 27,4 ° С. Есента е топла, с първи есенни застудявания в края на октомври – началото на ноември. Средните минимални температури за ноември варират между + 2,7° до +11,1 °С. Периодът, през който няма минусови температури, е средно 196 дни през годината. Регионът се характеризира с висока (2 190 часа) годишна продължителност на слънчевото греене. Средната годишна влажност на въздуха е 74%, като най – ниските и стойности – 30% са през горещите летни месеци, като в периода края на лятото и началото на есента са характерни продължителни засушавания,

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

въпреки че в района преобладават летните валежи, които достигат до 1/3 от годишната валежна сума (881 мм/ кв.м.). Снеговалежите в региона са обилни, като максимумът им е в края на януари – началото на февруари. Снежната покривка се задържа средно 110 дни в годината.

Брой дни	Температура на въздуха °С	Вятър м/сек	Влажност на въздуха в %	% от годината
48,6	под 0	над 3	над 70	8,5
55,9	0 – 5	0,5 – 3	над 80	19,1
107,7	5 – 15	0,5 – 3	30 – 70	29,6
146,1	15 – 25	0,5 – 3	31 – 70	37,4
6,7	над 25	0 – 0,5	над 30	5,4

1.4. Води

Географското разположение на община Трявна обуславя наличието на собствени водни ресурси, генерирани от валежите. На територията на общината извира и протича река Тревненска - приток на река Янтра. Останалите водни течения на територията на общината са къси и с непостоянен дебит.

Периодите на пълноводие и маловодие са се утвърдили като важни абиотични фактори на средата. Пълноводието продължава 4-5 месеца, като обемът на оттока представлява 60-70% от годишния. Поради неравномерното разпределение на валежите, времето на пълноводие е различно. Периодът на маловодие настъпва в началото на лятото и продължава 3-4 месеца. През този период голяма част от малките повърхностни течения пресъхват.

Незначителен дял във водния баланс на общината са естествените и изкуствени водоеми.

На територията на общината има два минерални извора , които не са достатъчно проучени и изследвани.

1.5. Почви

Най-разпространени видове са тъмносивите и сивите горски, кафявите горски, планинско ливадните, алувиалните и делувиалните почви.

Сивите горски почви са характерни за Предбалкана с надморска височина от 800 до 1 000 м. Образуват се в условията на умерено-континентален климат и имат ясно изразен хумусен хоризонт, като хумусното съдържание е до 5%, а общия запас на хумус варира от 20 до 25 т/дка. Притежават неблагоприятни физико-механични свойства и понижена водопропускливост като резултат от тежкия си механичен състав. За повишаване на плодородието на сивите горски почви е необходимо провеждането на редица мероприятия, като върху тях могат да бъдат отглеждани зимна пшеница, ечемик, ръж, фасул, овощи, люцерна и др.

Алувиално – ливадните почви са разпространени предимно по поречието на река Тревненска. Намират се на заливните тераси на реките и са богати на скални материали и хумусни вещества. Задържат по–продължително време влагата и са подходящи за отглеждане на зеленчуци. За повишаване на плодородието им е необходимо да се предпазват от заблацияване и засоляване. За съжаление относителният им дял е малък на територията на Община Трявна.

Кафявите горски почви са разпространени върху високите склонове на Стара планина - в места с надморска височина над 1 000 метра. Те са силно ерозирали, имат лек механичен състав и се отличават с ниско плодородие. Образувани са върху кисели скали, пясъчници и глинести шисти. Подходящи са за отглеждане на ръж, овес и картофи, но се нуждаят от варуване и комбинирано торене.

1.6. Полезни изкопаеми

От подземните богатства най - голям интерес представляват и са разработвани находищата на черни каменни въглища. На територията на общината е разположен рудник “Лев”, с.Кръстец, чиято дейност е прекратена през 2004 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

2. Териториална структура на община Трявна

Общата площ на община Трявна е 255,5 кв.км, което представлява 12,6% от територията на област Габрово.

Община Трявна е съставена от 106 населени места – град Трявна, град Плачковци и 104 села. В периода 2006 – 2012 г. няма промени в състава на общината.

Показателят „размер на площта на 1000 души“ (на глава от населението) осигурява една най-обща мярка на текущия носещ капацитет на територията за вътрешно осигуряване с хранителни продукти и за производство за износ.

Общата площ на община Трявна е 255,5 кв.км., а населението към февруари 2011 г. 11 754 души. Така стойността на показателя размер на площта на 1000 души е 21,74 кв.км./1000 души, т.е. общината е почти един път и половина над средното за страната и ЕС (14,73 км²/1000 души, 2010) по **осигуряване на обща площ на населението. Коефициентът на Използвана земеделска площ** – 938,4 ха/1000 души също е значително над средния за страната (674,6 ха/1000 души, 2010). **Осигуреността със залесени площи** – 1119,1 ха/1000 души също е над средната за страната (521,22 ха/1000 души, 2010 г.)

Данните показват липса на значителни различия във вида на териториите в общината. Промените⁸ в земеделските и горски територии са незначителни.

Съгласно предложената в „Социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Регионално развитие“ за периода 2014-2020 г.“ Етап 2 – Фокусиране на анализа⁹ класификация, **община Трявна попада в две от основните класификации на типове общини, а именно община със селски и планински характер.** Показателите, използвани за определянето на мястото на общината в тези групи я определят като **селска община от втора група** (с оценки между средната за страната и средната за специфичната територия) и **планинска община от трета група**

⁸ По данни от Доклад за дейността на Од „Земеделие“ – Габрово за периода януари – декември 2011 г.

⁹ изготвен в рамките на проект “Разработване на социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Регионално развитие“ за периода 2014-2020 г.”

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

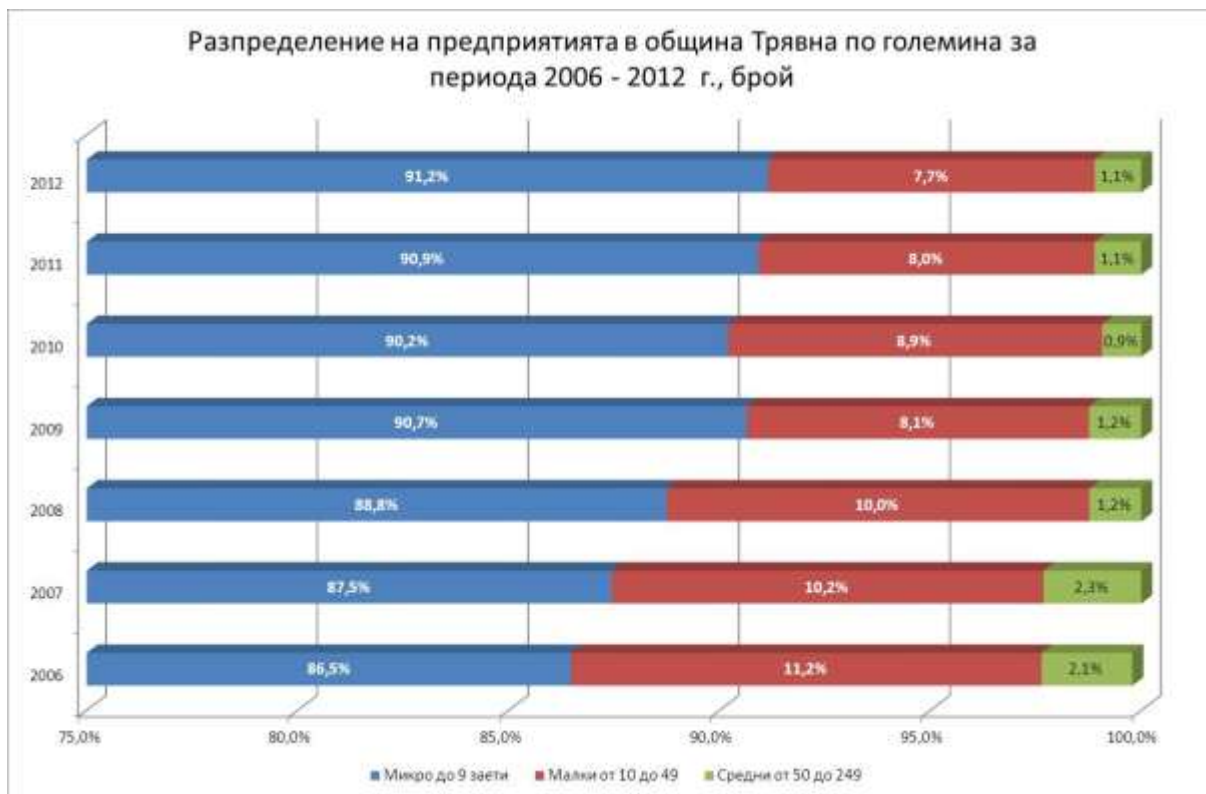
(с оценки между средната за специфичната територия и прага на критичност за тази група общини)

3. Състояние на икономиката на община Трявна

3.1. Структура на икономическите субекти в община Трявна

Разпределението на предприятията по големина в Трявна показва, че в структурата преобладават микропредприятията, които от 2006 г. насам са увеличили броя си с близо 5%, за сметка на малките предприятия (намаление от 11,2% през 2006г. до 7,7% през 2012 г.) и средните предприятия (спад от 2,1% през 2006г. до 1,1% през 2012 г.). През 2011 и 2012 г. дялът на средните предприятия се възстановява на нивата от 2008 и 2009 г. Според статистическите данни на територията на община Трявна не функционират големи предприятия.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Нарастването на броя на микропредприятията е забележимо след настъпването на икономическата криза през 2008 г., но процесът продължава и към момента, разкривайки продължаващата активност на предприемаческите процеси в общината.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Разпределението на фирмите по сектори от икономически дейности в община Трявна показва относително сходни стойности за периода 2006 г. – 2012 г.

Най-голям дял в броя фирми заема сектор Търговия (услуги) с дял от 38% за 2012 г., следван от сектор Преработваща промишленост с дял 19,3% за 2012 г., сектор Хотелиерство и ресторантьорство – 14,6%, сектор Други дейности (8,7% за 2012 г.) и сектор Строителство (5,7% за 2012 г.) и Сектор Здравеопазване и социални дейности (4,4% за 2012 г.). Секторите Операции с недвижими имоти, Образование, Селско, горско и рибно стопанство заемат дял, по-малък от 5% в общата структура на фирмите по сектори от икономически дейности.

През 2010 г. по сектори от икономически дейности в обобщения сектор Други дейности разпределението на структурата на фирмите за община Трявна е следното – най-голям дял заема Други дейности (46%), следвани от Професионални дейности и

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
 чрез Европейския социален фонд

научни изследвания (33%), Административни и спомагателни дейности (12%) и
 Култура, спорт и развлечения (9%).

Структура на фирмите по сектори от икономически дейности в обобщения сектор други
 дейности община Трявна за 2010 г

Източник: НСИ

За 2012 г. съпоставими данни са налични за сектори Други дейности (намалява от 46% на 20%), Професионални дейности и научни изследвания (от 33% на 14%) и Административни и спомагателни дейности (от 12% на 8%).

3.2. Основни икономически показатели

Въпреки преобладаващия дял на микропредприятията в местната икономика, по отношение на останалите макроикономически параметри този тип предприятия не генерират основните дялове на различните икономически показатели, но в значителна степен подпомагат развитието на местната икономика.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3.2.1. Брутна продукция

Разпределението на брутната продукция, произведена в община Трявна според големината на предприятията за периода 2006 – 2012 г., показва следните зависимости.

За периода 2006 – 2007 г. най-голям дял от брутната продукция на територията на община Трявна е произвеждана от средни предприятия (36,5% през 2006 г. и 42,4% през 2007 г.).

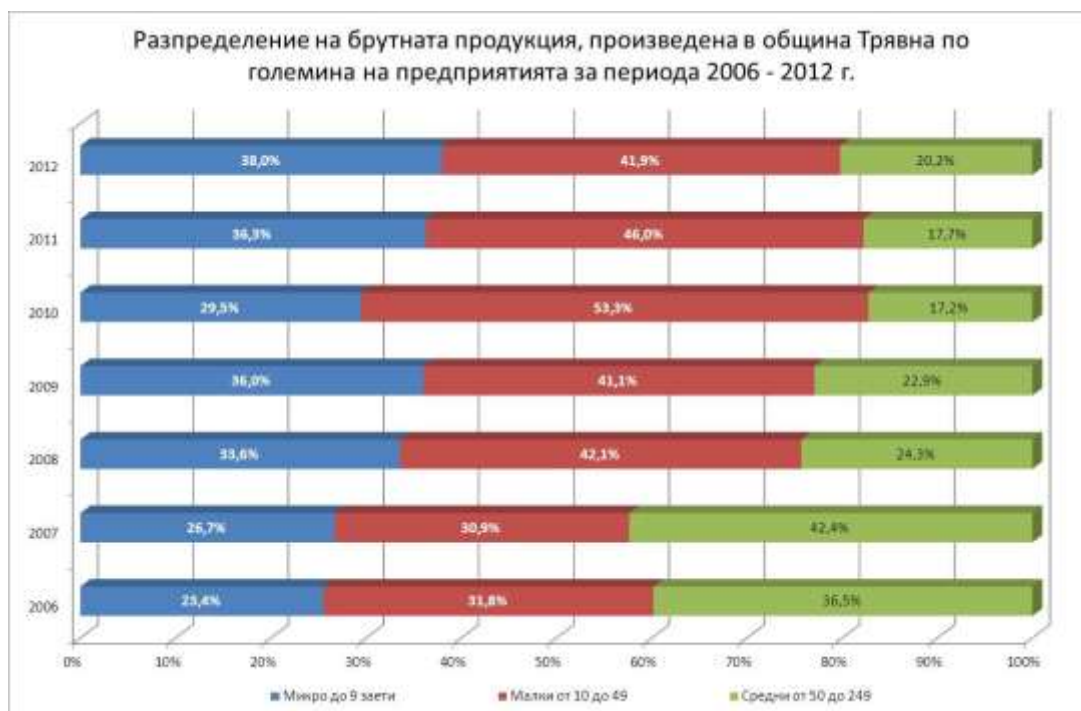
През 2008 г. рязко се увеличава дялът на брутната продукция, произведена от малки предприятия – от 30,9% през 2007 г. тя стига до 42,1% през 2008 г. Тази тенденция остава валидна до 2010 г., когато дялът на продукцията, произвеждана от малки предприятия стига до 53,3%. Това увеличение не е за сметка на продукцията, произвеждана от микропредприятия, нейният дял се намалява, но не с толкова бързи темпове, както при продукцията, произвеждана от средни предприятия.

Тези данни показват, че в периода на икономическа криза (2008 – 2010) малките предприятия са тези, които успяват да компенсират намаленото производство на средните предприятия. През 2011 и 2012 г. приносят на микро и средните предприятия в обема брутна продукция на общината нараства, но дялът на малките предприятия остава близо 42%.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

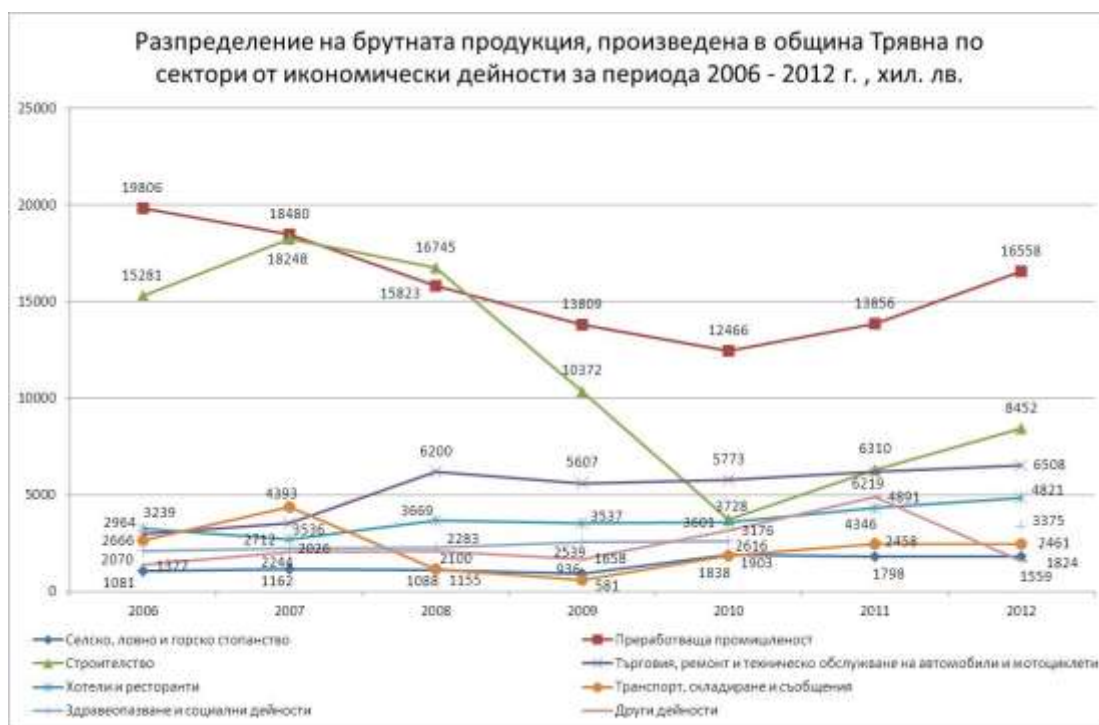
Източник: НСИ

Източник: НСИ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Сравненията по години на обема брутна продукция на едно предприятие показват, че малките предприятия могат да бъдат считани за по-ефективни – за периода 2006 – 2012 г. увеличението на brutния продукт на едно малко предприятие е 53%. За микропредприятията този показател показва нарастване от 24% за същия период, докато при средните фирми се наблюдава намаление от 14%.

Източник: НСИ

Най-голям дял в произведената брутна продукция в общинската икономика има сектор **Преработваща промишленост**. Въпреки високите обеми тенденцията е отрицателна между 2006 и 2010 г. Данните за 2011 и 2012 г. показват **възстановяване** на сектора до нива от 2007 г.

През 2007 и 2008 произведената продукция на сектор Преработваща промишленост е била съизмерима с тази на сектор Строителство, който поради икономическата криза се намалява дела си близо 6 пъти (2010). Последните данни показват, че сектор **Строителство започва да възстановява позициите си в**

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

общинската икономика и през 2011 и 2012 г. дела му в брутната продукция вече е по-голям от този на сектор Търговия (услуги).

Сравнително **бавен, но устойчив ръст се наблюдава в останалите основни сектори** на общинската икономика – **Търговия (услуги), Хотели и ресторанти, Транспорт, складиране и съобщения, Селско стопанство.**

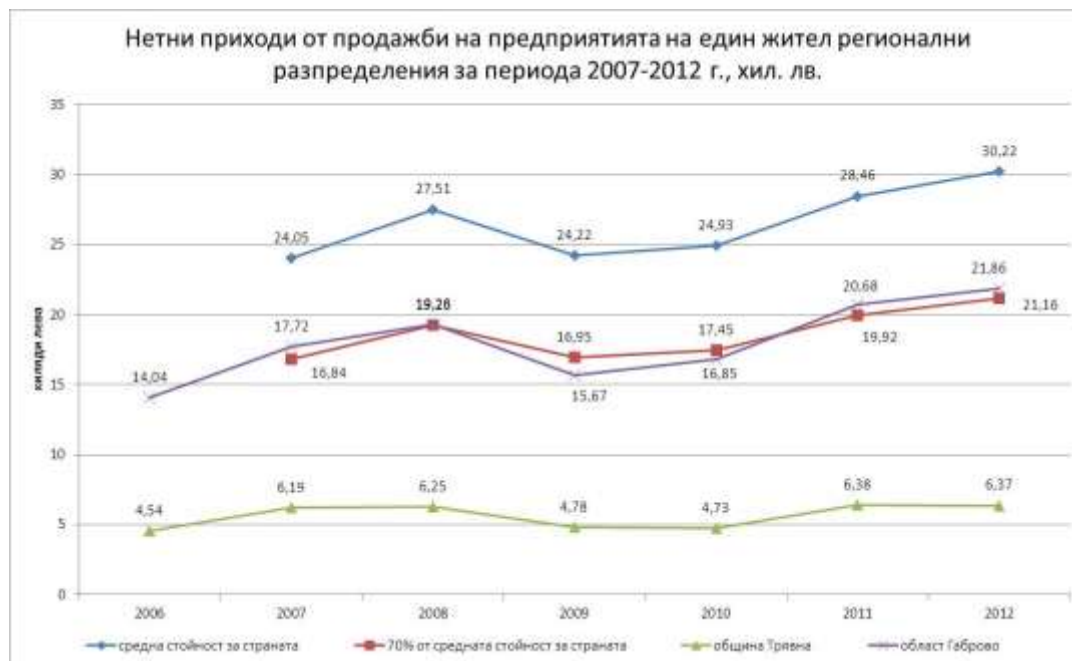
Най-висока средна стойност на брутна продукция на една фирма през 2012 г. има в сектор Строителство, следван от секторите Преработваща промишленост, Здравеопазване и социални дейности, Транспорт, складиране и съобщения и Селско стопанство.

3.2.2. Нетни приходи от продажби

Нетните приходи от продажби на човек от населението за община Трявна за периода от 2007 – 2012 г. следват общата тенденция за страната. Продължава регистрираната през 2010 г. тенденция стойността за община Трявна да е в пъти по-ниска от средната стойност за страната.

Въпреки това, и този индикатор отбелязва възстановяване на местната икономика, като стойностите му през 2011 и 2012 г. са по-високи от тези през 2007 и 2008 г. (годините преди икономическата криза).

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

В периода след 2008 г. съществен дял (около половината) в нетните приходи от продажби имат микропредприятията, следвани от малките предприятия. Средните предприятия не успяват да възстановят дяла си от 2006 и 2007 г., който е намалял между два и три пъти. Данните потвърждават вече регистрираната тенденция, че малките предприятия носят основните приходи и добавена стойност в икономиката на община Трявна след 2008 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Разпределението на НПП по сектори от икономически дейности за периода 2006 – 2012 г. показва, че най-голям дял от НПП, въпреки спада от 2009 и 2010 г., реализира сектор Търговия, следван от сектори Преработваща промишленост, Строителство, Хотели и ресторанти.

Необходимо е да се отбележи, че сектор Преработваща промишленост започва съществено да намалява дела си в още в началото на периода – 2007 г., т.е. намалението на дела му в местната икономика не се дължи изцяло на икономическата криза, обхванала страната след 2008 г. Намалението на дела на сектор Строителство до 2010 г. следва тенденциите на сектора и на национално ниво.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

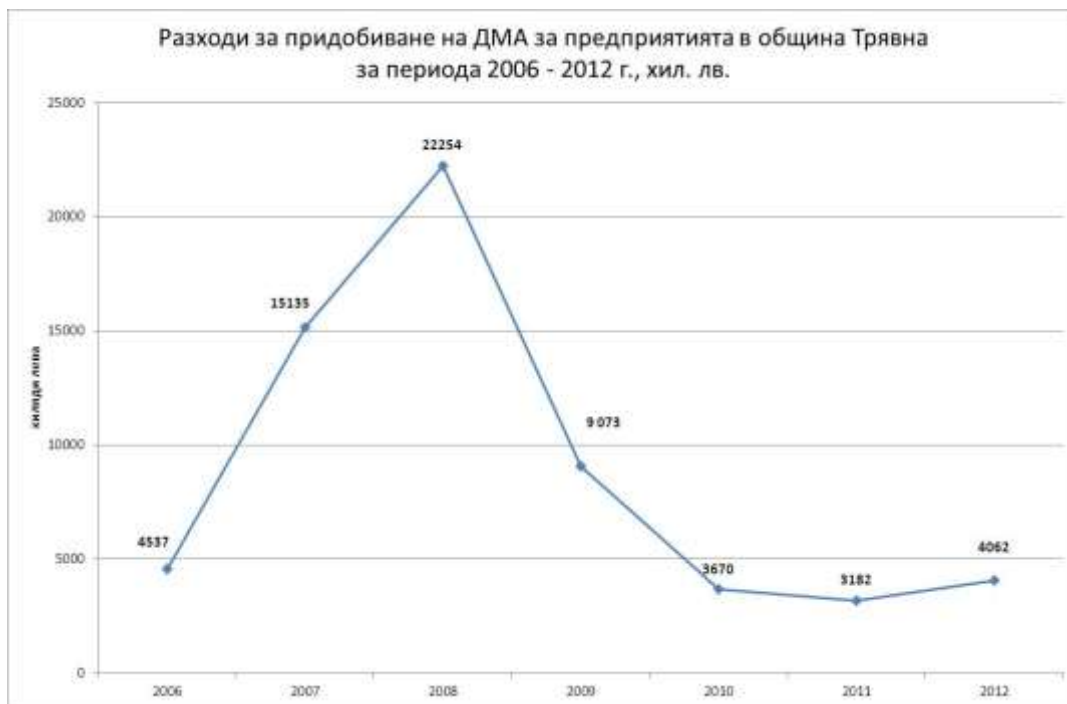
Източник: НСИ

3.2.3. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА)

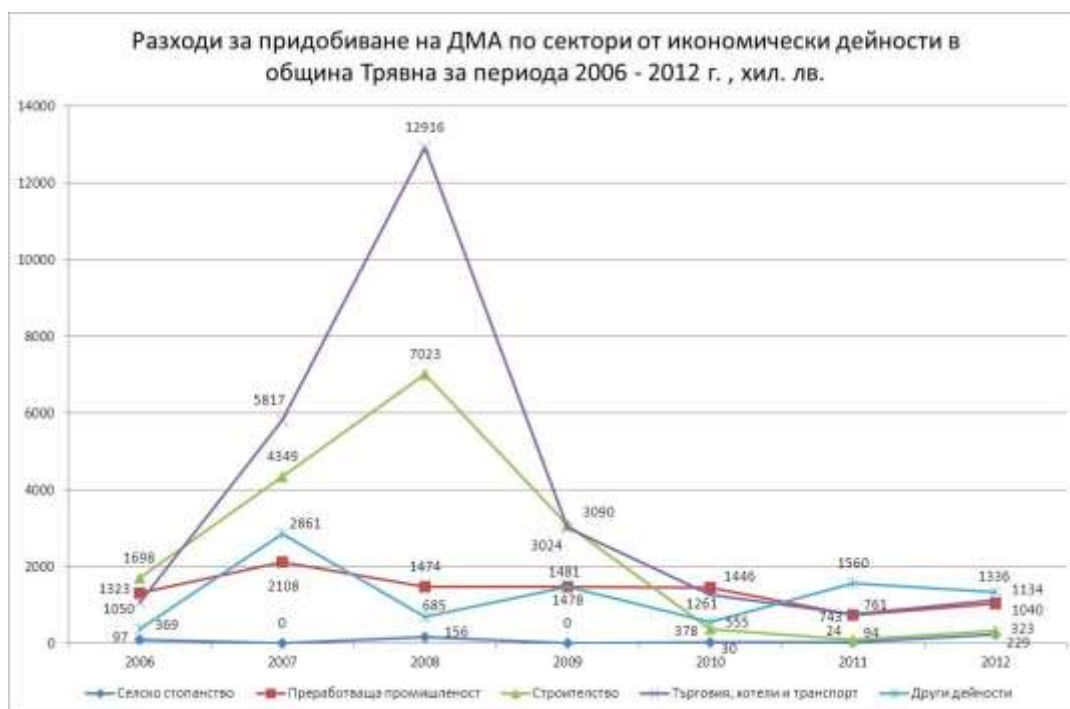
Разходите за придобиване на ДМА нарастват бързо от 2006 до 2008 г. Изключително рязък спад на инвестициите - – повече от два пъти се наблюдава през 2009 спрямо 2008 г. През 2010 и 2011 г. намалението продължава, като стойностите слизат под обема на инвестициите, направени през 2006 г. Слабо възстановяване на инвестициите се наблюдава през 2012 г.

Това показва, че инвестиционната активност в общината спада, което вероятно се дължи в най-голяма степен на рязкото съкращаване на инвестиции в секторите Преработвателната промишленост, Строителство и Хотели и ресторанти.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Източник: НСИ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Доколкото инвестициите в секторите Хотели и ресторанти и Строителство са свързани (2007 – 2009), следва да се отбележи, че инвестициите в останалите сектори са сравнително устойчиви, макар и с негативен знак през част от периода.

3.2.4. Мнение на гражданите и бизнеса за икономическото състояние на общината

При проведеното през 2012 г. проучване гражданите, администрацията и представители на бизнеса в общината разпределят оценките си за икономическото развитие на общината почти по равно между „задоволително“ (с лек превес) и „незадоволително“. Част от интервюираните посочват икономическото състояние като положително.

Анализът на представените по-горе данни по отношение на основни икономически показатели потвърждава към 2012 г. в голяма степен регистрираното възприятие на жителите на община Трявна по отношение на икономическото ѝ развитие. В най-голяма степен това възприятие се определя от сравнително високата безработица и ниското заплащане. Следва, обаче да се има предвид, че към настоящия момент всички макроикономически показатели са подобрили стойностите си. Негативни остават данните за средната годишна работна заплата в общината, която е с 25% (2012) по-ниска от средната заплата в област Габрово, но в същото време е и с 36% (2012) от средната за страната. Следва да се отбележи, че като следствие от влошената през 2008 и 2009 г. икономическа среда, разликата между средната годишна заплата в община Трявна и същия показател на национално ниво нараства устойчиво – през 2006 г. средната заплата в община Трявна е с 31% по-ниска от средната годишна работна заплата за страната, а през 2010 г. тази разлика е 35%. Данните от проучването показват, че над 75% от доходите на интервюираните домакинствата се изразходват за неотложни нужди – резултат подкрепен и от данните, предоставени от ТБ на НСИ.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Показателят „нетни приходи от продажби на човек от населението“ също дава основание икономическото състояние на общината да бъде възприемано като „незадоволително“. Въпреки възходящата си тенденция през 2011 и 2012 г. индикаторът е над 5 пъти по-нисък от стойността на национално ниво.

При оценката на качеството на живот в общината обаче тези показатели се балансират със **сравнително високите оценки за състоянието на предоставяните публични услуги и като цяло формират и високи оценки на качеството на живот, които интервюираните жители на общината посочват. Над 55% от анкетираните оценяват качеството си на живот като средно и добро (оценки 3 и 4 от скала от 1 до 5); никой от анкетираните не е оценил качеството си на живот с оценка 5.**

Сравнително негативни са резултатите от проведеното проучване по отношение на възможностите за намиране на нова работа. Над 40% от тези, които са загубили работата си, декларират, че не са намерили нова за период по-дълъг от 24 месеца. Като основна трудност те посочват **липсата на предлагане на работни места на територията на община Трявна, както и ниското заплащане на предлаганите работни места.** В много по-малка степен като причина за трудностите са посочени наличието на квалификация или образование, за които в общината не се предлагат работни места. **Проучването обаче показва наличието на висока ежедневна трудова миграция на жители на гр. Трявна към другите общини в областта – Габрово и Севлиево, както и към гр. Велико Търново.** Резултатите от проведеното качествено проучване (фокус група) показват **положително възприемане на модела за ежедневна трудова миграция от страна на гражданите на община Трявна.**

3.3. Състояние на основни икономически сектори в община Трявна

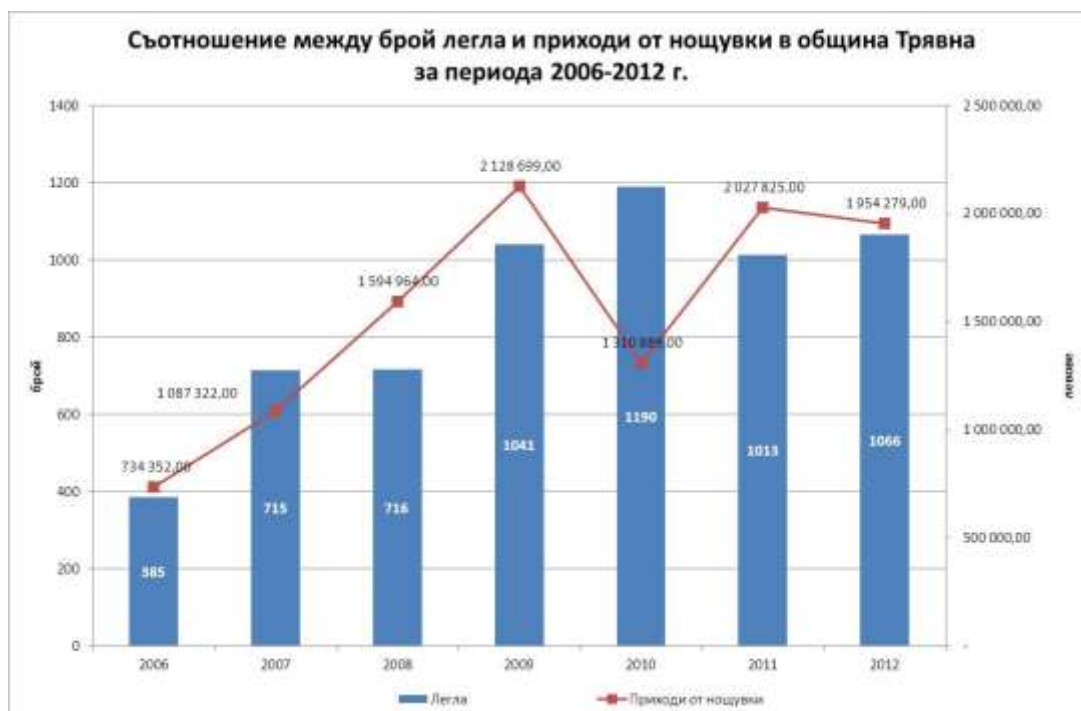
3.3.1. Туризъм

Резултатите от проведеното (2012) на територията на община Трявна проучване показват, че туризма се разпознава като допълващ фактори за развитие на икономиката

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

общината. Визията на жителите на общината за неговото развитие е свързана с развитие на туризма на клъстерен принцип със съпътстващо съгласувано развитие на свързани дейности. Налице е потенциал за развитие на различни видове туризъм – културно – исторически, спортен, здравен, селски, еко туризъм.

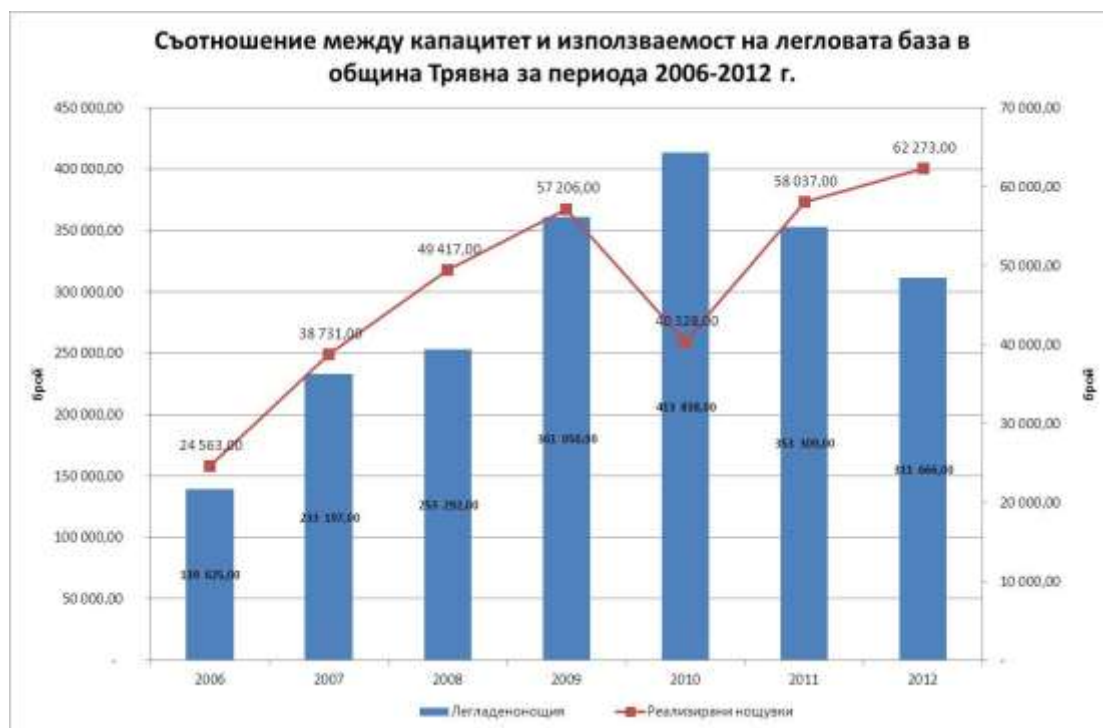
Данните за съществуващата туристическа инфраструктура показват оптимално и пропорционално съотношение между броя легла и приходите от нощувки показва до 2009 г. включително. След значителен спад в приходите през 2010 г., е налице положителна тенденция на леко намаляване броя на леглата и нарастване на приходите от нощувки. На този етап не е възможно да се определи доколко устойчива ще бъде тази тенденция през следващите 5 до 7 години и доколко разширяването на съществуващата леглова база би било икономически неоправдано и дали би могло да доведе до възвращаемост на вложените инвестиции.

Източник: НСИ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

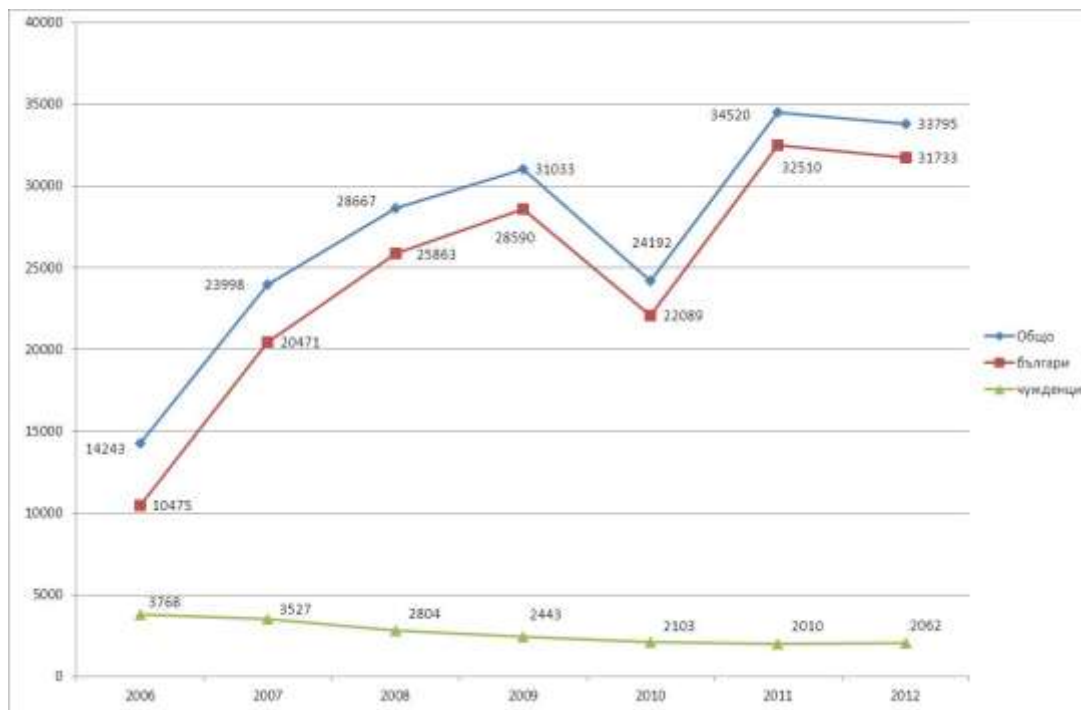
Най-високи стойности на средната цена на нощувка са постигнати през 2009 (37,20 лв.) и 2011 г. (34, 9 лв.). През 2012 г. средната цена на нощувка в община Трявна е 31,4 лв.

Източник: НСИ

През 2010 г. се наблюдава спад на реализираните нощувки с повече от 10 000 за една година. В следващите две години при леко намаление на легловата база е налице значително подобрене в използването на наличния капацитет за настаняване. Като положителна тенденция следва да се определи нарастването на използваемостта на легловата база през 2012 г. при намаляващ брой на пренощували лица, което показва тенденция за удължаване на престоя.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Следва да се отбележи трайната тенденция за намаляване на броя на пренощували чужденци на територията на община Трявна.

В рамките на проект, осъществяван от община Трявна през юли 2013 г. е проведено изследване сред 300 туристи, посещаващи община Трявна. Изследването обхваща две групи туристи – транзитни (150) и пренощували на територията на общината (150)¹⁰. Проучването осигурява данни за профила на туристите в Трявна, който е от съществено значение за идентифициране на нуждите и възможностите за развитие на туризма в общината. Анализът показва, че преобладаващият дял туристи са между 30 и 39 или над 60 години, с висше или средно образование, със средни и по-скоро ниски доходи, които посещават общината с цел пасивна почивка или посещения на културно-исторически обекти. Пасивната почивка е предпочитан начин за прекарване на времето от посетителите на средна и по-висока възраст. По-младите се

¹⁰ Проект „Трявна – градът, в който се ражда красота“, осъществен с финансовата подкрепа на ОП „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

ориентират към културно-историческия туризъм. Еко-туризмът е най-популярен както сред най-младите, така и сред туристите на възраст над 60 години.

Основната част от туристите в общината пристигат с автомобилен транспорт (над 85%), което показва, че туризмът е силно зависим от състоянието на пътната инфраструктура. Не следва да се пренебрегват и над 13% от посетителите, които са използвали влак, за да достигнат до Трявна.

Изследвана е степента на удовлетвореност от посетените туристически обекти и атракции. Като цяло, по-възрастните посетители на Трявна са по-удовлетворени от младите. Прави впечатление високия, спрямо останалите групи, дял на неотговорилите на въпроса посетители в най-младата група – от 18 до 29 г. Това, заедно с информацията за препоръките за подобрене на туристическите обекти и атракции дава основание да бъде търсено допълнително развитие на туристически атракции в съответствие с ресурсите, с които община Трявна разполага.

Предвид тези данни, както и данните за заетостта, която сектор „Хотели и ресторанти“ осигурява (над 7% от общата заетост в общината) адекватното подпомагане за развитието на туризма е свързано с подкрепа за използване на наличната леглова база чрез подобряване на достъпа до общината, развитие на привлекателен туристически продукт, подобряване качеството на съществуващите и развитие на нови туристически атракции и услуги, вкл. използването и развитието на съществуващи брандове.

3.3.2. Промислено производство

Производството на текстил и облекло е традиционно за община Трявна. Наличието на голям брой шивашки фирми предполага и големия брой на заетите в този подотрасъл на „Преработващата промишленост“. Основната част от трикотажното производство е съсредоточено в центъра на общината. Отрасълът е специализиран в производството на дамско, детско и мъжко облекло. По-големи фирми в отрасъла са: „Интертоп“ ЕООД, ЕТ „Ян – Янко Ников“, „Корона 85“ ООД, ЕТ „Джули Стил“, ЕТ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

„Елина – Ангел Коев“, „Фелия“ ООД, „Цвети Фешън“ ЕООД, „Ваяна – Стефка Куцарова“ ЕТ, „Елит Стил“ ЕООД, „Льофлер България“ ЕООД и др.

Подотрасъл „Производство на дървен материал и изделия от него“ също е традиционен за общината и води началото си от първата половина на 20 –ти век. И до днес традиционни за община Трявна остават дърводобива и производството на стилна мебел, както и на мебели с дърворезба. По-големи фирми в отрасъла са: „Мелиста“ ЕООД, „Престол“ ООД, „Стил МС“ ООД, „Вълчев М“ ЕООД, „Винтайм“ ООД, „Щайнер Мебел“ ЕООД, „Би Би Сикс – Мебели“ АД, Ванива“ ООД и др.

През 2009 г. основният производствен корпус на Трема АД (обявена в несъстоятелност) е закупен от Емко ЕООД. Фирмата осъществява производство на метални конструкции, инструментална екипировка и нестандартни съоръжения, механично обработване на метал, производство на въоръжение и боеприпаси.

От 2004 г. в Трявна развива дейности и поделение на една от значимите фирми в областта - Резбонарезни инструменти Габрово ЕООД. Резбонарезни инструменти Габрово ЕООД е най-големият производител на металорежещи инструменти в България с над 60 годишен опит. Специализирано в производство на дървообработващи инструменти е “Тримекс” ООД. ЕТ “Бошнаков – Кольо Бошнаков” произвежда детайли за машиностроенето с производствена база в гр. Плачковци.

Промишленото производство няма ясно изразен профил, а е конгломерат от наследени внесени производства (метални изделия и металообработващи инструменти, инструментална екипировка и нестандартни съоръжения, трикотаж и шивашки изделия, пластмасови изделия) и традиционни производства, базирани на местни суровини (дървообработка и мебели). Възможност за интегрирано развитие на местната индустрия е мрежа от взаимообвързани малки чисти производства с ясен продуктов профил и гъвкаво производство спрямо търсенето.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3.3.3. Селско стопанство

По данни на Годишния доклад за дейността на ОД ”Земеделие” – Габрово¹¹ през 2011 г. селскостопанския фонд на община Трявна възлиза на 106 184 декара, от които обработваеми са 54 666 декара. Общият горски фонд е 131 376 декара, от които 43 178 декара частна собственост.

Баланс на площите на община Трявна (дка)

по данни от Агростатистика

Баланс на площите	Община Трявна	
	към 31.01.2007 г.	към 31.01.2012 г.
Обща площ на землищата	254 910	254 910
I. Селскостопански фонд	106 495	106 201
1. Обработваема земя	56 238	54 652
в т.ч. ниви	29 659	29 037
в т.ч. ливади	17 382	17 253
в т.ч. трайни насаждения	9 197	8 362
в т.ч. лозя	-	-
2. Необработваема земя	50 257	51 549
в т.ч. мери и пасища	43 473	40 938
в т.ч. други	6 784	10 611
II. Горски фонд	131 443	131 376
1. Частна собственост	42 081	43 200
2. Държавен горски фонд	89 363	88 176

Сравнителната таблица показва, че за разглеждания период с близо 3% е намаляла обработваемата земя. Наблюдава се незначително намаление и на общия обем на горския фонд.

Общината стопанисва и управлява земеделската земя, останала след възстановяването на правата на собствениците. След влизане в сила на плана за земеразделяне и одобрената карта на съществуващи и възстановими стари реални граници земите стават общинска собственост. Определянето на тези имоти се извършва от комисия, назначена от директора на Областната дирекция "Земеделие". 2008 год. Общинска служба по земеделие – гр. Трявна е предала на Община Трявна имоти по чл. 19, ал. 1 от ЗСПЗЗ на територията на община Трявна, определени с Протоколно

¹¹ за периода януари – декември 2011 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

решение от 2008 г. за 11 броя землища, както следва: Бангейци, Белица, Бижовци, Престой, Черновръх, Фъревци, Трявна, Станчов хан, Плачковци, Енчовци и Радевци.

Съставянето на актове за общинска собственост за имотите по чл. 19 от ЗСПЗЗ изисква значителен финансов и организационно-технически ресурс, необходим за получаване на скици за съставяне на актовете, ангажиране на институции извън структурата на общинската администрация и неприключения процес на възстановяване на земеделските земи. Поради тази причина се предприемат стъпки за съставяне на актове за общинска собственост за земи, към които има инвеститорски интерес и могат да бъдат отдадени под наем или са необходими за реализация на проекти и др. С промените в закона земите от земеделския фонд по чл.19 от ЗСПЗЗ вече могат да се отдават за срок по-дълъг от една година, което дава възможност и за тяхното по-ефективно използване.

Към момента на възстановяване на земеделските земи на община Трявна не е правен оглед на имотите. Не винаги начинът на трайно ползване на имотите, отразен в регистрите на Общинската служба „Земеделие и гори“ съответства на действителното фактическо състояние. Направен е оглед на място за установяване действителния начин на трайно ползване, като това е отразено в Картата на възстановената собственост.

Приходите от управлението на земеделска земя не са значителни предвид разпокъсаността на обработваемата земя, маломерността на парцелите и ограничените възможности за механизация, обусловени от теренните особености на района. Поради това няма проявен интерес за дългосрочно наемане на земеделски земи. Бъдещата политика на общината следва да е в посока за дългосрочно отдаване под наем и аренда на земеделските земи. Това ще даде сигурност на земеделските стопани и ще доведе до поддържането им в добро екологично и земеделско състояние.

Поради ясно изразения планински релеф селското стопанство на територията на община Трявна е слабо развито и неспециализирано, с натурален характер и възможности за специално производство като: екологични продукти, билкопроизводство и диворастващи плодове, овощарство, планинско животновъдство и

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

преработка. Справката на ОД „Земеделие“ показва, че през 2011 г. в община Трявна слабо се е увеличил спрямо 2010 г. броя на говедата и овцете. На територията на община Трявна не осъществяват дейност значими производители на селскостопански продукти.

Преброяването на земеделските стопанства през 2010 г. дава възможност за бъде съставен профил на структурата на земеделските стопанства в община Трявна.

Разпределение на земеделските стопанства в община Трявна според размера на ИЗП¹²¹³

		Община Трявна	Област Габрово	България	
Общо	Брой стопанства	366	3 223	370 222	
	ИЗП (дка)	6 136,0	309 982,2	36 169 647,3	
	Среден размер (дка)	18,8	98,3	101,3	
ИЗП (дка)	= 0.0	Брой стопанства	10	71	13 148
		ИЗП (дка)	219	2 336	268 015
	>0.0 и <10.0	Брой стопанства	823,1	7 923,1	816 280,7
		ИЗП (дка)	52	390	46 944
	>10.0 и <20.0	Брой стопанства	-	4 986,5	625 506,8
		ИЗП (дка)	42	257	41 124
	>20.0 и <100.0	Брой стопанства	1 721,5	9 748,2	1 631 422,8
		ИЗП (дка)	11	85	12 828
	>100.0 и <500.0	Брой стопанства	1 711,8	18 034,4	2 786 112,8
		ИЗП (дка)	2	84	8 163
	>500.0	Брой стопанства	-	269 290	30 310 324,2
		ИЗП (дка)			

Данните показват, че основния дял земеделски стопанства в общината обработват под 10 дка земя (средно под 4 дка). 219 земеделски стопанства обработват между 10 и 20 дка, 42 стопанства обработват между 20 и 100 дка (средно 41 дка), 11 стопанства обработват между 100 и 500 дка (средно 155 дка) и само 2 земеделски стопанства обработват по над 500 дка.

В периода 2014 – 2020 г. политиката за развитие на селските райони ще работи и чрез специални тематични подпрограми. България избра да подкрепи чрез този специфичен инструмент малките земеделски стопанства. Предстои одобряване на

¹² Използвана земеделска площ (ИЗП)

¹³ Източник Преброяване на земеделските стопанства през 2010 година ОБЛАСТ ГАБРОВО – основни резултати, бюлетин № 207 – ноември 2012, Министерство на земеделието и храните

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Тематична подпрограма за развитие на малки земеделски стопанства в Република България – 2014 – 2020 г. Тя предвижда специфично подпомагане на земеделски стопанства с размер до 100 дка, като на практика в нейния обхват ще попаднат почти всички земеделски стопанства в община Трявна, които обаче обработват едва около 6,5% от обработваемата земя в селскостопанския фонд на общината.

Държавният горски фонд на територията на община Трявна се управлява от Държавно горско стопанство „Плачковци“. Основните приходи идват от продажбата на дървесина и от организирания ловен туризъм. За поддържането на екоравновесие и биоразнообразие ежегодно се извършват редица мероприятия, свързани със залесяване на горски територии и разселване на дивеч.

Законът за горите¹⁴ предвижда изготвянето на Областните планове за развитие на горските територии. Плановете представляват нова форма на планиране в горския сектор на регионално ниво, която следва да бъде допълнително регламентирана от гледна точка на възлагане, разработване, изпълнение и отчитане. Към настоящия момент¹⁵ тези планове все още не са разработени. В процес на изпълнение е проект, финансиран от ЕС (ОПАК) в рамките на който предстои да бъде разработен Наръчник за разработване на Областни планове за развитие на горските територии.

През последните пет години в рамките на различни инициативи и проекти, финансирани със средства на различни донори са изготвени редица изследвания и анализи, свързани с управлението на горските ресурси в района на община Трявна, насочено към опазване на биоразнообразието¹⁶. Разработените проучвания и анализи са подходяща основа за целите на ефективното планиране и управление на наличните природни ресурси.

През 2011 г. е приет нов лесоустройствен проект за горите – общинска собственост. Лесоустройственият проект е утвърден от Изпълнителния директор на

¹⁴ Чл.12

¹⁵ Май 2014

¹⁶ Напр. Гори с висока консервационна стойност на територията на ДГС Плачковци, октомври 2009, с финансовата подкрепа на WWF

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

НАГ през февруари 2011 г. и в него са дадени насоките за по – нататъшно стопанисване общо за горите – общинска собственост, както и за всяко насаждение поотделно, с оглед постигане на максимален ефект от стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и от използването на всички останали полезни функции на горите. Съгласно лесоустройствения проект цялата площ на горите и земите, собственост на община Трявна е 397,4 ха. от които залесената е 393,6 ха, а незалесената – 3.8 ха. Площта на общинския горски фонд е 160 ха (възстановени съгласно разпоредбите на Закона за горите). На територията на общината има гори и земи, които при устройството от 1999 г. са се водили държавен горски фонд, но към 2011 г. са включени в регулацията на населените места. Тяхната площ възлиза на 59,7 ха. Останалите 177,7 ха гори са възстановени по ЗСПЗЗ като селскостопански територии, но в действителност са гори и е необходимо да се проведат съответните процедури за отразяването им в КК и КВС. Плътни горски комплекси се образуват единствено в землище Енчовци.

Както при възстановяването на собствеността върху земеделските земи, така и при възстановяването на горите и земите от горския фонд са налице многобройни разпокъсани и труднодостъпни имоти. Това значително затруднява провеждането на каквито и да било лесоустройствени мероприятия. Ползването на тази група имоти зависи и от разпоредбите на Закона за горите и подзаконовите нормативни актове в тази област.

По вид на горите залесената площ се разпределя както следва:

Вид на горите в залесената площ	Площ, ха
високостъблени гори	137,3
иглолистни гори	121,8
издънкови гори	109,6
нискостъблени гори	24,9
голи недървопроизводителни площи	3,8

Съобразно функциите на горите в стопанството, площта на общинските гори се разпределя както следва:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- гори и земи с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции – 36,7 ха
- защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии – 360,7 ха.

Съгласно одобрения лесоустройствен проект за периода от 10 години (2011 – 2020) е предвидена за отсичане стояща дървесна маса от 8 900 куб.м. (с клони), или средно 890 куб.м годишно. През десетилетието е предвидено да се извърши залесяване общо 1,7 ха редуцирана площ.

С решение на Общински съвет Трявна от 2004 г. ползването на горите общинска собственост е предоставено на общинско предприятие „Здравец“ ЕООД. С решение на Общинския съвет се определя годишният икономически план, размерът на годишното ползване на дървесината, сроковете за изпълнение и начинът на ползване.

С оглед намеренията на общината да създаде крайградски паркове за отдих са водени преписки с РУГ - Велико Търново (Северноцентрално държавно предприятие Габрово) за замяна на земи и гори от държавния горски фонд, намиращи се в крайградската зона на населените места в общината със земи и гори общинска собственост. Необходимо е да продължат действията за придобиване в собственост на горите, граничещи с регулационните граници на населените места, които са с рекреационна и защитна функция, както и такива на които могат да се реализират важни инфраструктурни проекти с оглед оформяне на региона като притегателен туристически център на базата на съхранени природните дадености.

Предвид текущия процес на изготвяне на План за управление на Природен парк „Българка“, в чиито защитени територии влиза и част от земеделския и горски фонд на община Трявна, е подходящо възможностите за осъществяване на земеделски и горски дейности да бъдат съобразени с изискването за опазване на биоразнообразието и околната среда, както и да бъдат използвани възможности за достъп до финансов ресурс за осъществяване на подобни дейности по оперативните програми и Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020г.

3.4. Обобщени бизнес оценки

Резултатите от проведено през май 2012 г. на територията на община Трявна проучване разкриват като основни пречки пред бизнеса намаленото потребление (62%), междуфирмената задлъжнялост (47,6%), макроикономическите фактори и данъците и регулациите (по 38%). Факторите, оказващи се най-малко пречка за бизнеса са работата на съдебната система и недостатъчната квалификация на работната ръка. **Като посочени пречки, за чието преодоляване в значителна степен могат да бъдат предприети мерки от местната власт, могат да бъдат определени лошата инфраструктура и недостатъчната квалификация на работната ръка.**

Основните фактори, които влияят положително на бизнеса са благоприятния пазар (според 43,8% от анкетиранияте представители на бизнеса), качеството на живот и достъпа до финансови ресурси (31,3%), както и **транспортната достъпност и ниските разходи за персонал** (25%). Най-малко предпочитаните фактори са качеството на комуникациите и образованието и квалификацията на свободната работна ръка (по 18,8%).

Проучването сред представителите на бизнеса показва, че през последните три години (2009, 2010, 2011) типовете инвестиции, които най-често осъществява бизнеса в община Трявна са за замяна на износено/остаряло оборудване, подобряване условията на труд и увеличаване на производствения капацитет. В механизация, автоматизация и въвеждане на нови технологии инвестират едва 11,1% от анкетиранияте.

Над 52% от анкетиранияте представители на бизнеса в общината не смятат да разширят дейността си през следващите 3 години (2012, 2013, 2014) . 1/3 от анкетиранияте смятат да увеличат броя на заетите в своята фирма.

Над 47% от анкетиранияте в рамките на проведеното проучване срещат трудности с наемането на персонал. **Проблемът с намиране на персонал** е най-сериозен при търсенето на **квалифицирани работници** – близо 70% от анкетиранияте представители на бизнеса срещат трудности с намирането им. Близо 1/3 от представителите на бизнеса срещат трудности с намирането на **квалифицирани служители**, а също с намирането

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

на управленски персонал. Намирането на неквалифициран персонал се оказва най-малък проблем за анкетираните представители на бизнеса в община Трявна – само 7,7% от представителите на бизнеса срещат трудности с намирането му.

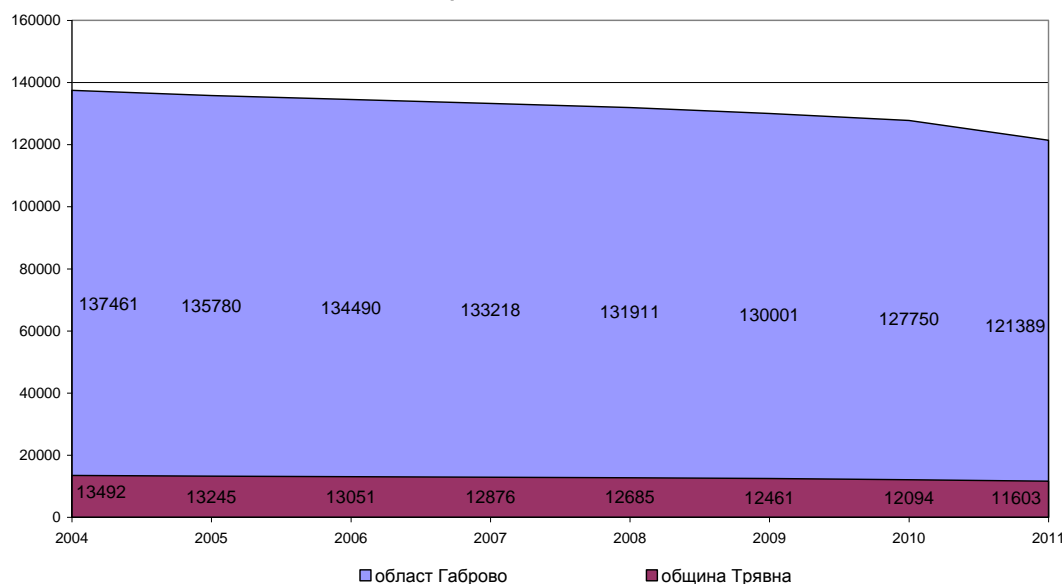
Идентифицираните основни типове проблеми с намирането на персонал са в най-голяма степен несъответствието между образование/ квалификация и очакваното заплащане, следвано от недостатъчната квалификация на кандидатите.

4. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

4.1. Демографска структура и тенденции

4.1.1. Население

Население в община Трявна спрямо общото население в област Габрово за периода 2004 - 2011 г.

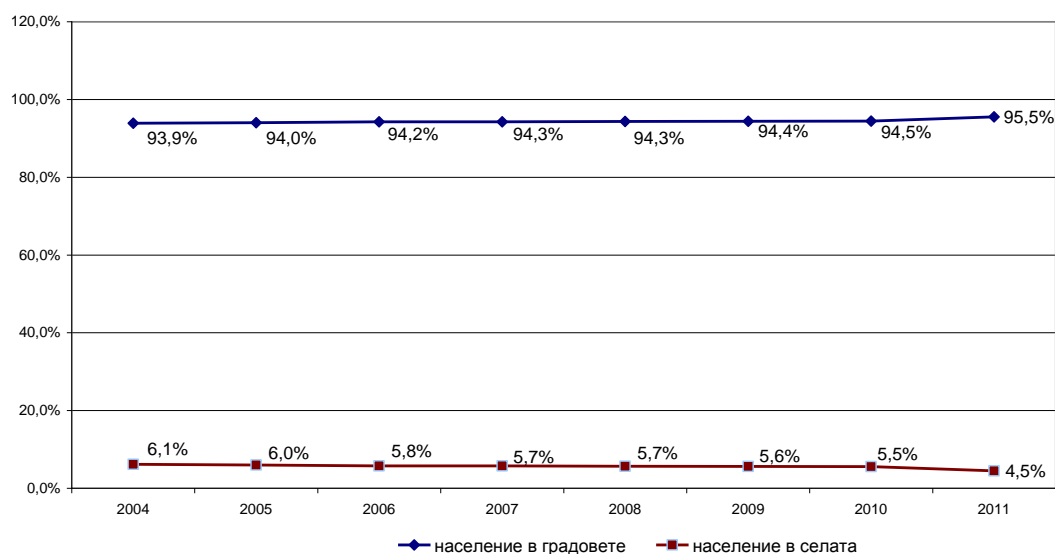
Източник: НСИ

Населението на община Трявна е около 1/10 от населението на област Габрово. Макар и с далеч по-плавен темп, тенденцията на населението в община Трявна следва общата тенденция на намаление на населението в областта. За периода 2004 – 2011 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

населението на община Трявна е намаляло общо с 1889 души или приблизително с 1/5. Темпът на намаление на населението в община Трявна е най-висок сред четирите общини на област Габрово.

Дял на градското и селското население в община Трявна за периода 2004-2011 г.

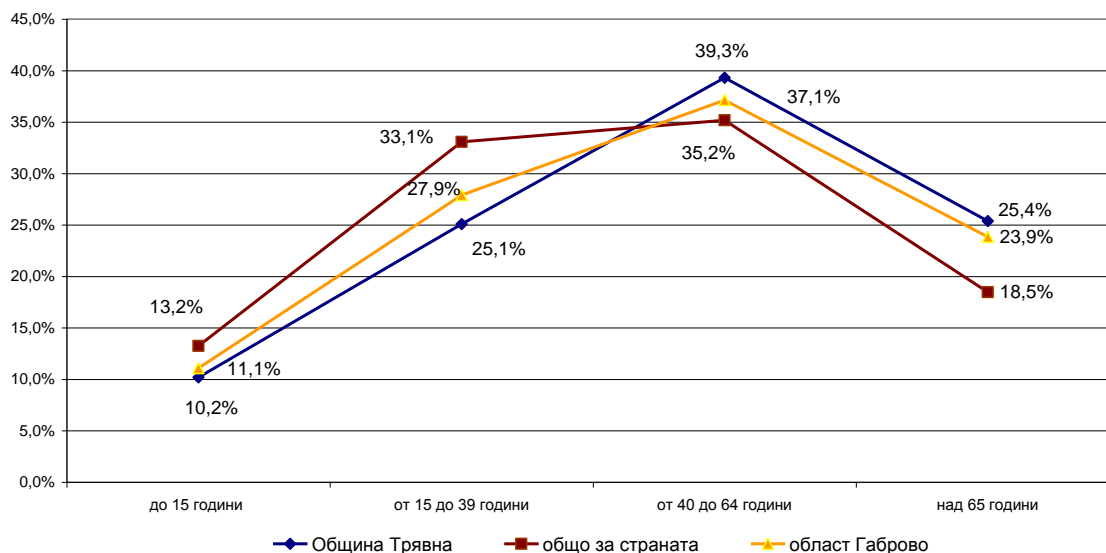

Източник: НСИ

Въпреки многобройните населени места на своя територия от четирите общини в областта, община Трявна е с най-нисък процент селско население, който за периода 2004 – 2011 г. показва тенденция към намаляване и достига стойности за 2011 г. едва 4,5%. 90% от населението на общината е съсредоточено в общинския център – град Трявна. Тази специфика е характерна за всички общини в област Габрово и се дължи на планинския релеф.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Разпределение на населението в община Трявна, област Габрово и на национално ниво по възрастови групи по данни от преброяване на населението 2011 г.

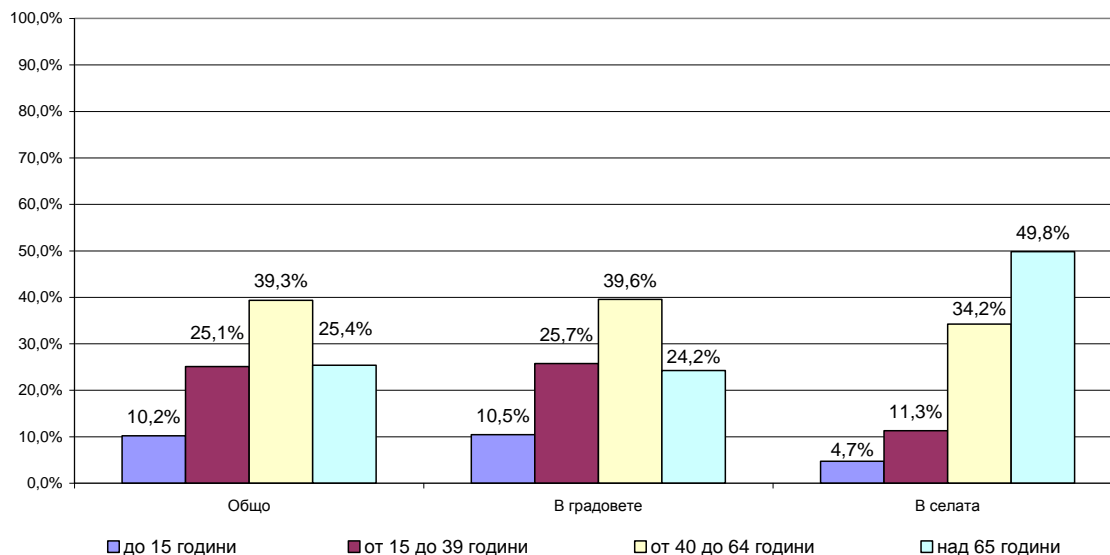

Източник: НСИ

Сравнението на дела на възрастовите групи в община Трявна с тези на областно и национално ниво показва съществено изместване към възрастовата група над 40 години. Делът на населението между 15 и 39 години е значително по-малко отколкото на национално ниво, и с около 3 пункта по-ниско от областното. Делът на младежите до 15 години също е по-нисък от този на областно и национално ниво.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Разпределение на населението в община Трявна по възрастови групи - общо, в градовете и в селата за периода по данни от преброяване на населението 2011 г.

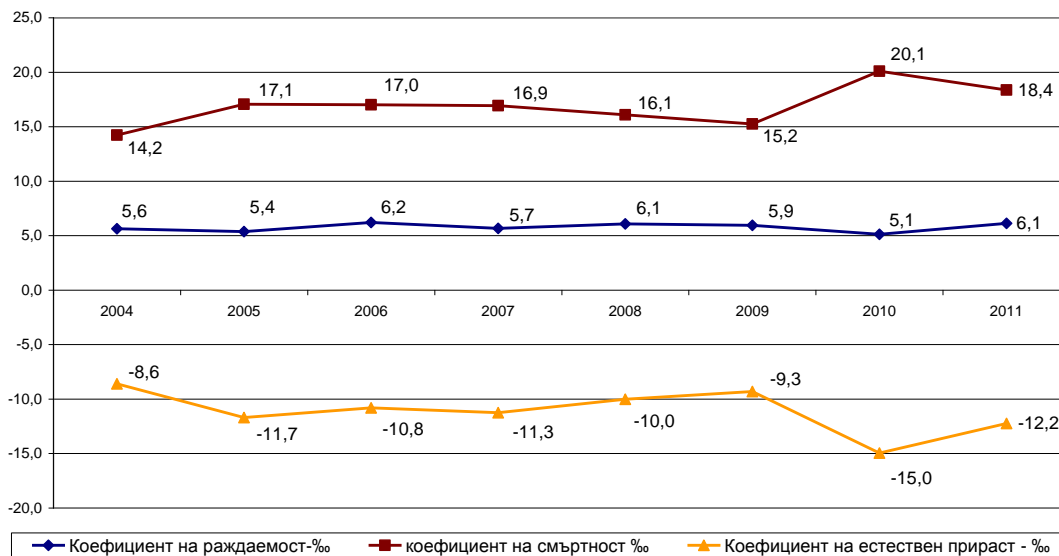
Източник: НСИ

Възрастовата структура показва преобладаващ дял на населението от 40 до 64 години в градовете(39,6%), следвано от възрастовата група между 15 и 39 години(25,7%). В селата преобладава населението над 65 години(близо 50%), следвано от възрастовата група между 40 и 65 години(над 34%). Влошената възрастова структура в селата е и причината за обезлюдяване на все повече населени места.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

4.1.2. Естествен прираст на населението

Коефициенти на раждаемост, смъртност и естествен прираст в община Трявна за периода 2004-2011 г.

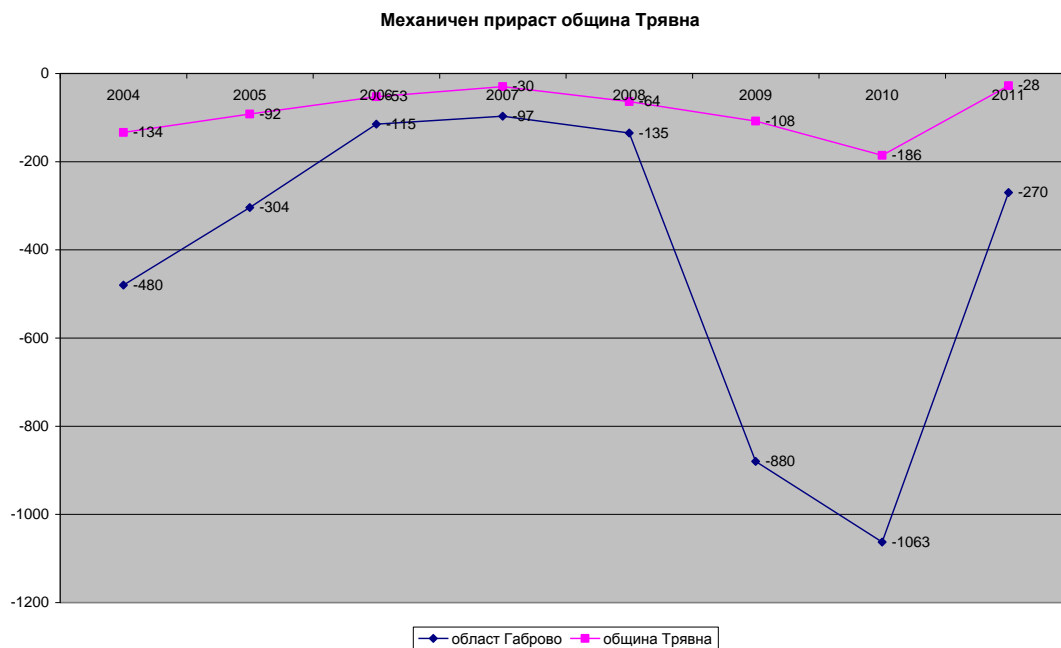
Източник: НСИ

Коефициентът на раждаемост в община Трявна е относително постоянен като стойност – за периода 2004 – 2011 г. варира между 5,1‰ и 6,1‰. В този случай отклоненията в коефициента за смъртност при относително постоянни стойности на коефициента на раждаемост, се отразяват обратнопропорционално на коефициента на естествен прираст. Дори и на пръв поглед графиката на коефициента на естествен прираст е огледална на тази на коефициента на смъртност. Най-високи стойности на коефициента на смъртност и съответно най-ниски стойности на коефициента на естествен прираст са отбелязани през 2010 г., а най-ниски стойности на коефициента на смъртност и най-високи на коефициента на естествен прираст – през 2006 г.

В последната година с разполагаеми статистически данни е налице тенденция към намаляване коефициента на смъртност, повишаване коефициента на раждаемост и коефициента на естествен прираст.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

4.1.3. Миграционни процеси

Източник: НСИ

Механичният прираст на община Трявна е относително постоянен, но следва общата тенденция на механичния прираст на област Габрово и за целия изследван период (2004 – 2011 г.) остава отрицателен. Най-ниски стойности откриваме през 2010 г. (-186 души), а най-високи – през 2011 г. (-28 души).

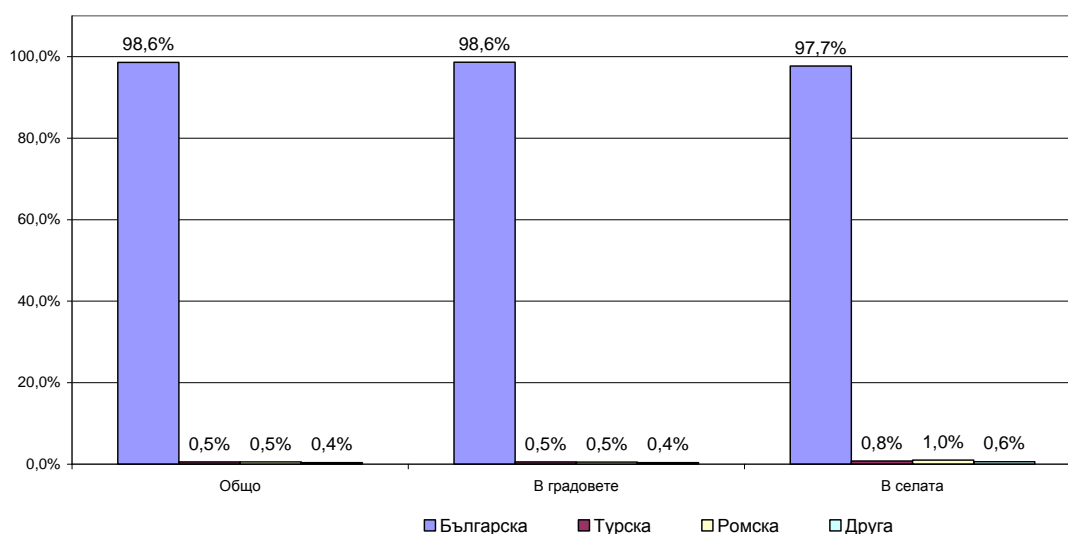
Тези данни в значителна степен се различават с декларираните при проведеното през 2012 г. проучване нагласи за миграция на жителите на общината. 46% от анкетираните жители на община Трявна заявяват, че биха се преместили да живеят в друг град или в друга община, ако там разполагат с възможност за работа с по-добро заплащане. В много по-малка степен тези нагласи се основават на възможността за по-добро образование за децата, а в най-малка степен на по-добри условия за живот. Значителното разминаване между реално регистрираната миграция и заявените нагласи следва да бъде отчетено при планиране на мерки от страна на местната власт за създаване на среда в подкрепа на бизнеса с цел осигуряване на качествени работни

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
 чрез Европейския социален фонд

места в общината или улеснен достъп до такива в близки икономически развити центрове.

4.1.4. Етническа структура на населението

Разпределение на населението в община Трявна по етническо самоопределяне - общо, в градовете и в селата за периода по данни от преброяване на населението 2011 г.

Източник: НСИ

Разпределението на населението на община Трявна по етническо самоопределяне сочи, че преобладаващата част от населението се самоопределя като принадлежаща към българската етническа група - 98,6% в градовете и 97,7% в селата. В градовете самоопределилите се като принадлежащи към ромска, турска или друга етническа група са общо 1,4%, а в селата – 2,4%.

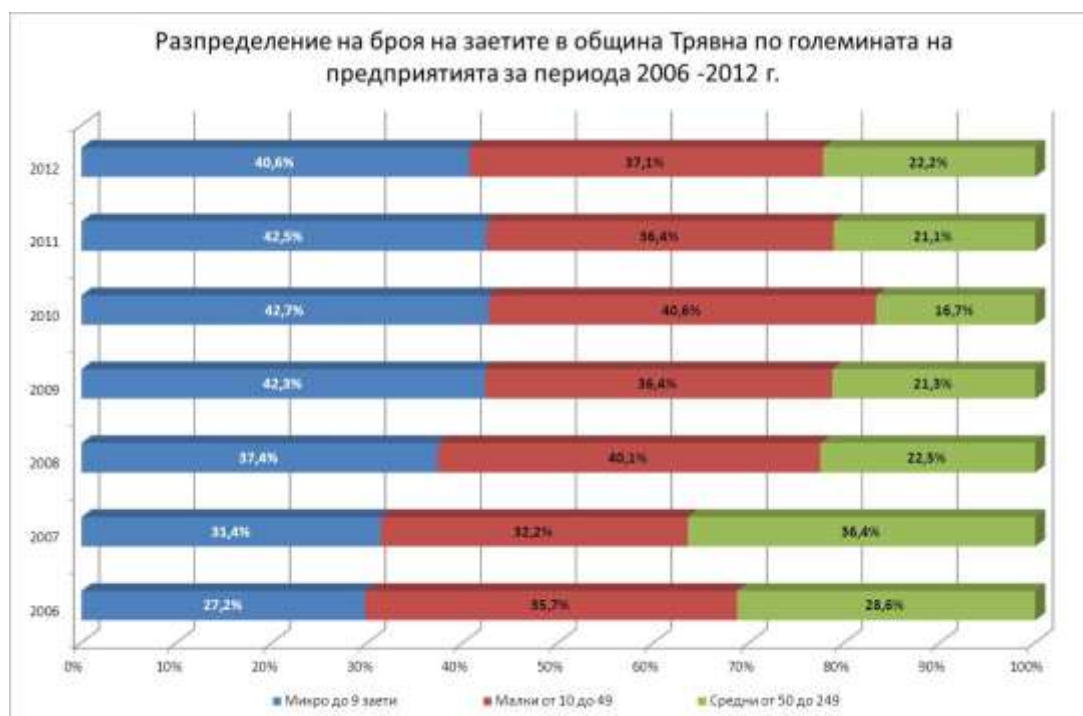
Тенденцията за намаляването и застаряването на населението в община Трявна, както и в останалите общини на област Габрово е фактор, който има сериозно отражение не само върху икономиката и качеството на живот, но и върху потребността от специфични социални услуги, услуги в сферата на здравеопазването, отдиха и туризма, културата, административните услуги и обитаването.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Влиянието на вътрешните фактори върху тези тенденции е значимо, доколкото те са свързани в много голяма степен с качеството на живот и наличието на качествени работни места в общината – фактори, върху които местната власт може да оказва влияние в определена степен. От друга страна, напускането на младите хора е пряко свързано и с процесите на глобализация, които се явяват силен външен фактор.

4.2. Пазар на труда

4.2.1. Заети лица

Източник: НСИ

Структурата на заетите лица в община Трявна, разпределени по големина на предприятията за периода 2006 – 2012 г. показва, че най-много жители на общината са заети в микропредприятия, следвани от малките предприятия и средни предприятия. Заетостта в средните предприятия, достигнала своя връх през 2007 г., рязко намалява до 2010 г., а през 2012 г. възстановява нивата си от 2008 г. Сравнително устойчива през периода остава заетостта, осигурявана от микропредприятията 2008 – 2012 г. Въпреки, че осигуряват основния дял от приходи в общинската икономика след 2008 г., малките

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

предприятия намаляват броя на заетите през целия разглеждан период, като намалението спрямо 2008 г. е с близо 12%. През 2012 г. данните показват леко възстановяване на заетостта и в тази група предприятия.

Източник: НСИ

Разпределението по икономически сектори за периода 2006 – 2012 г. показва значителен спад на заетостта в сектор Преработваща промишленост от 2007 до 2009 г. Секторът започва бавно възстановяване и през 2012 г. заетите в него нарастват с 10% спрямо 2007 г. Въпреки регистрираното намаление на заетите в сектора, те са почти два пъти повече от заетите в сектор Търговия и услуги.

При останалите сектори тенденциите са относително постоянни. Въпреки спада на стойностите на заетите лица в сектор Преработваща промишленост, това продължава да е секторът с най-много заети лица на територията на община Трявна, следван от сектор Търговия, сектор Други дейности, сектор Хотели и ресторанти и сектор Строителство.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

4.2.2. Безработица

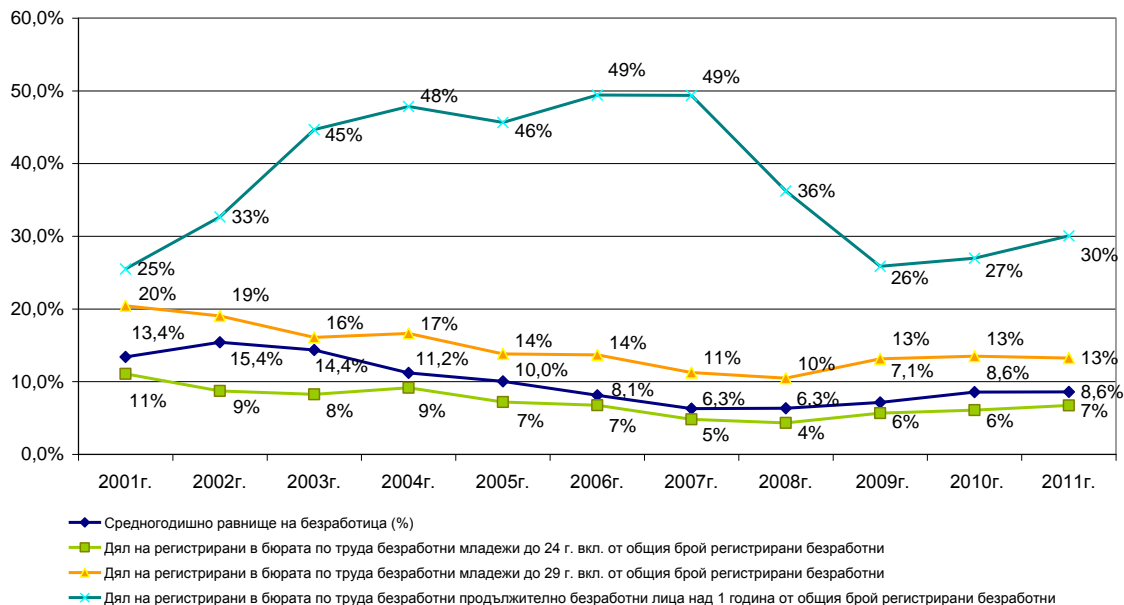

Източник: НСИ

Равнището на безработица за периода 2006 – 2012 г. в община Трявна следва общата тенденция за цялата страна. В община Трявна нивото на безработица е под средното за страната, като скоростта на нарастване е по-ниска отколкото тази на областно и национално ниво. За 2011 г. стойността остава непроменена спрямо 2010 г. – 8,6 % при средно за страната 10,1%, а през 2012 г. нараства до 9,0.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Средно годишни стойности на равнище на безработица в община Трявна за периода 2001 - 2011 г.

Източник: АЗ

Средногодишното ниво на безработица от високите си стойности през 2002 г. (15,4%) започва да намалява и стига до 6,3% през 2007 и 2008г. През 2009 г., в унисон с общото влошаване на икономическата обстановка в страната, безработицата отново започва да се увеличава и стига до 8,6% за 2011 г.

Продължително безработните лица са поддържали високи стойности между 45% и 59% от 2003 г. до 2007 г., като най-ниската регистрирана стойност е за 2009 г. – 26%. След 2009 г. започва темп на растеж, като за последната година, за която са налични статистически данни – 2011 г., регистрираните в Бюрата по труда продължително безработни лица са 30%.

Младежката безработица (лица до 29г. вкл.) отбелязва тенденция към намаляване от 2001 г. до 2008г., когато е регистрирана най-ниската й стойност – 10%. За последната година обаче стойността й се увеличава с близо 1/3 и стига 13%.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Младежката безработица (лица до 24г. вкл.) е с по-ниски стойности, но следва същата тенденция като при лицата до 29 г. Най-ниските ѝ стойности са през 2008 г., след което започва плавен темп на нарастване до стойността 7% през 2011 г.

В рамките на предходния планов период община Трявна използва наличните възможности за финансиране на заетост от националния бюджет чрез годишните Национални планове за действие по заетостта и националните програми на Агенцията по заетостта. Чрез осъществените проекти е осигурена трудова реализация на трайно безработни лица, регистрирани в Бюрото по труда в Трявна, подобряване обслужването на хора с увреждания в общината, както и работа в различни звена на Общинска администрация. Заетите са ангажирани в различни дейности, вкл. в ЦСРИ и Социалния комплекс.

4.2.3. Средногодишна работна заплата

Наблюдава се устойчив темп на нарастване на средната годишна работна заплата в община Трявна. За периода 2006 - 2012 г. увеличението ѝ е почти два пъти. Стойността на индикатора за целия период е по-ниска от средната стойност за областта, като диспропорцията между двете стойности започва да нараства през 2011 и 2012 г. Нарастването на заплатата намалява темпа си спрямо средната стойност за страната и ако през 2006 г. индикаторът е бил 69% от средната стойност на страната, то през 2012 г. вече е 63,7%.

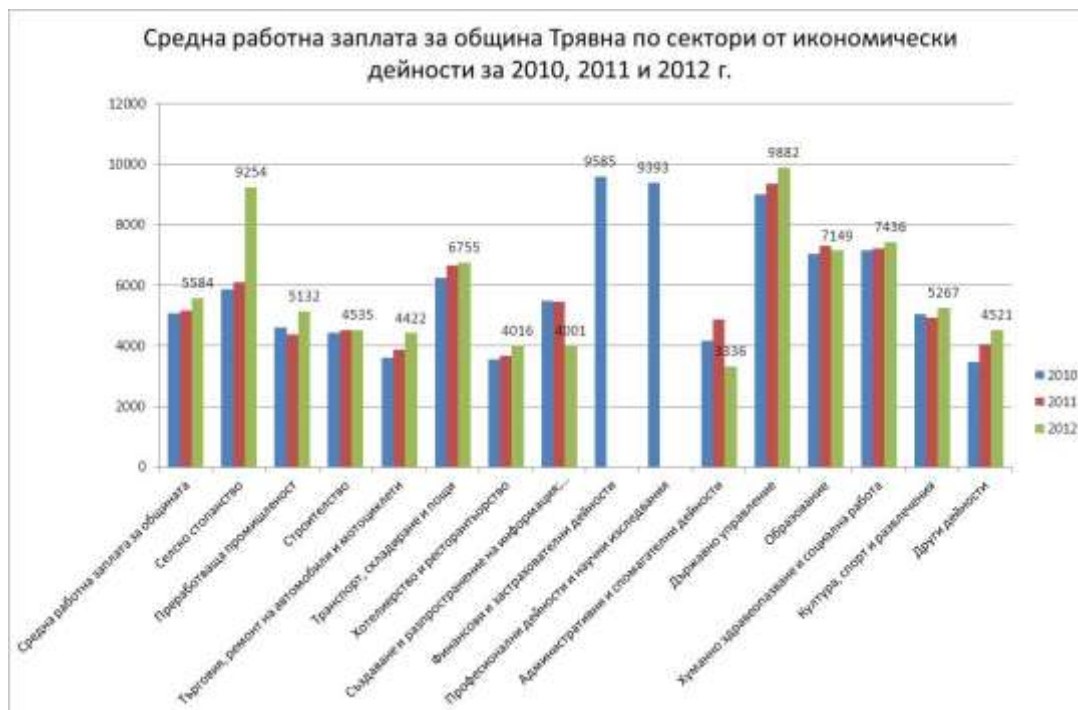
проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

За периода 2010 - 2012 г. в частния сектор по-високо от средното е заплащането в сектори „Транспорт“ и „Селско стопанство“. Заплащането в сектора, носещ основните приходи в общината – „Търговия, ремонт ... (услуги)“ е значително по-ниско от средните стойности.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: НСИ

Диспропорциите между средните работни заплати за различните сектори в общината са осезаеми, като в по-голямата част от секторите се изплащат заплати значително под средните.

4.3. Състояние и тенденции в развитието на социалните услуги

В община Трявна функционират редица социални услуги, предоставяни от различни видове центрове и насочени към нуждите на населението, вкл. грижи за деца, за възрастни хора, както и хора в неравностойно положение. Съгласно информацията, представена в Областната стратегия за развитие на социалните услуги 2011 – 2015¹⁷ и нейната актуализация, социалните услуги се осъществяват както чрез бюджетно финансиране (делегирани и местни дейности), така и чрез финансиране от фондовете на ЕС и други донори:

¹⁷ http://www.gb.government.bg/index.php?option=com_content&view=article&id=20&Itemid=21

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- SOS- детско селище (субсидиран от международната организация SOS Киндердорф Интернационал и от индивидуални дарения);
- Център за обществена подкрепа (ЦОП);
- Център за социална рехабилитация и интеграция (държавно делегирана дейност);
- Дневен център за възрастни с увреждания;
- Дом за стари хора;
- Личен асистент - услуга в общността по национална програма и по ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- Социален асистент - услуга в общността по национална програма;
- Домашен помощник - услуга в общността по ОП “Развитие на човешките ресурси”.

Предоставяните социални услуги са насочени към деца в риск, като една от основните целеви групи и осигуряват отглеждане на деца в грижа от семеен тип, превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.

Част от центровете и услугите са насочени към възрастните за интеграция на хора с увреждания, придобиване на основни умения и спомагане на трудова заетост, провеждане на социална и медицинска рехабилитация, предоставяне на целодневна и/или почасова грижа, в зависимост от индивидуалните потребности на ползвателите, оказване на подкрепа на възрастните с увреждания и техните семейства, осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.

Центърът за обществена подкрепа поддържа добро сътрудничество с училищата на територията на община Трявна с цел превенция от отпадане от училище на деца.

Предвижда се социалната услуга „Личен асистент“ да бъде предложена за финансиране от републиканския бюджет като делегирана държавна дейност за постигане на устойчиво развитие. Община Трявна е партньор и в проект «И аз имам семейство» на Агенция за социално подпомагане.

В общините от областта (Габрово и Севлиево) са разкрити социални услуги, насочени към специфични целеви групи, които могат да бъдат използвани и от населението на община Трявна.

Община Трявна е осъществила проект, насочен към създаване на социално предприятие за обществено хранене в две основни направления социална кухня/домашен социален патронаж/ и кухня за масово хранене. Предприятието обслужва възрастни и трудноподвижни лица. Социалната кухня ще има за цел задоволяване потребностите от храна на хора, които не могат да си я осигурят сами или с помощта на своите близки, поради финансови или битови затруднения. Другото направление, в което ще работи предприятието е кухня за масово хранене, където ще могат да имат достъп жители и гости на града. Идеята на проекта е и в двете направления да се реализира частично предлагане на здравословно меню и съответно на диетично меню, като това още веднъж ще добави социален ефект в работата на предприятието.

Една от целите на община Трявна в разглежданата област през следващия програмен период е да осигури устойчивост на наличните и необходими социални услуги, както и да осъществява наблюдение на развитието на нуждите и да планира съответните мерки по планиране и разкриване на нови или надграждане на съществуващи социални услуги.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Областната стратегия за развитие 2014 – 2020 г. посочва като предизвикателство в социалната сфера застаряването на населението в областта. По данни на Областната стратегия, на територията на община Трявна живеят 220 самотни стари хора. Необходимо е **системата за дългосрочна грижа** (услуги за възрастни хора и хора с увреждания) **да предоставя повече възможности и подкрепа за възрастните хора и да осигурява на хората с увреждания възможност да водят самостоятелен и независим живот, както и активно да участват в обществения живот.** Като основна задача е посочен процеса на **подобряване на механизма за координация между системите за социална и здравна грижа**, както от гледна точка на политиките, така и от гледна точка на участващите структури.

Предвид регистрираните устойчиви тенденции за намаляване и застаряване на населението на общината, планинският характер на общинската територия и големия брой малки отдалечени от общинския център населени места, както и приоритетите на политиката за сближаване на ЕС за периода 2014 -2020 г., **особен интерес представляват възможностите за финансиране на иновативни услуги в общността, насочени към нуждите на възрастни хора, вкл. самотно живеещи извън общинския център и младежи и лица в трудоспособна възраст, живеещи в малките населени места.** Работещите в областта на социалните услуги центрове и неправителствени организации активно работят в посока трудова заетост и социално включване на хора с увреждания. Подходящо е развитието на мобилна услуга за предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и медицинска грижа, осигуряване на трудо- и арт терапия, други.

4.4. Здравеопазване

От началото на 2000 г. здравето обслужване на населението в община Трявна се осъществява от МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД (търговски дружество със 100% общинска собственост) и Медицински център „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД.

Многопрофилната болница за активно лечение осъществява стационарно лечение на свръхостри, остри и хронични заболявания от областта на вътрешната медицина,

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

педиатрия, неврология, образна диагностика, клинично-лабораторни, микробиологични и функционални изследвания, физиотерапевтични процедури и рехабилитация, ортопедия и травматология.

Структурата на болницата съответства напълно на законовите изисквания и се състои от:

- диагностично-консултативен блок, включващ приемно-консултативни кабинети, клинична лаборатория, микробиологична лаборатория, патоморфологична лаборатория, отделение по образна диагностика;
- стационарен блок с 6 отделения - вътрешно отделение, отделение по ортопедия и травматология, отделение по анестезиология и интензивно лечение, детско отделение, неврологично отделение и отделение по физикална и рехабилитационна медицина с общо 82 легла;
- болнична аптека;
- административно-стопански блок.

Развитието на човешките ресурси се характеризира със стабилност на броя на лекарите и специалистите по здравни грижи. Към януари 2012 г. общият брой на длъжностите в болницата е 104, от които 27 лекарски/от които 7 са със две специалности и 1 хабилитирано лице/, 1 фармацевт, 49 за специалисти по здравни грижи (в т.ч. 32 медицински сестри, 6 клинични лаборанти, 3 рентгенови лаборанти, 4 рехабилитатори, 4 медицински фелдшери) и 26 – друг персонал, в т.ч. 16 санитарни.

Мениджмънтът на болницата, заедно със собственика (община Трявна) търсят ефективни решения, чрез които да бъде запазен и развит потенциала на дружеството (техническа база, оборудване, професионалисти) при нарастващите изисквания на минималните медицински стандарти в различните области. Поради въведени по-високи минимални изисквания за медицински стандарт за хирургия през 2010 г. е закрито

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

хирургичното отделение в болницата. Лекарите и медицинския персонал са насочени към отделенията по Ортопедия и травматология и Анестезиология и интензивно лечение. В края на 2010 г. с Решение на Общинския съвет Трявна е сключен договор за съвместна дейност между МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД и МЦ ”Асклепий” ООД, Плевен. Договорът дава възможност на двете заведения да обединят усилията си за осъществяване на достъпна и качествена диагностична, лечебна и рехабилитационна помощ на всички пациенти, насочени от МЦ „Асклепий” ООД и хоспитализирани в отделението по ортопедия и травматология /ООТ/ на МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД като договарят помежду си предоставяне на медицински специалисти, медицински услуги и други дейности, провеждат съвместни действия за подобряване на качеството на извършваните медицински услуги и си взаимодействат с материалните ресурси, с които разполагат. Това дава възможност за приток на нови пациенти в тревненската болница, като същевременно е осигурено включването на хабилитирано лице в състава на лекуващия персонал. Подобна инициатива дава възможност за запазване и развитие на професионалните умения на екипите, както и за привличане на пациенти за т.н. здравен туризъм.

Данните за пациентите през последните две години показват, че от услугите на болничното заведение започват да се възползват и жители на община Дряново (в която болничното заведение е закрито).

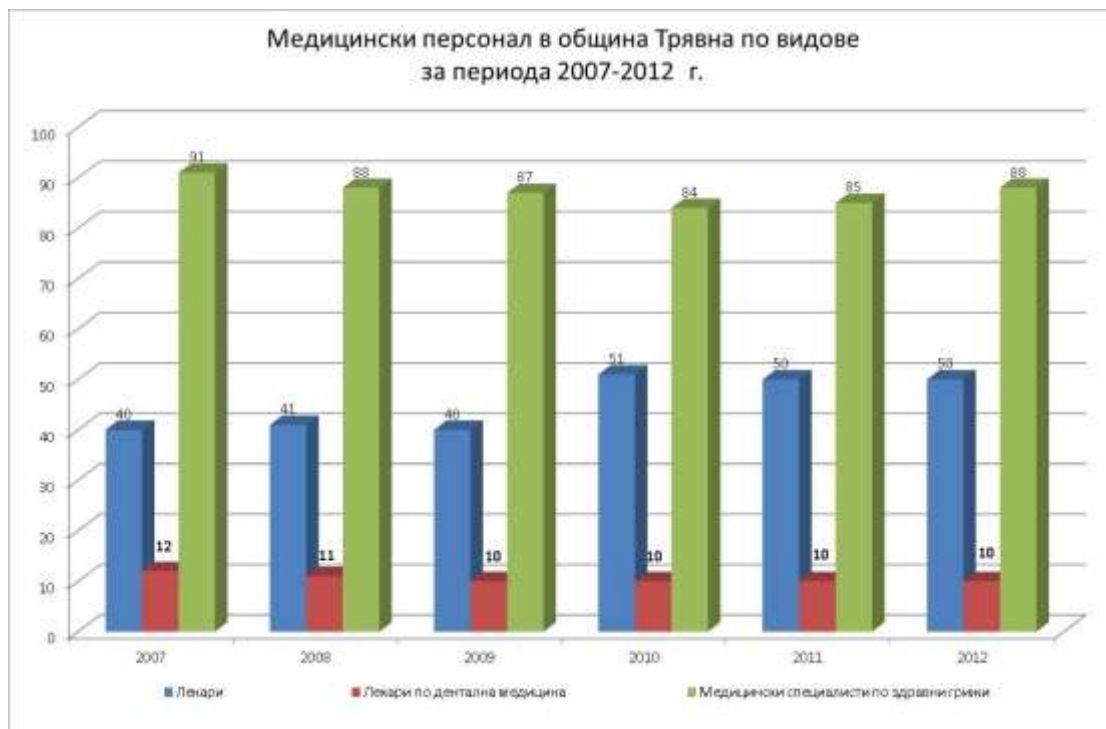
Спешната помощ на територията на община Трявна се осъществява от филиал на Центъра за спешна помощ Габрово.

МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД използва успешно възможностите за финансиране, достъпно чрез оперативните програми и донорски проекти¹⁸. завършва проект „Усъвършенстване организацията на трудовата дейност в МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД чрез въвеждане на система за управление на здравословните и безопасни условия на труд“.

¹⁸ През 2103 г. успешно е завършен проект „Усъвършенстване организацията на трудовата дейност в МБАЛ „Д-р Теодоси Витанов“ ЕООД чрез въвеждане на система за управление на здравословните и безопасни условия на труд“, финансиран от ОПРЧР.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

В община Трявна се намира и Детска специализирана болница за долекуване и продължително лечение на белодробни болести „Царица Йоана“ ЕООД. В нея се лекуват деца с белодробни заболявания от цялата страна.

Източник: НСИ

Осигуреността на населението с медицински персонал е устойчива, като броят на лекарите в общината се увеличава от 2010 г. Данните показват, че показателят „Население на един лекар и един лекар по дентална медицина“ за 2011 и 2012 г. е с по-добри стойности от средните за страната и област Габрово.

Здравни кабинети има във всички училища и детски градини. В делегираните бюджети на учебните заведения се предвиждат ежегодно средства за закупуване на необходимите лекарства и медикаменти. Медицинският персонал (медицински сестри) е част от общинската администрация. Недостигът на училищни лекари все още остава проблем, чието решение следва да се търси на национално ниво.

На територията на община Трявна функционира и ОДЗ „Калина“, в което е разкрита яслена група (част от системата с Министерството на здравеопазването).

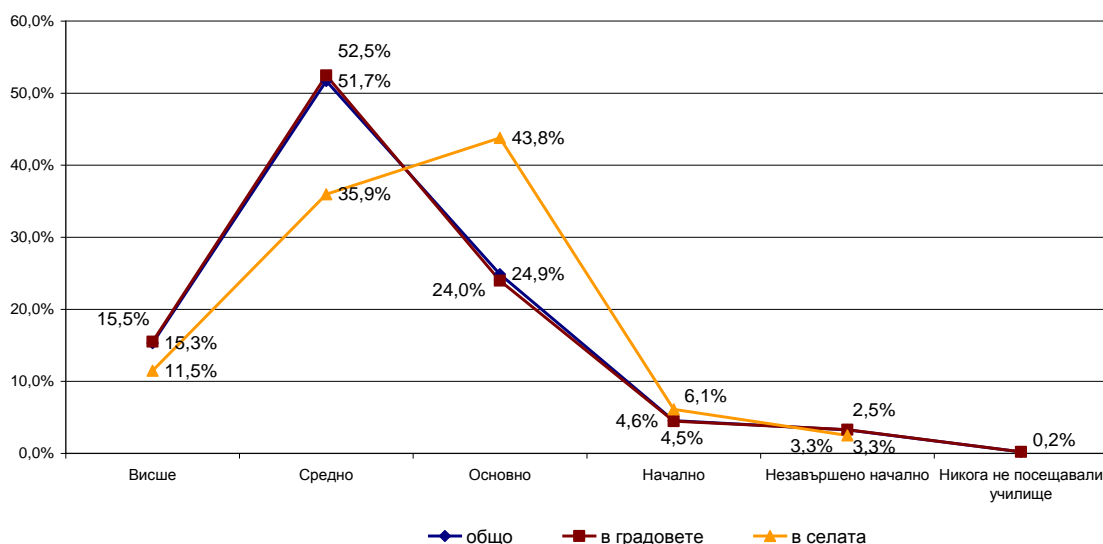
проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

През 2010 г. е регистриран интерес сред гражданите на общината за разкриване на **Детска млечна кухня** в гр. Трявна. За целта могат да бъдат използвани сградата и оборудването на ОДЗ „Калина“, като бъдат направени необходимите инвестиции за отговаряне на изискванията на РИОКОЗ Габрово. **Тази услуга би предизвикала интерес и сред туристите с малки деца, почиващи в града.**

4.5. Образование

Образованието е инвестиция в областта на човешките знания и умения, която може да въздейства положително върху икономическия растеж. Образователното равнище е важен фактор и за качеството на живот. Макар и косвено, степента на образование характеризира равнището на компетенциите на населението и на работната сила. Тя е своеобразен показател за ръста на “човешкия капитал” в общината.

Разпределение на населението в община Трявна по степен на образование - общо, в градовете и в селата за периода по данни от преброяване на населението 2011 г.

Източник: НСИ

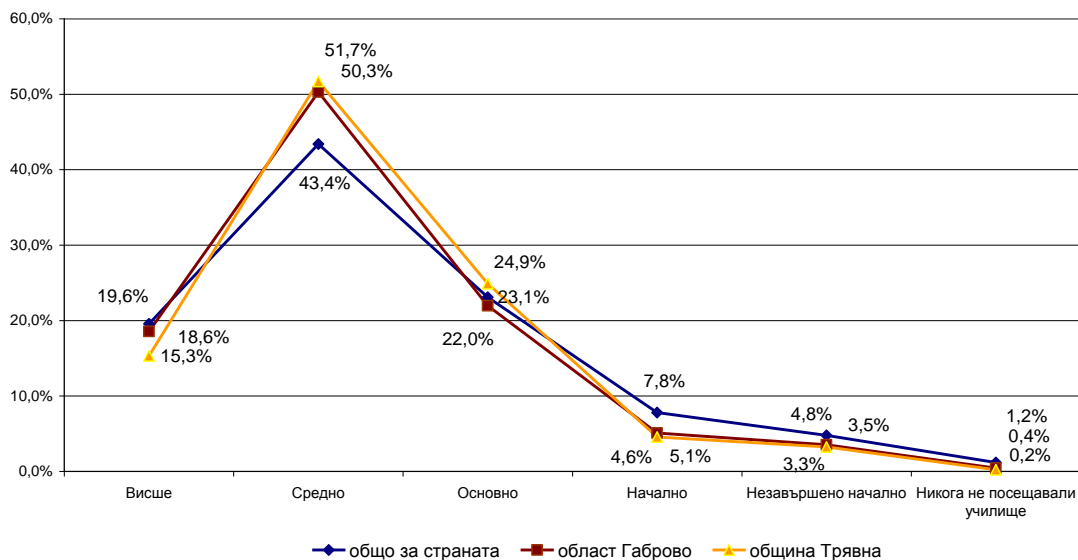
Образователната структура в община Трявна показва, че в градовете най-висок е дялът на гражданите със средно образование (51,7%), следвани от гражданите с

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

основно образование (24%). Гражданите с висше образование в община Трявна са едва 15,5%, а гражданите с начално – 4,5%.

В селата преобладава дела на населението с основно образование – близо 44%, следвано от тези със средно образование – близо 36%. Населението в селата, което притежава завършена степен на висше образование е 11,5%, а делът на гражданите с начално образование в селата съставлява 6,1%.

Разпределение на населението в община Трявна, област Габрово и на национално ниво по степен на образование по данни от преброяване на населението 2011 г.

Източник: НСИ

Сравнението на образователната структура на населението на община Трявна спрямо стойностите на показателя на областно и национално ниво показват, че делът на население с висше образование в общината е по-нисък от това на областно и национално ниво. Анализът в това отношение е необходим предвид включването на показателя „дял на населението с висше образование“ в индикаторите за постигане целите на програма Европа 2020, както и в системата за мониторинг на регионалните планове за развитие¹⁹.

¹⁹ Виж Национална стратегия за регионално развитие 2014 – 2020 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Делът на населението със средно образование се доближава до този на ниво област и надхвърля с над 7 пункта стойността на национално ниво.

Образователната инфраструктура в община Трявна се състои от едно среднообразователно училище, две основни училища, Национална гимназия по приложни изкуства „Тревненска школа“, Основно оздравително училище за сърдечносъдови и белодробни заболявания "Ангел Кънчев" и три детски заведения. Основно училище „Васил Левски“ Основно оздравително училище и ЦГД „8-ми март“ са разположени в град Плачковци. На територията на общината няма защитени училища²⁰.

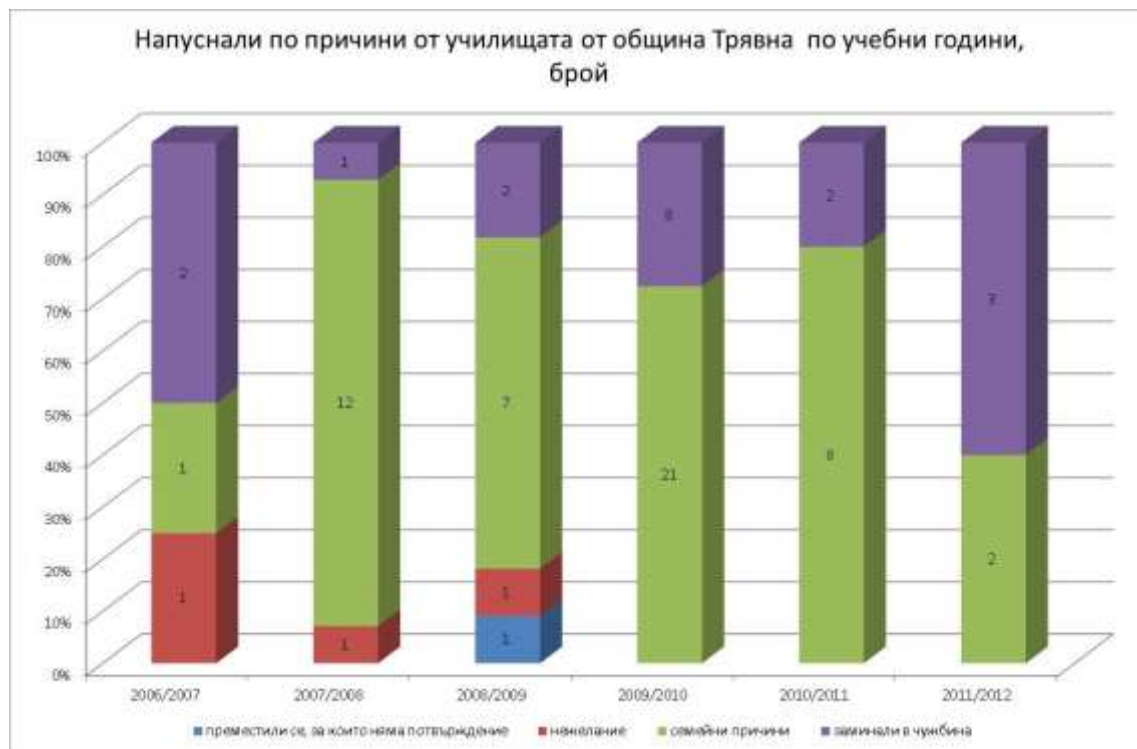
Източник: НСИ

Наблюдава се намаление на броя учениците в училищата на община Трявна. Учениците в общобразователните училища са намалели с 25% за разглеждания пет годишен период, а намалението на броя ученици в професионалната гимназия по

²⁰ Съгласно Решение № 659 на МС от 1 ноември 2013 година за приемане на актуализиран списък със защитените училища в република България

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

изкуствата е 14,5% за същия период. Налице е устойчива тенденция след завършване на основно образование част от децата да продължават образованието си в профилирани гимназии и училища в Габрово и Велико Търново.

Източник: НСИ

Данните показват ,че напусналите ученици са под 1%. Основните причини за отпадане през наблюдаваните години са семейни.

Общият преглед на образователната инфраструктура в общината показва наличие на оптимизирана мрежа от учебни заведения. В рамките на периода 2007 – 2013 г. са осъществени инвестиции в подобряване на материално-техническата база на общинските училища и детски градини. Извършени са дейности за повишаване на енергийната ефективност в ОДЗ „Калина“ (сграда на детската градина – I-ви етап и сграда детски ясли), ЦДГ „Светлина“, СОУ „П.Р.Славейков, ОУ „Проф. П. Н. Райков“, ЦДГ „ Осми март” гр. Плачковци.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Необходими са инвестиции за подобряване на учебната среда в учебните заведения в град Плачковци. Настоящият планов период дава възможност за обновяване на оборудването насочено към обучителния процес и въвеждането на ИКТ в обучението.

Нуждите на образователната система в общината са свързани в много голяма степен с осигуряване на възможност за обучение в професионални или профилирани паралелки на специалисти, съобразно нуждите на бизнеса в общината. Развитието на бизнеса в общината предполага необходимостта от професионални кадри в областта на машиностроенето, туризма, дървообработката. Националната гимназия за приложни изкуства "Тревненска школа" в Трявна разполага с три специализирани паралелки - „Художествена дърворезба“, ”Интериорен дизайн”, „Иконопис”. СОУ "Петко Рачев Славейков" в Трявна предоставя възможност за обучение в три профилирани природоматематически паралелки - Биология и здравно образование, Информационни технологии, Физика и астрономия.

Предвид нуждата от големи инвестиции и отговаряне на значителни изисквания по отношение на персонал и брой ученици за разкриване на профилирани паралелки към СОУ в гр. Трявна, като възможност за обучение на необходимите кадри следва да се разглежда наличието на професионални гимназии в разглежданите области, функциониращи в Габрово и Дряново:

- Професионална техническа гимназия "Димитър Крушев", Дряново - машиностроене;
- Професионална техническа гимназия "Д-р Никола Василиади", Габрово - машиностроене и електрообзавеждане;
- Професионална гимназия по строителство, Габрово – строителство;
- Професионална гимназия по туризъм "Пенчо Семов", Габрово – туризъм и обслужване.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Училищата в община Трявна също се възползват активно от възможностите за финансиране по оперативни програми и осъществяват проекти, насочени към разнообразяването на извънкласни дейности.

По отношение на висшето образование жителите на община Трявна разполагат с възможността за обучение в два от основните университетски центъра в страната – ТУ Габрово и ВТУ Св. Кирил и Методий. Технически университет – Габрово е образователен и научен център, който предлага качествено обучение в три факултета с 23 катедри по програми за образователно-квалификационните степени бакалавър и магистър и за образователна и научна степен доктор, както и по програми за квалификация и следдипломна специализация в системата на продължаващото обучение. Университетът активно участва в европейските образователни и изследователски програми и осъществява ползотворно сътрудничество с български и чуждестранни университети. Партньори на ТУ-Габрово са над 150 университета и научни институции.

4.6. Култура

Един от значимите ресурси на община Трявна е запазеното културно – историческо наследство. Запазени и реставрирани са редица обекти на възрожденската архитектура, които образуват характерен градски ансамбъл.

Специализираният музей за резбарско и зографско изкуство в Трявна съхранява и управлява значими обекти на възрожденската архитектура, дърворезбата, иконописата и съвременното изкуство. Музеят съчетава традиционни подходи за представяне на културното наследство с нови атракции, чрез които развива предлаганите услуги за посетителите - обучение по дърворезба, обиколки на града, вечерни посещения в някои обекти, снимки в ретро-фото-ателие, сключване на граждански бракове, възстановки на по годишни изпити по литературни произведения („Седмица на Рада Госпожина (21-28 май и др.)“ и др. Издръжката на музея е държавно-делегирана дейност. С решение на общинския съвет музеят разполага и с всички свои приходи.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

В общината съществуват около 140 недвижими културни ценности. Стотици движими културни ценности се съхраняват във фондовете на музея. Шест от недвижимите обекти на материалното културно наследство са с национално значение.

Един от значимите проекти, осъществен на територията на община Трявна с подкрепата на ЕС, приключил през 2013 г. е свързан с реставрацията на архитектурните паметници и създаване на нов туристически продукт. Проект „Трявна – градът, в който се ражда красота“ е финансиран от Оперативна програма Регионално развитие и е на обща стойност на проекта е в размер на 3 212 923 лева.

Водеща атракция са обекти, паметници на културата, част от архитектурен и исторически резерват "Старинна част на град Трявна". Най-мощната част от проекта е свързана с изпълнението на консервационно-реставрационни и ремонтни работи на "Райкова къща", "Старото школо", "Часовниковата кула", "Старият мост", "Даскаловата къща" и "Къщата на Петко и Пенчо Славейкови". В Даскаловата къща е доставен навес за нуждите на местния Специализиран музей за резбарско и зографско изкуство и провеждащия се Международен пленер по дърворезба. По проекта са извършени и строително-монтажни работи на открит амфитеатър в "Музея на иконата", позволяващ организацията на специализирани фестивали, концерти, спектакли и други събития, а също така и консервационно-реставрационни и възстановителни работи на "Попангелова къща", където е изграден Младежки център за художествени занаяти като част от Националното движение "Българско наследство". По проекта е извършено преустройство на общинска сграда в художествена галерия. По проекта е доставен специализиран туристически транспорт – два електромобила, които ще обслужват туристическия поток. Изградена е нова интерактивна система за реклама, информация и резервация (нов софтуер за визуализация на предлагания туристически продукт), аудио-визуални материали, рекламни киоски, доставка и монтаж на LED дисплей, уебсайт, персонални информационни електронни устройства за посетителите и печатни рекламни-информационни материали.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

С реализацията на дейностите е постигнато обединено предлагане на отделните атракции в единен местен туристически продукт, подобро е състоянието на къщите музеи, паметници на културата, извършване на консервационно-реставрационни работи по екстериора на архитектурните обекти от Централната градска зона, обемно сигниране на зоната със съвременни аудио-визуални средства, спектакъл "Звук и Светлина", пространствата са обогатени със специализирани обеми и атракции.

Община Трявна е партньор за осъществяването на проект „Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево“, финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие“. Основна цел на проекта е да подкрепи и увеличи интереса към конкурентноспособни туристически атракции на територията на общините Габрово – Трявна – Севлиево, които ще допринесат за диверсификация на туристическия продукт, намаляване на териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма. Трите общи планират надграждане на постигнатите резултати от осъществяването на проекта.

На територията на общината развиват дейност шест читалища. Читалищата в Трявна и Плачковци кандидатстват и получават и допълнителни целеви субсидии за обновяване на библиотечния си фонд. Трите селски читалища са съсредоточили дейността си основно към организиране на събития от живота на местната общност и поддържане и обновяване на своите сгради и обзавеждане. Трите градски читалища са подслонили почти всички художествени състави в общината (с изключение на Частна формация „Калина“, група „Ралица“ и сдружение „Камбана“). Те са партньори на общината при организиране и провеждане на събитията от общинския културен календар. Читалищата в Трявна и Плачковци са спечелили и реализирали проекти, насочени към тяхната социализация. Поддръжката на сградния им фонд и оборудване става главно с финансовата помощ на общината. Издръжката на читалищата „П.Славейков“ и „Пробуда“ е държавно делегирана дейност. Субсидирани бройки има и в читалище „Съединение“ с. Кисийци и Читалище „Капитан Дядо Никола“ гр. Трявна, кв. Божковци.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

През 2014 г. община Трявна изпълнява проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „ Пробуда - 1924” гр. Плачковци”, финансират от Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013. Проектът включва ремонт на сградата на НЧ „Пенчо Славейков 1871“ - ремонт на покрив,; доставка и монтаж на мълниезащитна уредба, фасадна топлоизолация, подмяна на дограма и ремонт на сградата на НЧ “Пробуда – 1924 г.“ - ремонт на покрив, външна топлоизолация и подмяна на дограма.

На територията на общината работят музейната галерия „Казаков”, галерия „Гъбенски” на НДФ „13 века България”, както и частни галерии: „Антик Жиро“, „Арт – М”, „Художества”, Център „Уста Дарин” и др. Всяка от тях има специфични отлики в цялостната си дейност при представяне на художествени произведения и контакти със съвременни творци. Всички те са партньори на общината при организирането на различни събития от културния календар. От особена важност за културния живот на общината, запазване на традициите на тревненската школа и не на последно място за представяне на традициите на посетителите на общината са частните занаятчийски ателиета в центъра на Трявна.

Дейност развиват художествени формации, регистрирани като юридически лица с нестопанска цел (ЧФФ „Калина”, сдружение „Камбана”).

Община Трявна поддържа активен богат културен календар като част от културния живот на общината и атракциите за привличане на посетители. В културния календар на общината присъстват национални и местни по обхват инициативи. Национални са Славейковите празници, фолклорния събор „Капитан дядо Никола”, театралните празници. Те се финансират основно от Министерството на финансите и Министерството на културата. Международният фолклорен фестивал е финансиран изцяло от общината. От 1957 г. към тревненското читалище съществува Литературният кабинет „Петко Р. Славейков”. Художествената му продукция към 2008 г. е близо 70 заглавия – белетристични, поетични, сатирични, краеведчески и готварски книги.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Сдружение „Камбана“ е учредено през 2000 г. То обединява кинолюбители и любителите на театралното изкуство в общината, осъществили за този период над 20 любителски филма и 10 театрални постановки.

Периодичните издания са представени от общински вестник „Тревненска седмица“, излизащ без прекъсване от 1959 година насам.

Характерът на културно-историческото наследство и природните ресурси на общината я поставят в благоприятно положение относно възможностите за достъп до източници на финансиране през периода 2014 -2020 г. Наличието на паметници на културата от национално значение дава възможност общината да кандидатства за финансиране по Оперативна програма Региони в растеж, чиято концепция е да бъдат финансирани ограничен брой, предварително определени културни и природни атракции от национално и световно значение и религиозни обекти с потенциал за привличане на туристически интерес, разположени на цялата територия на страната, като не зависят от разграничението градски-селски територии. Възможно е окончателният вариант на ОПРР 2014 – 2020 да предвиди необходимостта от участие на община Трявна за достъп до това финансиране в партньорство с други общини от Северния централен район от ниво 2.

Наличните природни ресурси в съчетание със селския характер на общината (съгласно дефиницията на ПРСР) дава възможност за достъп до подкрепа на културния туризъм и по мерките на Програмата за развитие на селските райони 2014 -2020 г.

4.7. Младежки дейности

Младежки дейности на територията на община Трявна се осъществяват в рамките на училищните институции, както и в читалищата и различните културни институции. В рамките на проект "Трявна – градът, в който се ражда красота", финансиран по оперативна програма "Регионално развитие" в "Попангелова къща", е изграден Младежки център за художествени занаяти като част от Националното движение "Българско наследство".

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

В Трявна работи Инфоцентър ЕООД, създаден през 2001г. по проект РСЗ: Обществени компютърни и комуникационни центрове, финансиран от Американска агенция за международно развитие (ААМР). Дружеството предоставя чуждоезиково обучение, компютърно обучение, услуги за уеб дизайн. Дружеството работи активно по проекти, свързани с обучението на младежи и възрастни и туризма.

Осъществените значителни инвестиции в развитието на спортни съоръжения на територията на град Трявна и град Плачковци предлагат възможности за оползотворяване на свободното време на младежите. Остава необходимостта от изграждане на закрита спортна база и общодостъпни спортни съоръжения (площадка за скейтборд, стена за катерене, мотописта, велосипедни алеи), както и използване на възможностите от членството на община Трявна в сдружение ДУЗЛАЖ за споделяне на опит в тази сфера и развитие на младежките инициативи в общината.

4.8. Спорт и отдих

На територията на общината осъществяват дейност непрофесионални спортни клубове за баскетбол, футбол, тенис, шахмат, карате киокушин, лека атлетика, велоклуб. С решение на общинския съвет клубовете се подпомагат с целева субсидия от общинския бюджет. Субсидията се разпределя между отделните клубове въз основа на определени правила.

С проектно финансиране след 2008 г. е рехабилитирана и изградена значителна част то спортната инфраструктура на общината. Извършена е реконструкция на лекоатлетическа писта – част от спортен комплекс Трявна, възстановени са и функционират откритите плувни басейни в Трявна и Плачковци.

Един от значимите проекти, осъществен на територията на община Трявна с подкрепата на ЕС, приключил през 2013 г. е свързан с изграждане на обществени спортни центрове. Проект: „Подкрепа за осигуряване на нови възможности за отдих и спорт в община Трявна, чрез подобряване и изграждане на обществени спортни центрове“ е финансиран по Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

в селските райони” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.” и е на обща стойност на проекта е в размер на 5 547 744 лева.

С изпълнението на проекта е извършено модернизиране на двата спортни комплекса в гр. Трявна и гр. Плачковци и е изграден спортен център за широко обществено ползване в квартал ”Светушка” на град Трявна.

В Спортен комплекс „Ангел Кънчев“, Трявна са постигнати следните резултати:

- реконструкция на съществуващата спортна зала за борба и карате;
- изградени трибуни за 3002 – седящи места;
- изградена 3-етажна административна сграда, покрита с 10-метрова козирка;
- изградени 3-помощни тренировъчни игрища – хандбално, футболно и комбинирано за волейбол и баскетбол – 2-те от тях са с трибуни за 115 зрители;
- изградени огради и трибуни на тенис корта за 100 зрители;
- изградени сектори за тласкане на гюле, дълъг и троен скок, висок скок, хвърляне на диск;
- изграден и оборудван възстановителен фитнес център;
- изградена съвременна осветителна система на официалния терен;
- изградени автоматични поливни системи на двата терена;
- изградена входна алея с паркинг за автобуси и автомобили.

В Спортен комплекс „Плачковци“ са постигнати следните резултати:

- Реконструирано футболното игрище с трибуни за 200 зрители и размери 95/53м.;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- Изградена автоматична поливна система;
- Изградена съблекалня – едноетажна сграда със застроена площ 86кв.м.;
- Изграден тенис корт с трибуни за 130 зрители, алеи и огради;
- Изградена комбинирана спортна площадка за хандбал, волейбол и баскетбол с трибуни за 195 зрители, алеи и огради;
- Поставяне на секционен районно осветление в комплекса;
- Реконструирана главна алея към комплекса със ситуиране на 3 паркинга с 18 паркоместа и химическа тоалетна.

В Спортен център за широко обществено ползване – кв. Светушка, гр. Трявна са постигнати следните резултати:

- Изградена спортна площадка за волейбол с изкуствена тревна настилка;
- Изградено полифункционално игрище за хандбал, футбол на малки вратички и баскетбол, съблекални.

Направените инвестиции подкрепят развитието на общината като създават възможност за повишаване на спортната активност и култура на населението и съответно на качеството на живот в общината и задържане на младите хора. Изградените съоръжения представляват добра основа за привличане на спортни клубове и други организации за провеждане на тренировъчни лагери (в съчетание с наличната леглова база в общината), организиране на състезания и съответно развитие на спортен туризъм. Обновената спортна база осигурява и условия за разнообразяване престоя на туристите, които почиват в Трявна.

Подходящо е оползотворяването на потенциала на природните ресурси на общината за развитие на пешеходния туризъм и насърчаване на велотуризма на

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

територията на цялата община, вкл. на територията на Природен парк „Българка“.

5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията на община Трявна

5.1. Развитие на селищната мрежа и насоки за пространствено развитие на общината

Община Трявна е съставена от 106 населени места – град Трявна, град Плачковци и 104 села. В периода 2006 – 2012 г. няма промени в състава на общината.

По данни на НСИ за 2011 г. средната гъстота на населените места е 41,5 н.м./100 км² при средна за страната – 4,78 н.м./100 км². Същевременно гъстотата на населението в областта е 46 жители на км² и е под средната за страната - 66,4 жители на км².

Данните от преброяване на населението през 2011 г. разкриват, че 41 от 106-те населени места не са постоянно обитавани, а в други 55 постоянно живеещите са до 10 човека. Фактическото използване на имотите в тези населени места обаче продължава, като често то е сезонно (през лятото), вкл. и за туристически цели.

Малкият брой население, както и други критерии и показатели, използвани за функционална категоризация на общините и населените места, определят категориите на населените места в община Трявна.

община	Населени места (брой)/ категория								общо
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Трявна	-	-	1	-	1	-	-	104	106

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Въпреки големия брой населени места, балансът на територията на община Трявна показва ниска степен на урбанизация и запазване на естественото използване на разполагаемата територия.

Баланс по вид територия за община Трявна	
Урбанизирани територии	2,2 %
Горски територии	66,2 %
Земеделски територии	25,1 %
Тревни площи	5,5 %
Стопански територии	0,2 %
Трайни насаждения	0,7 %
Води	0,05 %
Други	0,06 %

Източник: Регионална информационна система, ОСП Габрово 2014 -2020

Данни на Агенцията по геодезия, картография и кадастър – Габрово, териториите в община Трявна без одобрена кадастрална карта и кадастрални регистри /кккр/ към май 2013 г. са землищата на Плачковци, Енчовци, Престой, Бижовци, Фъревци, Белица, Станчов хан, Радевци.

С промените в Закона за регионално развитие през 2012 г. беше въведена категорията „пространствено развитие, което обхваща изготвянето и и актуализацията на система от документи за пространствено развитие на национално, регионално и общинско ниво. Тези документи са пряко свързани с основните документи от системата за регионално развитие и следва да се разработват като отчитат наличните ресурси и предимства на територията, нейното устойчиво развитие и интегриране на планираните мерки във всички сектори.

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. отрежда на град Трявна място сред градовете от 4-то ниво - малки градове с микрорегионално значение за територията. Избраният модел на урбанистично развитие за перспективния срок - “умерен полицентризъм”, разглежда град Трявна като малък град, който чрез използване на специфични местни ресурси и традиции, се развива успешно като центрове със значение за група общини и играе роля в укрепване развитието на периферните райони.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Съгласно нормативните изисквания община Трявна следва да приеме Концепция за пространствено развитие, чиято цел е създаването на пространствено-устройствена основа за планиране и осъществяване на мерките в различните сектори.

При разработването на концепцията за пространствено развитие следва да бъдат отчитани комбинации от фактори, целите и приоритетите за развитие въз основа на:

- силните и слаби страни по отношение на демографското и социално-икономическото развитие на центъра и съставните селища;
- отваряне на общината към съседните територии;
- съхраняване на човешките ресурси чрез подкрепа на естествено възникналите процеси на трудова миграция;
- съхраняване на недвижимите културни ценности;
- валоризация на територията чрез използване потенциала на природните територии за развитие на туризъм и на селскостопанските за развитие на земеделието.

Анализът на пространствената структура на общината показва липса на концентрация на изявените селски селищни структури около двата града – Трявна и Плачковци. По-голямата част от селата с постоянно население над 25 човека (между 25 и 52) са разположени на основни комуникационни оси в общината. Докато Кисийците, Престой и Радевци са разположени сравнително близо до градските центрове, то останалите няколко села са разположени в планинския хинтерланд на територията. Въпреки тази разпръснатост високата концентрация на население и икономическа активност в Трявна и Плачковци показва наличие на центрична пространствена структура в общината.

Наличният интерес на **инвеститорите (частни инвестиции в поземлена собственост)** към територията на община Трявна може косвено да бъде оценен с помощта на данните за изготвени кадастрални карти по искане на инвеститор за

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

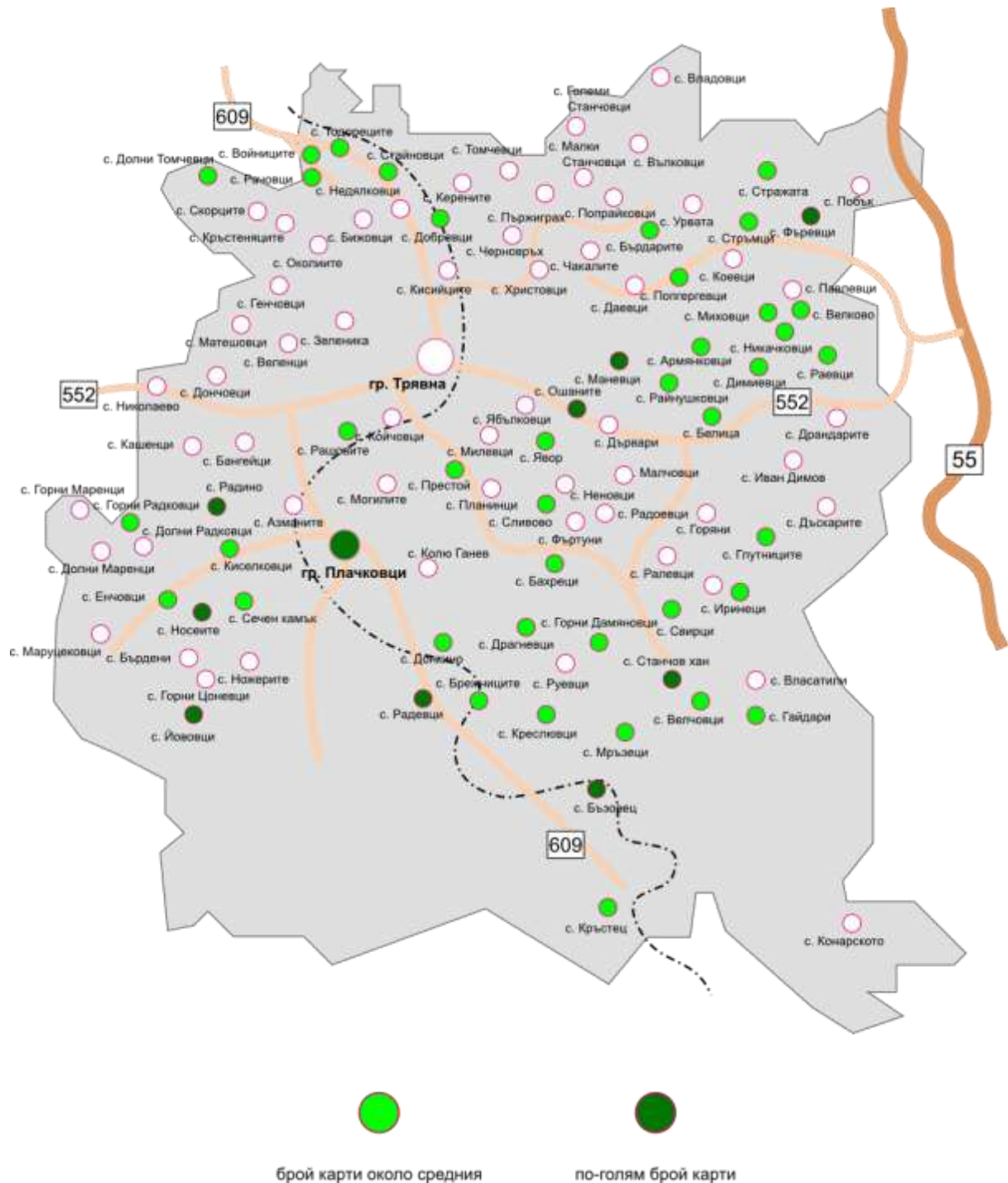
периода 2005– 2012 г.²¹ Почти 90% от исканията са направени в периода 2009 – 2013 г. Инвестиционният интерес е съсредоточен в няколко населени места (за землището на град Трявна има изготвена кадастрална карта, влязла в сила през 2010 г.) – с. Радино, гр. Плачовци (квартали), с. Фъревци, с. Станчев хан (махала Бъзовец и землището), с. Радевци, с. Долни Томчевци, с. Маневци.

Доколкото частните инвестиции в имоти в селата са свързани и с възможности за развитие на селски туризъм, регистрираният интерес следва да бъде отчетен при изготвянето на Концепцията за пространствено развитие на община Трявна.

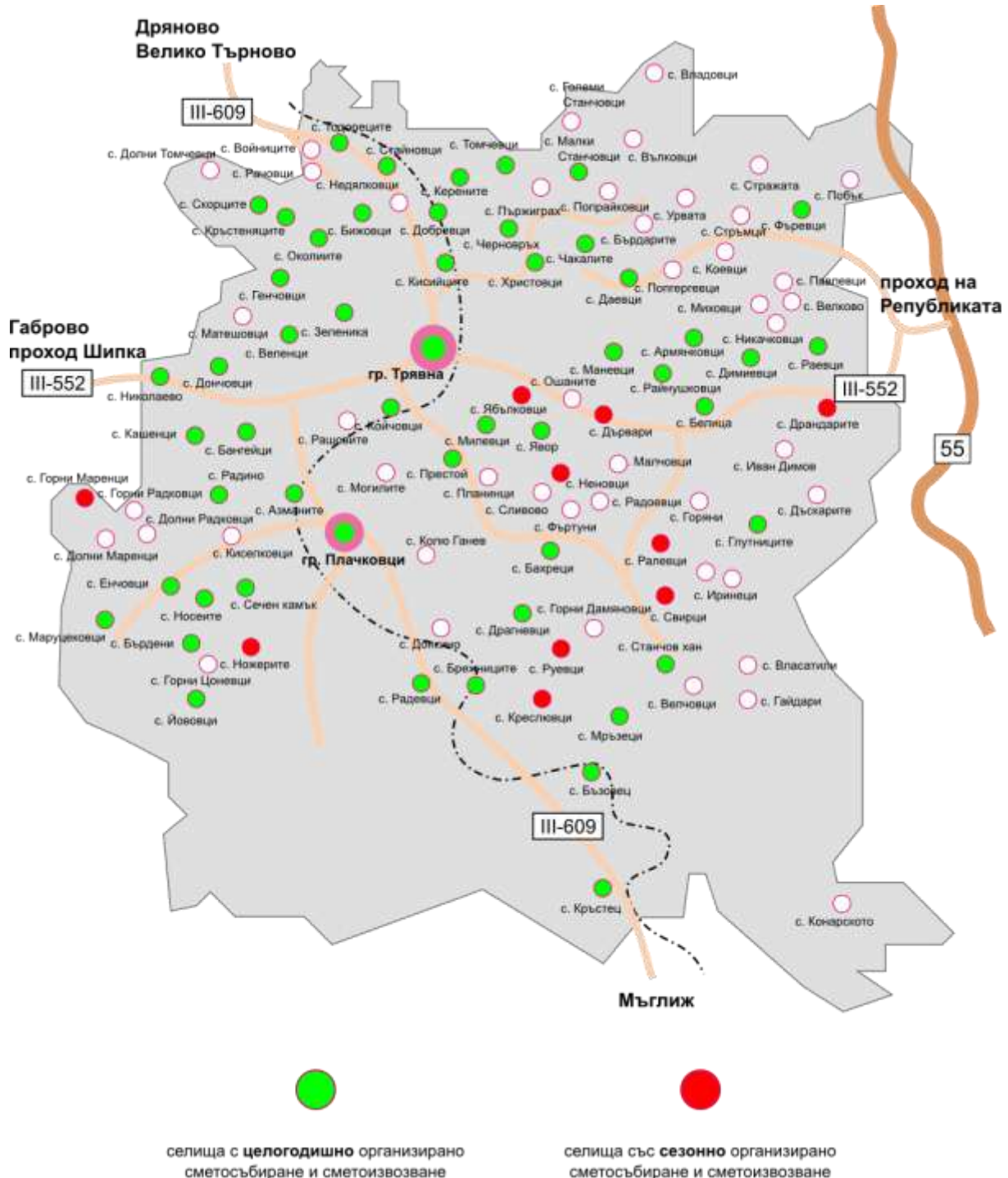
Предвид спецификата на разпределението на населението по населени места (множество населени места без регистрирани постоянни жители) данните за организираното сметосъбиране и сметоизвозване, организирано от общинските структури, къщо може да бъде използвано като косвен показател при оценка на активността на населените места.

²¹ По данни на Агенцията по геодезия, картография и кадастър, <http://www.cadastre.bg>, към 24.04.2014 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Развитието на транспортните комуникационни оси Трявна – Кръстец и Трявна – Станчов хан – Мръзевци – Бъзовец ще осигури добра транспортна достъпност на населените места по тези оси до общинския център и връзка с жп линията, преминаваща през общината в направление север – юг. Развитието на транспортната система вътре в границите на общината ще има значителен ефект върху пространствената и социално-икономическата активност.

Общинският център следва да използва съхранения икономически и културен ресурс, докато селищната мрежа в периферията трябва да използва наличния природен ресурс. Като центрове за икономическо развитие могат да бъдат определени градовете Трявна и Плачковци. Като центрове за отдих и рекреация могат да бъдат определени селата в близост до основни транспортни връзки и в северната част на общината, които попадат на територията на Природен парк „Българка“.

5.2. Транспортна инфраструктура и транспортен достъп

Транспортната инфраструктура и качеството на предоставяните от нея услуги, в т.ч. достъпността до населените места, производствените зони и местата за отдих и туризъм е ключов фактор за социалното, културно, икономическо развитие и сближаване на районите.

Съгласно данни на НСИ, на територията на община Трявна няма изменения в дължината на пътищата от I, II и III клас – през общината преминават два пътя III клас с обща дължина от 63 км - III- 552 (Вонеща вода – Трявна – Габрово) и III – 609 (Царева ливада – Трявна – Плачковци – Кръстец). Общата дължина общинската пътна мрежа е 285 км, като тази относителна голяма дължина е обусловена от планинския релеф и множеството населени места в общината.

Основните проблеми са свързани с незадоволителното състояние на пътната мрежа (четвъртокласна пътна мрежа), нуждата от значителни средства за осигуряване на достъпност през зимния сезон, както и необходимостта от приоритизиране на

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

местата, в които да бъде насочван ограничени финансов ресурс предвид големия брой обезлюдени или с изключително малък брой жители населени места в общината.

Предвид географското разположение на община Трявна добрата транспортна достъпност до икономическите и социални центрове (Трявна и Плачковци), както и до центровете с потенциал за рекреационен, селски и еко туризъм е от изключителна важност. Осигуряването на възможност за бърз и безопасен транспорт до Габрово, Дряново, Вонеща вода и съответно до Велико Търново ще подкрепи в значителна степен наличното ежедневна трудова миграция в общината, както и ще създаде възможност за привличане на нови инвеститори в местната икономика.

Въпреки наличието в близост на преки транспортни връзки между северна и южна България (Габрово – Шипка – Казанлък и Велико – Търново – Килифарево – Вонеща вода – Гурково), актуална е необходимостта от развитие на нови връзки, съобразно нуждите на туризма и развитието на община Трявна като цяло. Като такава възможност следва да се разглежда възстановяването на пътната връзка между с. Кръстец (община Трявна) и с. Борушица (община Мъглиж), част от път III – 609 (Царева ливада – Трявна – Плачковци – Кръстец – Борушица – Радунци - Мъглиж).

Развитието на вътрешната общинска пътна мрежа чрез Реконструкция на път с.Станчов хан – с.Мръзеци – спирка Бъзовец ще осигури алтернативен достъп до основните комуникационни оси (Трявна – Плачковци – Кръстец), както и достъп на част от населението до жп транспорта чрез жп спирка Бъзовец. Осигуряването на подобна връзка ще насърчи развитието на туристически дейности в тази част на общината. Изграждането на пътна връзка между с. Боженци (община Габрово) и Трявна ще допринесе за развитието на туризма.

Предвид резултатите от изготвения социално-икономически анализ приоритетността на реконструкцията на посочените пътни връзки по отношение значимостта им и приноса им към социално-икономическото развитие на общината може да бъде определена по следния начин:

→ високоприоритетни:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- пътна връзка Трявна – Габрово, III- 552;
- пътна връзка Трявна – Дряново, III – 609;
- пътна връзка Трявна – Плачковци – Крестец, III- 552;
- пътна връзка Трявна – Вонеща вода, III – 609.
- средно приоритетни – пътна връзка Станчов хан – Мръзеци – спирка
Бъзовец, общински път
- ниско приоритетни - пътна връзка Кръстец – Борущица, III – 609

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Проектирането, съгласно европейските изисквания на път III – 552 – Трявна - Габрово и път III - 609 в участъците Трявна - Царева ливада и Плачковци – Кръстец е изведено като необходимост и в Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 – 2020 г. Към началото на 2014 г. се изпълняват дейности по рехабилитацията на път III – 552 – Трявна – Габрово.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

На територията на община Трявна преминава една от трите жп линии, свързващи Северна и Южна България - IV-та главна жп линия Русе – Подкова. На територията на общината се намират две жп гари (Трявна и Плачковци) и пет жп спирки (Кръстец, Бъзовец, Радевци, Божковци, Стайновци).

Необходимо е планирането и извършването на ремонт и модернизирание на приемните здания на жп гарите и жп спирките. През първата половина на 2014 г. се извършва ремонт на жп линията в участъка между Дъбово и Трявна.

Насърчаването на използването от пътници (и товари) на жп транспорта ще подобри общото състояние на околната среда. Развитието на този вид транспорт означава значение и за развитието на туризма в общината.

5.3. Електроенергийна система

Основен източник на електроенергия за област Габрово е националната електроенергийна система, стопанисвана от НЕК ЕАД – Електроенергиен системен оператор, мрежови експлоатационен район Горна Оряховица. Изградените водно-електрически централи са с малка мощност и задоволяват местни нужди.

На територията на областта попада един основен възел на преносната система – подстанция “Балкан” с трансформация на напрежението 220/110 KV и инсталирана трансформаторна мощност за тези напрежения 400 MVA. Тя е свързана с други електроенергийни центрове на националната преносна мрежа посредством електропроводи 220 KV.

В общината функционира една подстанция (Трявна), разположена в гр. Трявна, която захранва гр. Трявна и гр. Плачковци. Подстанцията е свързана с тягова подстанция Кръстец чрез електропровод 110 KV с дължина 16,4 км.

Електропреносната мрежа е изградена в необходимата оптимална конфигурация като елемент от електроенергийната система на страната. Тя гарантира сигурно, безопасно и ефективно функциониране на електроенергийната система и

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

непрекъснатост на снабдяването на потребителите с електрическа енергия в нормални условия и при смущения.

На територията на областта енергоразпределението се осъществява от фирма „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД. Електроразпределителната мрежа е добре развита и разпределена за поемане максимално допустимото натоварване. Техническото състояние на използваните мрежи и съоръжения е добро.

За община Трявна предстои разработване инвестиционен проект за транспортиране на природен газ и за газоразпределителната мрежа за енергийно осигуряване на промишленото и битово потребление. Преминаването на консуматорите от течно и твърдо гориво на природен газ ще доведе до значителен екологичен ефект и енергоспестяване.

Улично осветление в Трявна има от 73 години. То се развива и изгражда едновременно със сградния фонд и уличната градска мрежа.

Уличното осветление е монтирано върху стоманени стълбове и стълбове парков тип с осветителни тела с нискоенергийни лампи – 70W, 50W и 2x12W. Изпълнено е и специфично фасадно /прожекторно/ осветление на редица обекти.

5.4. Енергиен баланс, енергийна ефективност и ВЕИ

Стратегията на ЕС за растеж и заетост „Европа 2020“ уточнява приоритетите и целите на европейската икономика до 2020 г. Българското правителство определи националните цели за изпълнението ѝ. В тази сфера те са: Намаление емисиите на парникови газове с 20%, в сравнение с нивата от 1990 г. и увеличаване до 16% дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия; подобряването на енергийната ефективност приблизително с 25% и намаляването с 50% на енергийната интензивност на БВП до 2020 година. Предвид на тази национална рамка, усилията на общинските и областната администрации в Габрово, също се насочват в посока стимулиране на развитието на нисковъглеродна икономика, при която се търси постигането на енергийна ефективност и намаляване на емисиите на

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

парникови газове. В същото време активно се провежда политика, насърчаваща използването на ВЕИ и популяризирането им като стъпка към устойчиво енергийно управление. Съществуващият Областен план за енергийна ефективност в област Габрово 2011 - 2020 също дава насоки за постигането на тези цели и конкретни данни за възможностите на региона.

Към 2016 г. трябва да бъде извършено обследване на всички сгради общинска собственост над 1 000 м². В община Трявна на обследване подлежат 7 сгради – ОУ"П.Райков", ОУ"В.Левски", ОДЗ"Калина" (2 сгради), ЦДГ"Светлина", Читалище"П.Славейков" и Читалище"Пробуда".

На територията на община Трявна няма необследвани промишлени системи (задължените лица по чл. 10, ал. 1, т. 3 от Закона за енергийна ефективност).

Областният план за енергийна ефективност определя и индивидуални цели за енергийни спестявания до 2013 и до 2016 г. за задължените по закона лица - "Трявна - 2000" АД и община Трявна.

В община Трявна са изградени няколко инсталации (основно в публични обекти) за производство на топлинна и енергия за охлаждане, работещи с възобновяеми енергийни източници – соларни инсталации, изградени в Социален комплекс, Дневен център за възрастни с увреждания, ЦДГ „Светлина“, плувен басейн в гр. Трявна, плувен басейн в гр. Плачковци, ОДЗ „Калина“, Спортен комплекс Трявна (зала за борба и карате).

На територията на община Трявна към 2013 г. няма сключените договори за присъединяване на ВЕИ към електроразпределителната мрежа.

Ресурсите, с които разполага община Трявна предоставят много добри възможности за производство на енергия от биомаса.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

5.5. Водостопанска система

ВиК системите на община Трявна се обслужват от "ВиК" ООД – гр. Габрово (51% държавна и 49% общинска собственост, вкл. с участие на община Трявна). Дружеството обслужва населени места от три общини – Габрово, Дряново и Трявна.

Водоснабдяването на общината се извършва от повърхностни и подземни водоизточници. Водоснабдителните системи за питейна вода в община Трявна обслужват 99% от населението. Само няколко отделни малки села (с общо население по – малко от 150 жители) се водоснабдяват чрез местни водоизточници и водоснабдителни мрежи, невключени в капитала на дружеството. Целият Габровски регион е карстов – характерно за карстовите извори е техният малък и непостоянен дебит през различните сезони. Това често налага режимно водоснабдяване особено за община Трявна.

В качествено отношение съществуващата водоснабдителна мрежа в населените места от община Трявна е остаряла (20-60 години употреба на тръбите), силно амортизирана, с много течове и разходи по текущи ремонтни работи.

Община Трявна						
Показатели – в 2007 г хил. м ³ /год.	2007	2008	2009	2010	2011	2012
- количество подадена вода	522	528	1 005	533	544	559
- рационално използвана вода	490	493	497	487	477	444
- ползвана вода от населението	361	367	368	358	356	326
- ползвана вода от промишлеността	129	126	129	129	121	118
- пречистена вода отпадъчна вода	-	-	-	-	-	-

Източник: „ВиК“ ООД, Габрово, ОСР Габрово 2014 -2020 г.

Данните показват нарастване на загубите на вода в наблюдавания период при намаляване на използваната от населението и промишлеността вода.

Показатели	Трявна
Водоизточници	72
Пречиствателни станции за питейна вода	-
Помпени станции	8

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Резервоари - брой	51
-общ обем /м3/	6 545
Дължина на водопроводна мрежа /км/	195.89
Брой на водоснабдени села	29
Брой на режимно водоснабдяване	8
Брой на неводоснабдени села	77
Процент от населението неводоснабдено	1.65 %

Източник: „ВиК“ ООД, Габрово, ОСП Габрово 2014 -2020 г.

За трайно решаване на проблема питейна вода трябва да се работи по две направления: включване на нови водоизточници - изпълнението на проектите за довършване строителството на язовир “Нейковци” (Трявна) и реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа.

В началото на 2014 г. е осигурено финансиране за подписан договор за препроектиране на язовир „Нейковци“, за чието изграждане е осигурен финансов ресурс чрез заем от Световна банка и държавния бюджет. Завършването на язовир "Нейковци" и пречиствателна станция за питейна вода към него е сред проектите, които трябва да бъдат реализирани със заема от 81 млн. евро от Световната банка. Към момента язовирната стена е изградена на 30% от височината си. Хидровъзел Нейковци включва: язовирна стена Нейковци, отбивна галерия, цилиндрична водовземна кула, основен изпускател, инжекционна галерия, челен преливник на левия скат, две събирателни деривации с 4 водохващания на р. Самариненска и р. Плачковска и Пречиствателна станция за питейни води (ПСПВ), която е непосредствено над гр.Трявна.

Община Трявна изпълнява проект "Изграждане на ПСОВ гр.Трявна и довеждащ колектор към нея", финансиран чрез ОП Околна среда 2007 – 2013 г. Проектът е на стойност над 13 милиона лева и ще приключи през октомври 2014 г. Проектът предвижда изграждане на ПСОВ, довеждащ колектор и довеждаща техническа инфраструктура.

Със строителството на язовир Нейковци и предвидената Пречиствателна станция за питейна вода ще бъде осигурено пречистването и на основните обеми питейна и

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

отпадна вода в общината. Необходимо е извършване на реконструкция на съществуващата водопроводна и канализационна мрежа.

Не напълно е изградена уличната канализация в общинския център.

Показатели	Трявна
Дължина на канализационната мрежа	20.1
% спрямо уличната мрежа	40.5
% на населението включено в канализационната мрежа	57
Пречиствателни станции за отпадни води	изгражда се
Приемник на отпадни води	р. Тревненска
Категория на реките в населените места	II

Източник: „ВиК“ ООД, Габрово, ОСП Габрово 2014 -2020 г.

5.6. Хидромелиорации

На територията на община Трявна няма изградена хидромелиоративна инфраструктура. Функционира един язовир за спорт и рекреация.

Водностопанските системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите (публична държавна собственост по силата на чл. 13, т. 3, от Закона за водите) включват защитните диги, корекции на реките и отводнителните системи извън регулационните граници на населените места. Системите и съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите са в лошо техническо състояние. Община Трявна стопанисва близо 9 км съоръжения, свързани с корекции на речните корита.

През 2013 г. приключи реализацията на проект „Изграждане на инфраструктурни съоръжения по река Тревненска в гр. Трявна за предотвратяване на наводнения“, финансиран по ОП „Регионално развитие“ на обща стойност 628 568лв. С изпълнението на проекта се постигна следното:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- изграждане на 112 м. подпорна стена в участък от река Тревненска в района на СК „Трявна“ и почистване речното корито в участък с дължина 180 м.
- изграждане на 171м. подпорна стена в участък от река Тревненска в района на централна градска част и почистване речното корито в участък с дължина 180 м.

5.7. Комуникационни мрежи и системи

Резултатите от проведеното изследване на НСИ за използването на информационно-комуникационните технологии (ИКТ) от домакинствата и лицата за 2011 г. отбелязват значителен растеж от 11.9% спрямо предходната година в относителния дял на българските домакинства, които имат достъп до интернет в домовете си. През 2012 г. отн. дял на домакинствата с достъп до интернет нараства до 50,9% средно за страната. В този контекст разпределението на обществените средства в подкрепа на развитието в областта на ИКТ добива изключителна важност за преодоляване на регионалните различия в достъпа до електронни услуги и за развитието на информационното общество.

По отношение на покритието на територията на района с инфраструктура за широколентов достъп до интернет се наблюдават няколко концентрации на територии в „дигитална сянка“. **Неосигурени са част от източните части на община Трявна.**

Необходимо е да се разшири достъпът и използването на мрежите и услугите на ИКТ, предвид нарастващата роля на информацията, особено в селата, където обществените места за достъп до информация са единствената възможност за много потребители. Изграждането на обществени информационни системи и гарантираното предлагане на Интернет услуги за целия обществен сектор, включително и на улеснен достъп за хората с увреждания, е задължителна стъпка към информационното общество.

6. Екологично състояние и рискове

Анализът на данни за предишни периоди не показва наличието на значими проблеми, свързани с екологичното състояние на средата и наличието на рискове от замърсяване. Не са отчетени съществени промени в състоянието на сектора и предоставяните услуги.

Предоставяните услуги, свързани с опазването на околната среда – нива на замърсяване (прах, шум) са оценени най-високо от гражданите в сравнение с останалите услуги, предоставяни на територията на община Трявна.

6.1. Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Спадът в промишленото производство доведе до намаляване на емисиите на атмосферните замърсители, а оттам и подобряване качеството на въздуха в населените места. **Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух на територията на община Трявна са транспортните средства и отоплителните инсталации. Допълнително негативно влияние има лошата улична и пътна настилка и качеството на хигиенизиране на населените места.** Транспортният поток се увеличава в почивните дни и в летния и зимния период, но без да нарушава осезаемо чистотата на въздуха. В съседните общини (в радиус от 20 км) няма производствени дейности, които емитират значимо ниво на вредни вещества в атмосферния въздух.

Към момента на територията на Община Трявна чрез мобилна станция се извършват замервания на показатели характеризиращи качеството на атмосферния въздух. РИОСВ извършва контрол върху показатели характеризиращи качеството на атмосферния въздух на някои дървообработващи предприятия в Трявна.

Община Трявна се характеризира с нисък потенциал на замърсяване - климатичните условия не благоприятстват задържане и събиране на атмосферни замърсители в приземния въздушен слой. На територията на общината няма предприятия, от чиято производствена дейност да се емитират вредности в атмосферата.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Отоплителните инсталации са основен източник на замърсяване на въздуха през зимния сезон. Наложително е да бъде извършена газификация на общината, с което ще се намали замърсяването на въздуха с прах, сажди, въглероден диоксид, азотни окиси, въглероден окис и др.

Необходимо е да продължат дейностите по благоустрояване и почистване на града и населените места. Продължаващите дейности по озеленяване край улиците ще доведат до намаляване на замърсяването от прах и газове резултат от транспортните средства.

6.2. Води

Географското разположение на Община Трявна обуславя наличието на собствени водни ресурси, генерирани от валежите. На територията на общината извира и протича река Тревненска приток на река Янтра. Останалите водни течения на територията на общината са къси и с непостоянен дебит.

Незначителен дял във водния баланс на общината са естествените и изкуствени водооми.

Наименование	Залята площ, дка	Завирен обем, хлд. м3
Микроязовир Трявна	40	160
Микроязовир Белица	6	15
ОБЩО	46	175

Основен проблем на водоснабдяването на гр.Трявна е недостигът на водно количество и периодично влошаване на качеството на водата вследствие механични примеси. Недостигът на водно количество е следствие от характера на основните водохващания, дебитът на които е зависим от валежите и от липсата на годишен изравнител на водния дебит. Влошаване качеството на питейната вода се явява резултат от липсата на пречиствателна станция за питейна вода и вече поменатия годишен изравнител, който би служил като първичен пречистващ елемент- утаител.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Пречистването на водата за гр.Трявна се свежда до дезинфекционна обработка с хлорни продукти (хлоргаз и натриев хипохлорид), степента на които се следи ежедневно. При валежи се получава често замътване, което води до лоши микробиологични показатели. Въпреки стриктното хлориране на водата процента на нестандартност на пробите за микробиологичен анализ е твърде висок. Няма регистрирани замърсявания на питейни водоизточници с изпускани отпадъчни води.

Планираното строителство на ПСПВ при изграждане на язовир „Нейковци“ значително ще подобри качеството на питейното водозахранване в общината.

Като основен източник на замърсяване на водите в общината може да се разглежда канализационната мрежа. Степента на изграденост на канализационната мрежа на гр. Трявна е 44,76 %. По този показател Трявна е на едно от първите места в страната. Канализация не е изградена в кварталите Божковци, Хитревци, Стояновци и Раданци. Дължината на канализационната мрежа на гр. Плачковци е 4694 м. Степента на изграденост на канализационната мрежа на гр. Плачковци е 12,34 %. Видът на канализационната мрежа е смесен тип, т.е. за отпадни и за повърхностни води.

Предстоящото завършване на ПСОВ Трявна с довеждащ колектор към нея ще подобри значително качеството на заустваните отпадни води.

6.3. Управление на отпадъците

В общинската програма за управление на отпадъците са заложили конкретни мероприятия, целящи минимизиране отрицателното влияние на отпадъците върху околната среда.

Основната цел, която е поставена в нея е общо подобряване на управлението на твърдите отпадъци. Програмата предвижда мерки за постигане на следните цели:

- намаляване или ограничаване образуването на отпадъците, както и степента на тяхната опасност;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- прилагане на новите нормативни изисквания в областта на обезвреждане на отпадъците;
- почистване на старите замърсявания с отпадъци;
- екологосъобразно обезвреждане.

Със сключения договор през 2007 г. между Община Трявна и “Екобулпак” АД (организация по оползотворяване на отпадъците от опаковки) разделното събиране на отпадъци е въведено за всички жители на градовете Трявна и Плачковци.

През 2009 г. Община Трявна постави компостери с цел оползотворяване на биоразградимите отпадъци на обществени места в гр. Трявна.

От 10.04.2009 г. Община Трявна притежава Регистрационен документ № 04-РД-076-00 за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, които нямат опасни свойства. С организирано сметосъбиране и сметоизвозване през цялата година са 56 населени места в общината, а с такова само за само за периода от април до септември са 11 села.

Община Габрово в партньорство с община Трявна изпълнява проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово”, финансиран от ОПОС 2007 – 2013 г.

6.4. Почви

В Община Трявна няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали (олово, мед, цинк, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти. Като единствен значим източник на замърсяване с оловни аерозоли могат да бъдат идентифицирани моторните превозни средства с бензинови двигатели. Потенциално замърсени с олово са земи в крайпътните зони с ширина 15-25 метра. През района не преминават главни и първокласни пътища, което обуславя по-малка интензивност на трафика. Съществуващата пътна мрежа обслужва главно нуждите на местното

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

население. Междуселищният обществен транспорт разполага с автобусен парк изцяло на дизелово гориво. Независимо, че няма конкретни изследвания, въз основа на горепосочените обстоятелства може да се направи извода, че няма наднормено ниво на замърсяване с тежки метали на почвите в района.

Обработваемите земи в района на общината са слабо плодородни, поради ниското съдържание на хумус в горния повърхностен слой. Това налага използването на естествени и изкуствени торове за подобряване на техните качества. С възстановяването на частната собственост върху земята практиката по наторяване на почвите мина през различни фази: от предозирано и безконтролно към наторяване преобладаващо с естествени торове и в умерена степен с изкуствени. Няма конкретни анализи на почвени проби от района за замърсяване с нитрати.

Залежалите и негодни пестициди с безвъзменно отпуснати средства от НФООС през 2000 г. са препакетирани и прехвърлени в централен склад за екологосъобразно съхранение, което доведе до премахване опасността от разпиляване и незаконното им използване. Освободените помещения, използвани до момента за складирането на пестицидите, на територията на общината са санирани.

На територията на общината няма заблатени и засолени почви.

Големите наклони на терените, обемът и интензивността на валежите в съчетание с почвените условия са част от факторите, които определят интензивността на ерозията. Естествената ерозия се ускорява под влияние на човешката дейност. Широколистните насаждения в горския фонд, със своите водозадържащи функции имат изключителна роля за предотвратяване на ерозионните процеси. Незаконните масови сечи, провеждането на голи сечи и подмяната на широколистните с иглолистни култури провокира ерозионните процеси. В общината няма данни за силно ерозирали почви.

Хълмисто-планинският релеф на общината е естествена геоложка предпоставка за възникването на различни по интензивност и размер свлачищни масиви. От „Геозащита – Плевен“ ЕООД са регистрирани 24 свлачищни райони, от които в активен стадий 9 , а

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

15 са периодично активни. Възможно е действителният им брой да е по-голям. Картотекираните свлачища засягат пътни комуникации и производствени фирми.

Ерозията на речните долини, скатовете над тях и обилните валежи са основна причина за ежегодното активизиране на свлачищата. Особено проявление на този процес се констатира при бързото топене на големи снежни маси и при обилни, продължителни пролетни и есенни дъждове. Свлачището в кв. 134 ул. „Алески Пухлев“ е с непрекъсваща и различна по интензивност дейност. Сериозни затруднения предизвиква поддържането на път III – 609 – Трявна – Царева ливада с пет свлачища. Периодично се активизират и нанасят големи щети картотекираните от „Геозащита – Плевен“ ЕООД свлачищни масиви, засягащи трето и четвъртокласната мрежа към кметските наместничества на община Трявна.

През 1997 година бе завършена и окончателно приета и биологичната рекултивация (след изпълнена преди това техническа рекултивация) на открит участък на мина „Лев“.

6.5. Шум

Шумовата обстановка в градовете Трявна и Плачковци се определя основно от въздействието на градския транспорт. Акустичната обстановка в общината до момента не е обследвана.

За потенциално високи стойности на шумовите нива допринасят характерните особености на териториално-устройствения план на града:

- липсата на околоръстни пътища, поради което целият вътрешноградски и транзитен моторен поток минава през жилищни квартали;
- лошокачествена настилка;
- двустранно плътно застрояване по главните улици;
- големи наклони на някои улици;

- липса на възможност за зелена и друга екранизация на сградите;
основният източник на шумово замърсяване е и жп транспорта, тъй като трасето преминава непосредствено през жилищни зони.

Като цяло град Трявна се характеризира със сравнително нормална шумова среда. Подмяната и поддръжката на съществуващата настилка ще доведе до значително подобряване на шумовата среда.

6.6. Защитени територии и биоразнообразие

Община Трявна е разположена в Предбалкана. В този район преобладават горски дървесни видове. Горите заемат приблизително 48% от територията на общината. Отделни райони, главно около реките са заети със селскостопански култури. Скалните образувания са покрити с мъхове и лишей.

Горите са изградени предимно от широколистни листопадни и смесени горски и храстови съобщества. Поради благоприятния климат тези съобщества са по-богати на видове от средноевропейските.

Основните видове, които заемат най-големи площи са бука, различните видове дъбове- цер, зимен, летен дъб и благун, габъра, акация и др.

В смесените широколистни и широколистно-иглолистни гори се срещат и планинския явор (над 1 200 м НВ) - рядък вид, сребролистната липа, едролистната липа, клен, ясен, келяв габър, ива, трепетлика, бреза и други, а от иглолистните видове най-често срещани са: черен бор, бял бор, също така обикновената ела, на някои места – европейска лиственица.

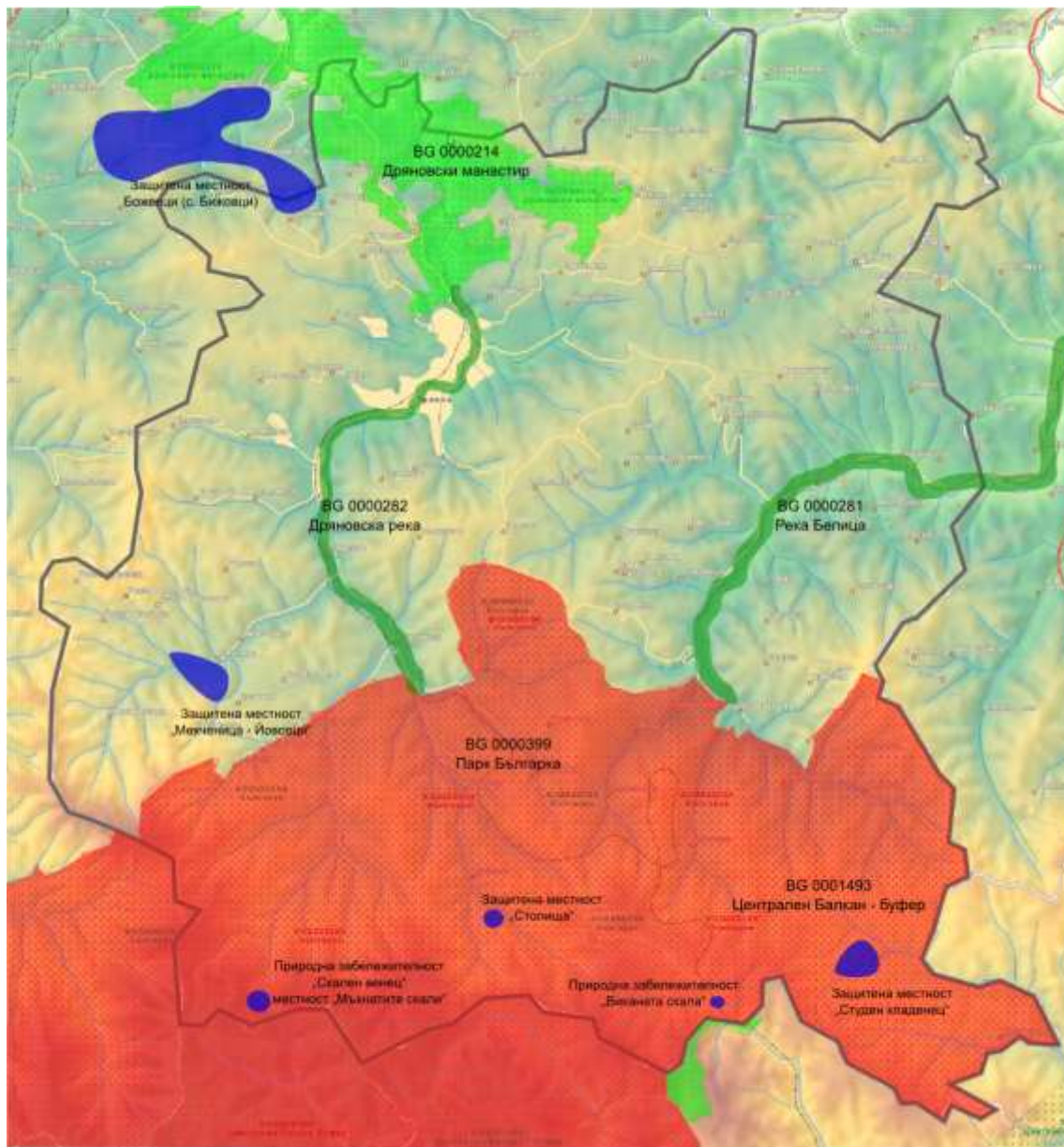
В гр.Трявна има успешно адаптирани към местния климат видове като източен чинар, брекина, едроцветна магнолия, магнолия-кобус, албиция, див рожков (рядък вид), гледичия, конски кестен (защитен вид), миризлива върба; реликтовите видове: гинко, тис, (като от последния вид има и защитено естествено находище),черен глог (защитен обект).

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Срещат се редки и защитени тревни видове: бодлив залист, алпийска крехка папрат(рядък вид), разперена светлика(рядък вид), кълбест салеп (рядък вид), нейчев зановец(рядък вид), блатно кокиче(защитен вид), снежно кокиче(рядък вид), момкова сълза, левурда/мечи лук/ ,старопланинска теменуга, ръбестостеблен воден морач, хилядолистен воден морач, панчичева пищялка(рядък вид), лудо биле(рядък вид).

Биологичното разнообразие в общината е много голямо, особено на територията, попадаща в обхвата на Природен парк „Българка“.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Защитени територии в община Трявна, източник: Регистър на защитените територии и защитените зони в България, <http://eea.government.bg/zpo/bg>

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ОБЕКТ	ПЛОЩ (ХА)	МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ	КАТЕГОРИЯ	ПРИПОКРИВАНЕ (ЧАСТИЧНО ИЛИ ПЪЛНО):
Централен Балкан - буфер (Код в регистъра: BG000149)	138 363.81	От тях в Община Трявна: гр. Плачковци, с. Станчов хан	33 по директивата за местообитанията	
Дряновска река (Код в регистъра: BG0000282)	187.62	От тях в Община Трявна: гр. Плачковци, гр. Трявна, с. Бангейци, с. Черновръх	33 по директивата за местообитанията	
Дряновски манастир (Код в регистъра: BG0000214)	2 986.45	От тях в Община Трявна: гр. Трявна, с. Бижовци, с. Черновръх	33 по директивата за местообитанията	
Река Белица (Код в регистъра: BG0000281)	117.26	От тях в Община Трявна: с. Белица, с. Станчов хан, с. Фъревци	33 по директивата за местообитанията	
Българка (Код в регистъра: BG0000399)	17 970.27	От тях в Община Трявна: гр. Плачковци, с. Престой, с. Радевци, с. Станчов хан 7 805,72 хектара	33 по двете директиви	Защитени местности: Мехченица – Йововци; Столища; Студеният кладенец; Природен парк: Българка; Природни забележителности Виканата Скала; Скален венец-местност мъхнатите скали
Виканата скала (Код в регистъра: 190)	0.49	гр. Плачковци, с. Радевци	Природна забележителност	Природен парк: БЪЛГАРКА и 33 по двете директиви: Българка
Боженци (с. Бижовци) (Код в регистъра: 37)	227.1	От тях в община Трявна с. Бижовци	Защитена местност	

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Българка (Код в регистъра: 10)	21772.16 x	От тях в Община Трявна гр. Плачковци, с. Престой, с. Радевци, с. Станчов хан	Природен парк	7 805,72	Защитени местности: Мехченица – Йововци; Столища; Студеният кладенец; 33 по двете директиви: Българка; Природни забележителности Виканата Скала; Скален венец-местност мъхнатите скали
Мехченица - Йововци (Код в регистъра: 188)	63,8	гр. Плачковци	Защитена местност		Природен парк: БЪЛГАРКА и 33 по двете директиви: Българка
Скален венец-местност Мъхнатите скали (Код в регистъра: 502)	7.42	гр. Плачковци	Природна забележителност		Природен парк: БЪЛГАРКА и 33 по двете директиви: Българка
Столища (Код в регистъра: 194)	3.81	гр. Плачковци	Защитена местност		Природен парк: БЪЛГАРКА и 33 по двете директиви: Българка
Студеният Кладенец (Код в регистъра: 78)	63.0	От тях в Община Трявна с. Станчов хан			

Данните показват необходимост от внимателно планиране на интервенциите в областта на инфраструктурата в землищата, попадащи в рамките на посочените защитени зони.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

7. Административен капацитет, междуинституционална координация и съгласуваност на политиките

7.1. Администрация на община Трявна, междуинституционална координация и съгласуваност на политиките

Предизвикателствата пред развитието на община Трявна в средносрочен план са свързани с необходимостта от увеличаване на ефективността и ефикасността на управлението на местното икономическо и социално развитие, включващо:

- усъвършенстване на модела за организация и работните процеси на общинската администрация;
- въвеждане на иновативни методи и техники за изпълнение на функциите, свързани с:
- програмирането и реализацията на мерките, насочени към стимулиране на местното икономическо и социално развитие;
- финансовото управление – въвеждане на програмното и ориентирано към резултати бюджетиране като елемент на системата за управление на изпълнението;
- административното обслужване на гражданите и бизнеса.
- подобряване на механизмите за управление на човешките ресурси в администрацията на община Трявна.

Тези направления съответстват на промените в политиката за сближаване за настоящия програмен период 2014-2020 г., от целите на националната политика за модернизиране на администрацията и от обществените очаквания за ускоряване на местното икономическо и социално развитие.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Ефективността на местните политики за икономическо и социално развитие зависи от способността за интегрирано изпълнение на всички нормативно регламентирани програмни и планови документи, които се разработват в общината. Множеството програмни и планови документи, определящи местните политики за развитие, не са съгласувани в достатъчна степен и съдържат дублиращи се елементи. Липсва ефективна координация и приоритизиране при финансовото осигуряване на местните политики за развитие. Основните проблеми, които влияят върху процеса на реализиране на местните политики за развитие, са свързани с незадоволителна координация и с ограничения административен капацитет за стратегическо планиране и управление на развитието. Тези ограничения произтичат отчасти от националната рамка, определяща правомощията и ролята на органите на местната власт при планиране и реализация на мерки за развитие, отчасти от ограничения капацитет на местно ниво за по-ефективна реализация на местните приоритети.

Организационно развитие на община Трявна следва да бъде съсредоточено в няколко основни направления:

- развитие на организационния модел на общинската администрация за ефективно изпълнение на целите на местното икономическо и социално развитие, включително механизмите за вътрешна и междуинституционална координация и информационно осигуряване на административните дейности;
- увеличаване на ефективността и ефикасността на работните процеси за изпълнение на ключови функции – модернизация на бюджетния процес (финансовото осигуряване на политиките); стратегическо планиране и програмиране в цялостната дейност на общинската администрация;
- подобряване на общинското управление – развитие на административното обслужване; използване на публично-частните партньорства за реализация на общественозначими инициативи;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- повишаване на ефективността на управлението на човешките ресурси и развитие на експертния потенциал на служителите в общинската администрация – постигане на организационна интеграция, фокусиране върху стратегическите цели, ангажираност на служителите, постоянно подобряване на качеството на работа и постигнатите резултати.
- електронизация на цялостната дейност на общината.

Планирането на следващи дейности в тези направления ще се основава на принципа за надграждане на резултатите от досегашните инициативи за подобряване на дейността на общинската администрация в ясна политическа и организационна рамка и осигуряване на условия за целенасочено, ефективно и ефикасно провеждане на местните политики.

Община Трявна развива активно международно сътрудничество. Община Трявна осъществява дейности по международното сътрудничество и европейската интеграция чрез членството на град Трявна в Сдружение на побратимени градове „Дузлаж“, партньорствата си с град Винаца, БЮРМ, град Петриня, Хърватска, град Осиповичи, Беларус, Бриенц, Швейцария.

7.2. Оценка на финансовото състояние на общината

Операциите свързани с общинския бюджет на община Трявна се извършват въз основа на действащото в страната законодателство относно разработването, приемането и отчитането на общинските бюджети и Системата за финансово управление и контрол /СФУК/ на община Трявна.

Приемането на новия Закон за публичните финанси, който влиза в сила от 01.01.2014 г. предполага действащите документи в рамките на общината да бъдат

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

ревизирани в съответствие с този нормативен акт. Приета е Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години за съставяне, приемане изпълнението и отчитане на бюджета на община Трявна.

Общите приходи в общинския бюджет на Община Трявна за периода 2011-2012 г. имат устойчива тенденция на развитие.

Оценката се извършва въз основа на методика разработена от Министерство на финансите, като се използват статистически данни генерирани от същата институция с цел прилагане на методиката. Оценката се извършва в следните четири направления:

- достигната степен на финансова самостоятелност;
- финансова устойчивост (бюджетна стабилност), в това число степен на задлъжнялост – дългосрочна и краткосрочна;
- ефективност на управлението на ресурсите;
- инвестиционна активност

Сравнителният анализ е изготвен на база на сравнение на стойностите на различните показатели за 2011 г. и 2012 г., съпоставени със средните стойности, на общините попадащи в идентична група по брой на населението с община Трявна, по съответните показатели. По брой на населението община Трявна попада в четвърта категория с население от 6 000 до 19 999 жители.

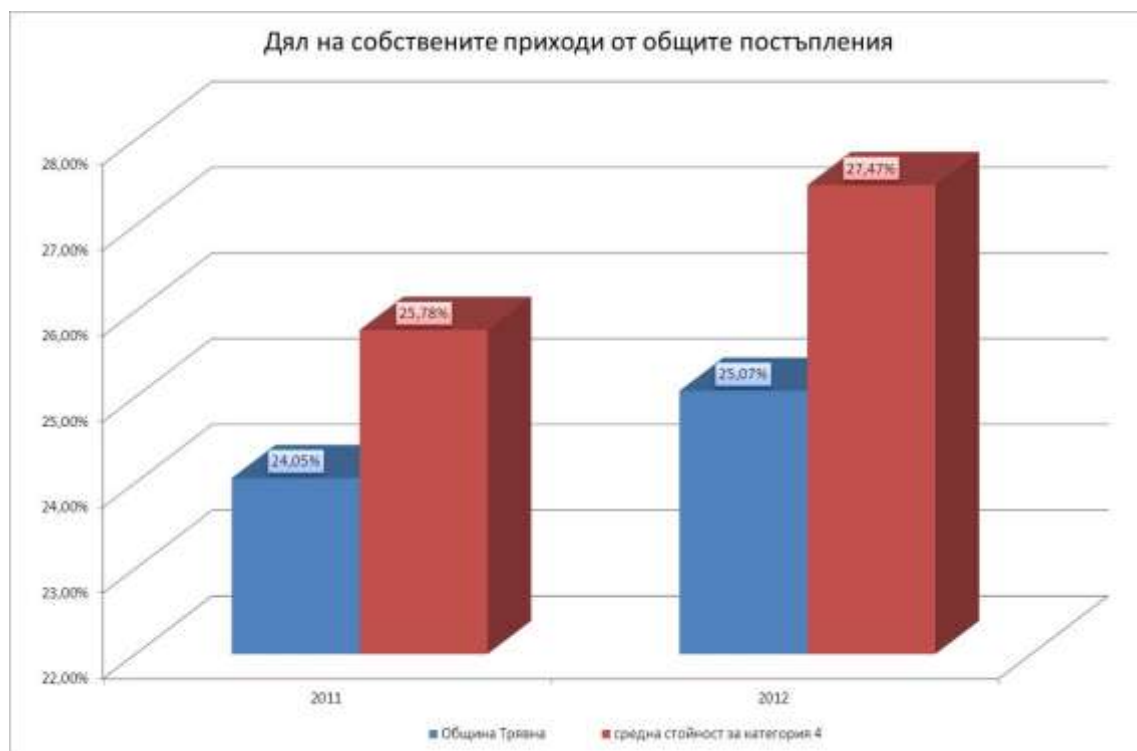
7.2.1. Достигната степен на финансова самостоятелност

Степента на финансова самостоятелност на общината се измерва посредством индикаторите:

- дял на собствените приходи от общите постъпления;
- покритие на разходите от местни дейности със собствени приходи.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Делът на собствените приходи, намалени с еднократни помощи и дарения от чужбина от общите постъпления на община Трявна за 2011 г. е 24%, при средна за четвърта категория общини 25,78%, за 2012 г. стойностите са от същият порядък и възлизат съответно на 25,07% и 27,47%. Стойностите на индикатора на община Трявна са малко под средните стойности за четвърта категория. Съгласно методиката за оценка на финансови показатели общините с дял на разглеждания индикатор под 50% са с ниска степен на независимост от централния бюджет. Основна предпоставка за това е високото ниво на държавно делегираните дейности.

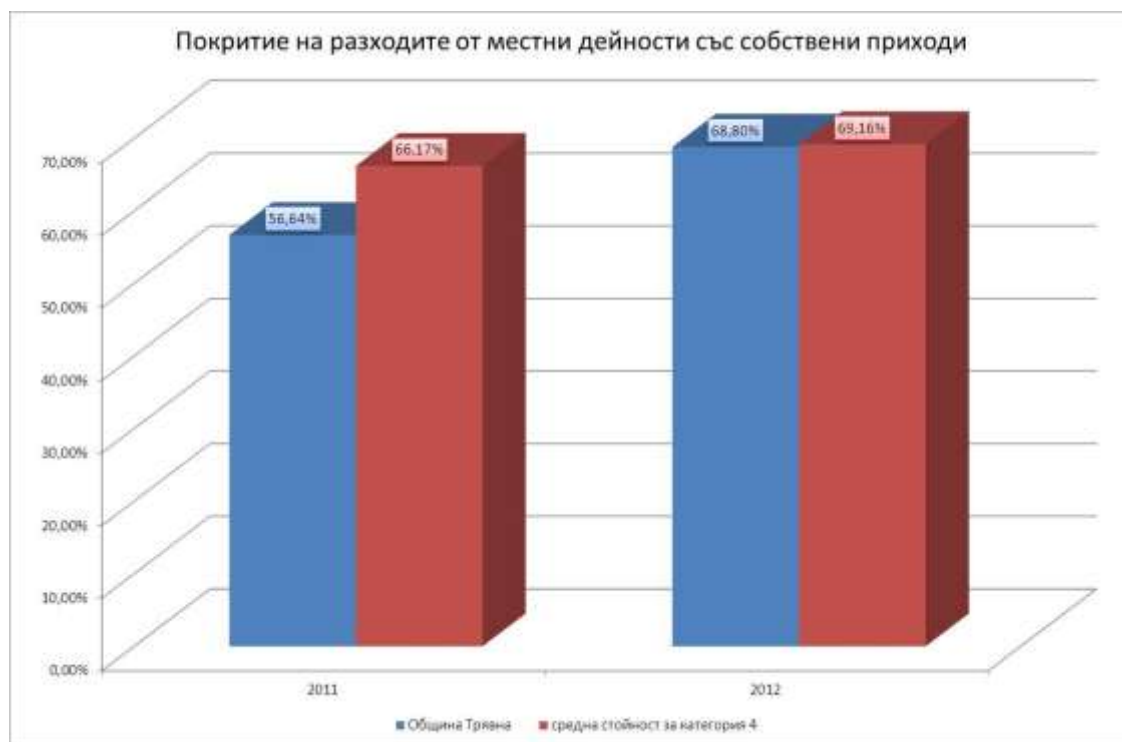

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Вторият показател, даващ оценка на финансовата самостоятелност на общината също има стойности под средните за групата. Степента на покритие на разходите за местни дейности със собствени приходи за 2011 г. и 2012 г. са съответно 55,64% и

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

68,80%, което показва, че общината се приближава до средната стойност за групата и частично покрива разходите за местни дейности със собствени приходи.

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

7.2.2. Финансова устойчивост

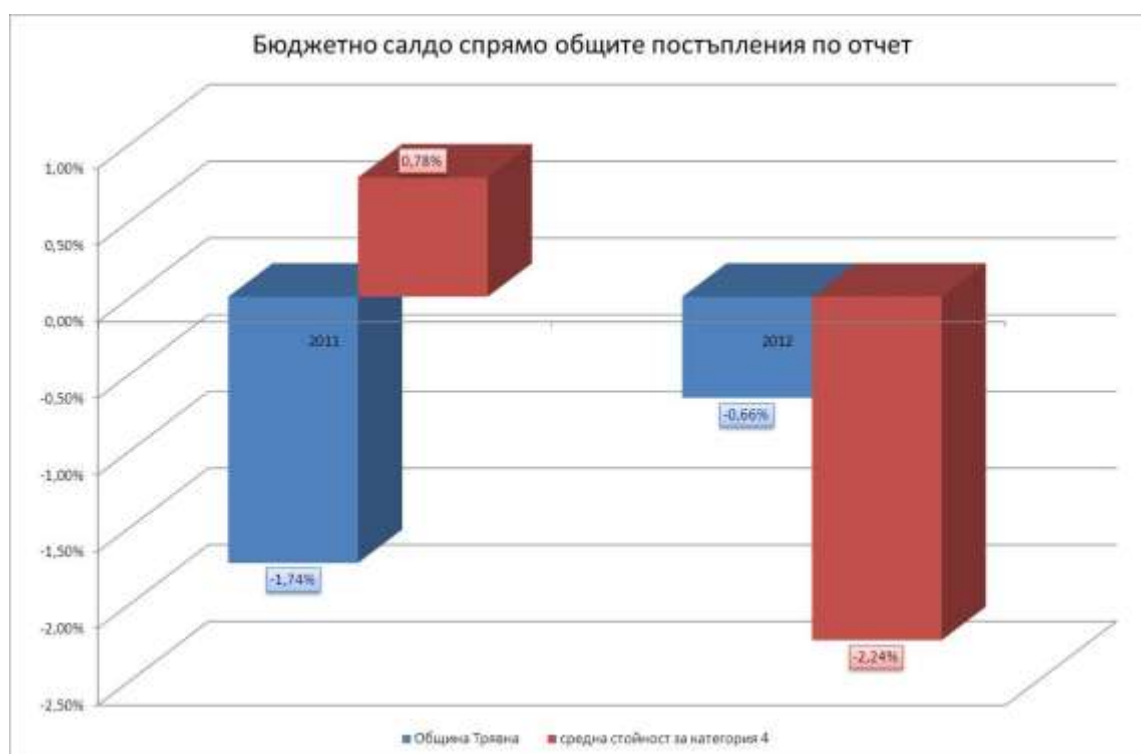
Финансовата устойчивост на общините се измерва посредством следните три основни показателя:

- бюджетно салдо спрямо общите постъпления по отчет
- размер на дълга, като процент от собствените приходи и изравнителна субсидия по план
- дял на просрочените задължения от собствените приходи и изравнителната субсидия по план

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
 чрез Европейския социален фонд

Бюджетното салдо на общината е отрицателно и за двете години, в които подлежи на оценка, което означава, че бюджетните разходи превишават приходите. Бюджетното салдо отнесено към общите постъпления за 2011 г. е в размер на - 1,74%, а през 2012 г. намалява до -0,66%.

Стойността на индикатора средно за категорията (по брой население), в която попада община Трявна е отрицателен, като темпът на изменение е в посока на нарастване през 2012 г. спрямо 2011 г.

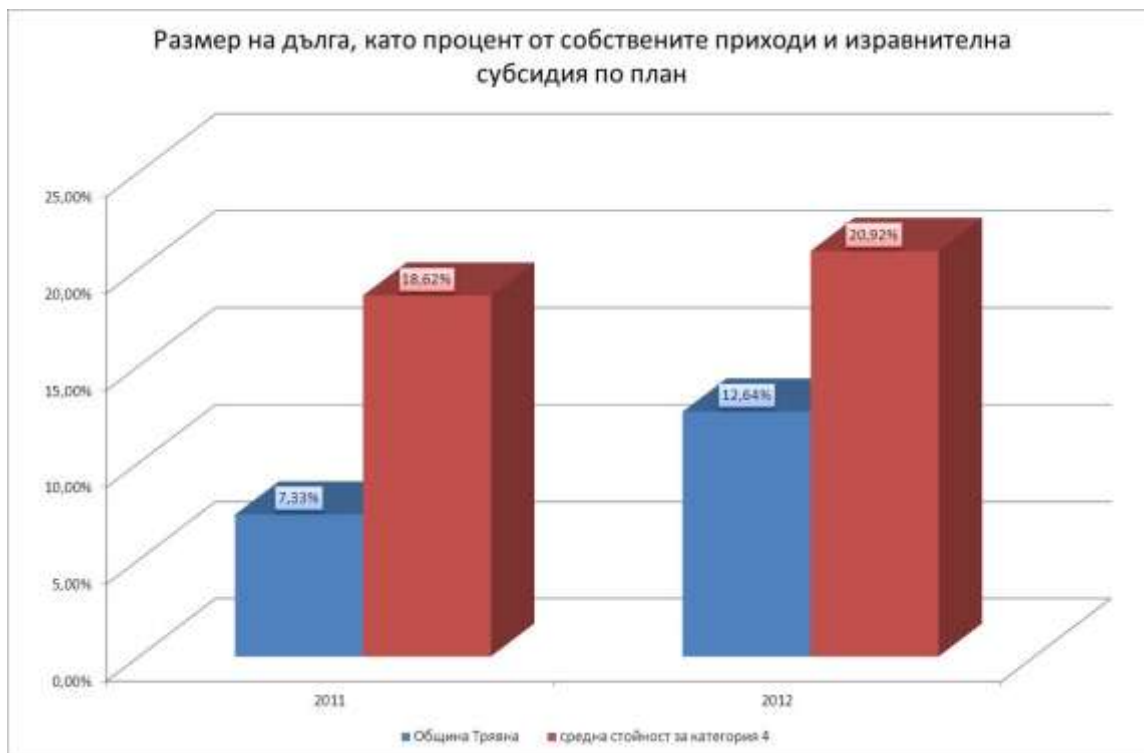

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Размерът на дълга като процент от общите приходи и изравнителна субсидия показва каква част от собствените приходи и изравнителната субсидия се използват за покриване на кредитните задължения на общината. Стойността на индикатора на

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

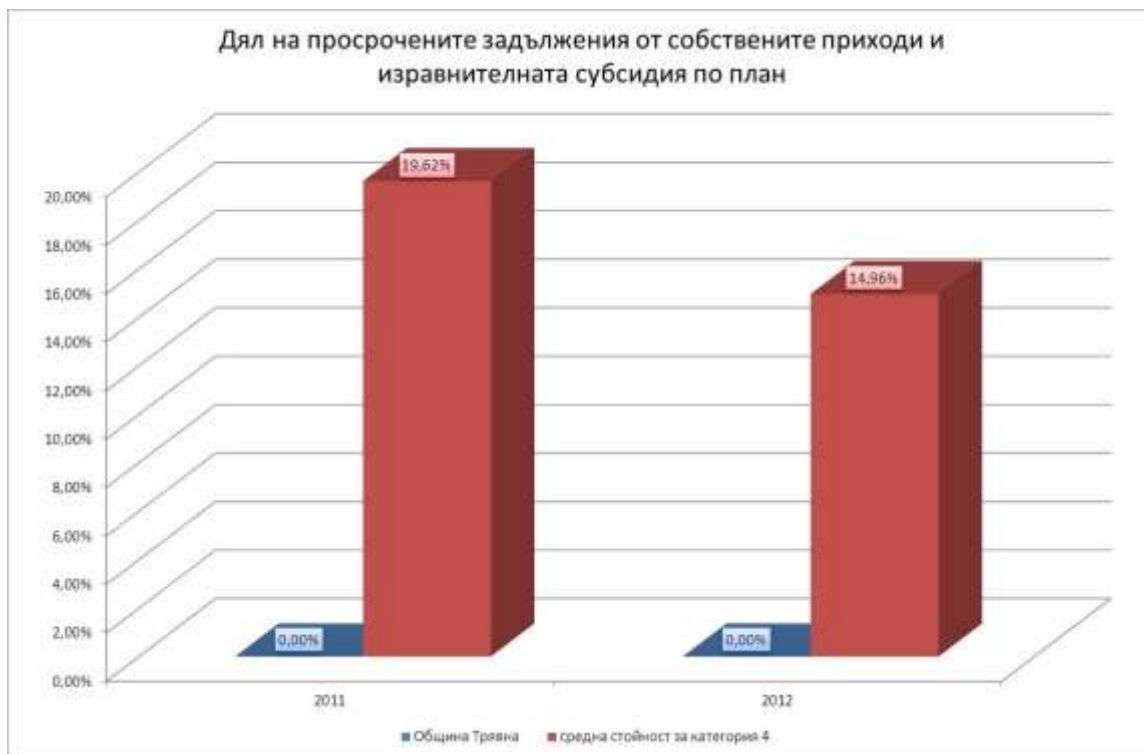
община Трявна за 2011 г. е 7,33%, а през следващата година нараства до 12,64%. Нарастването се дължи в голяма степен на разходите, свързани с изпълнение на инфраструктурни проекти, по които общината е бенефициент.

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Средната стойност на показателя за общините от четвърта категория (според броя на населението) е около 20% за всяка една от двете разглеждани години.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Просрочените задължения като дял от собствените приходи и изравнителната субсидия показват способността на общината да покрие просрочените си задължения в рамките на текущата година. Динамиката на индикатора дава оценка за ефективността на управление на задълженията.

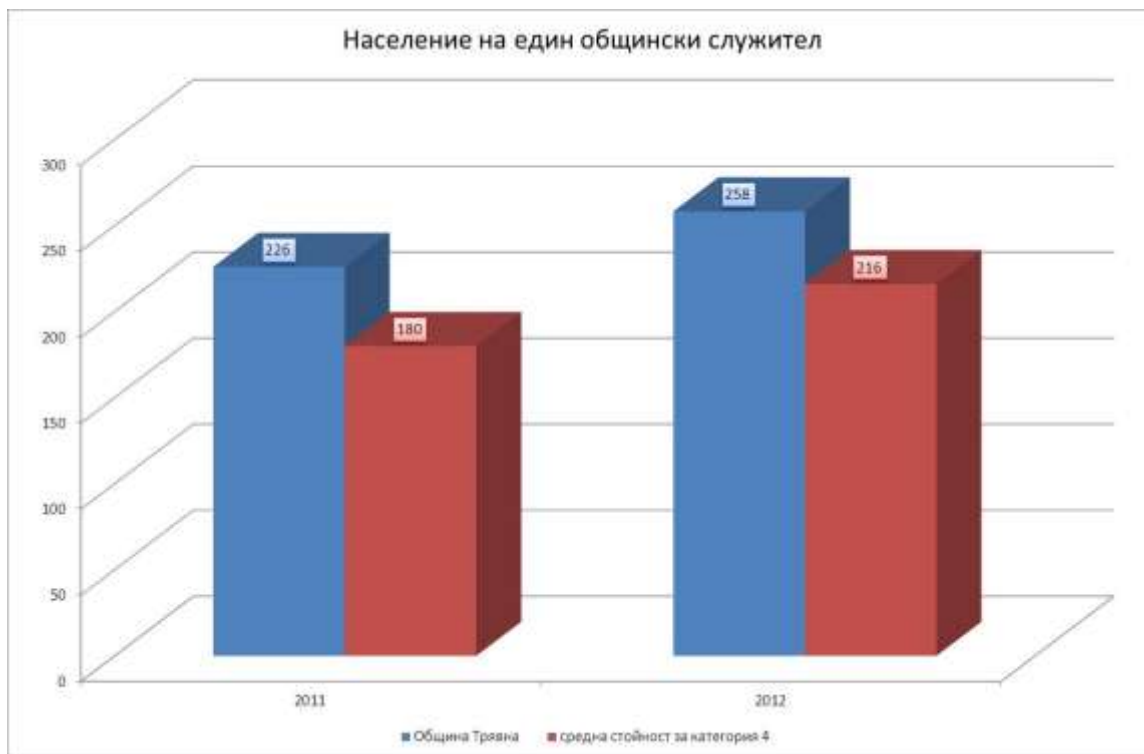
Стойността на индикатора за община Трявна е 0 и за двете изследвани години,.

7.2.3. Ефективност на управлението на ресурсите

Ефективността на управлението на ресурсите следва да се изследва въз основа на следните два основни индикатора:

- население на един общински служител;
- дял на разходите за заплати и осигуровки в общите разходи.

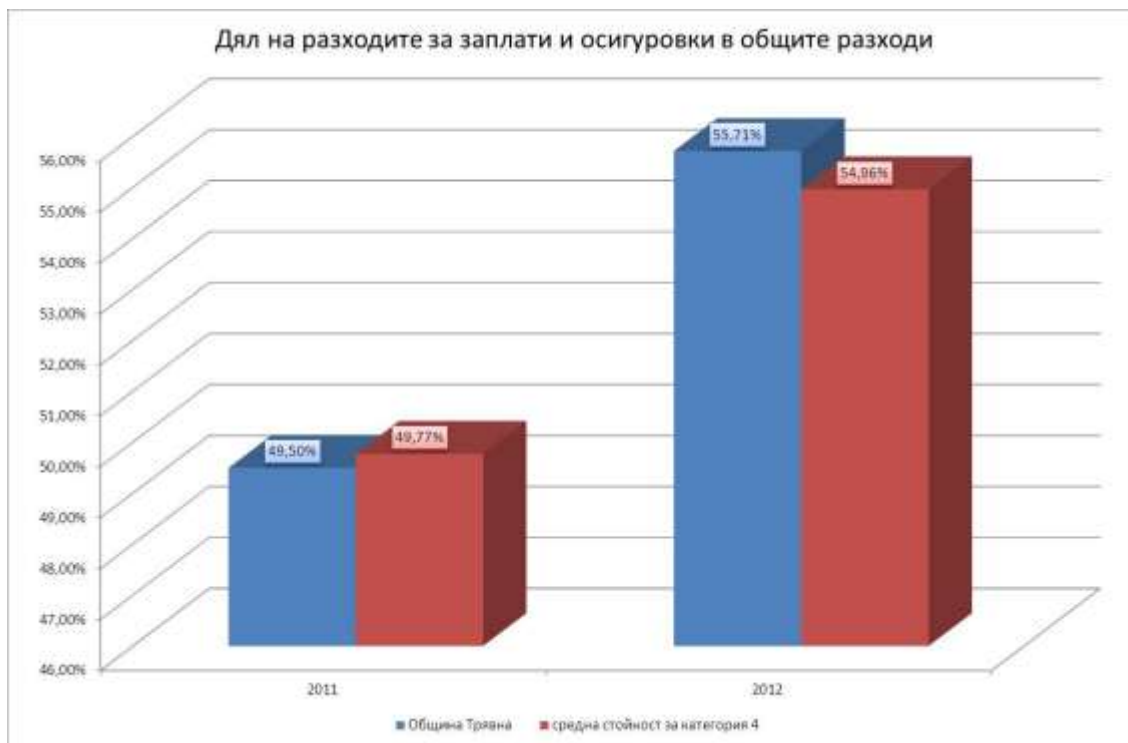
проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Броят на населението на един общински служител за 2011 г. за община Трявна е 226 души, стойността на индикатора за 2012 г. нараства до 258, като и за двете изследвани години е над средната стойност за категорията общини по брой на населението, в която попада общината.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

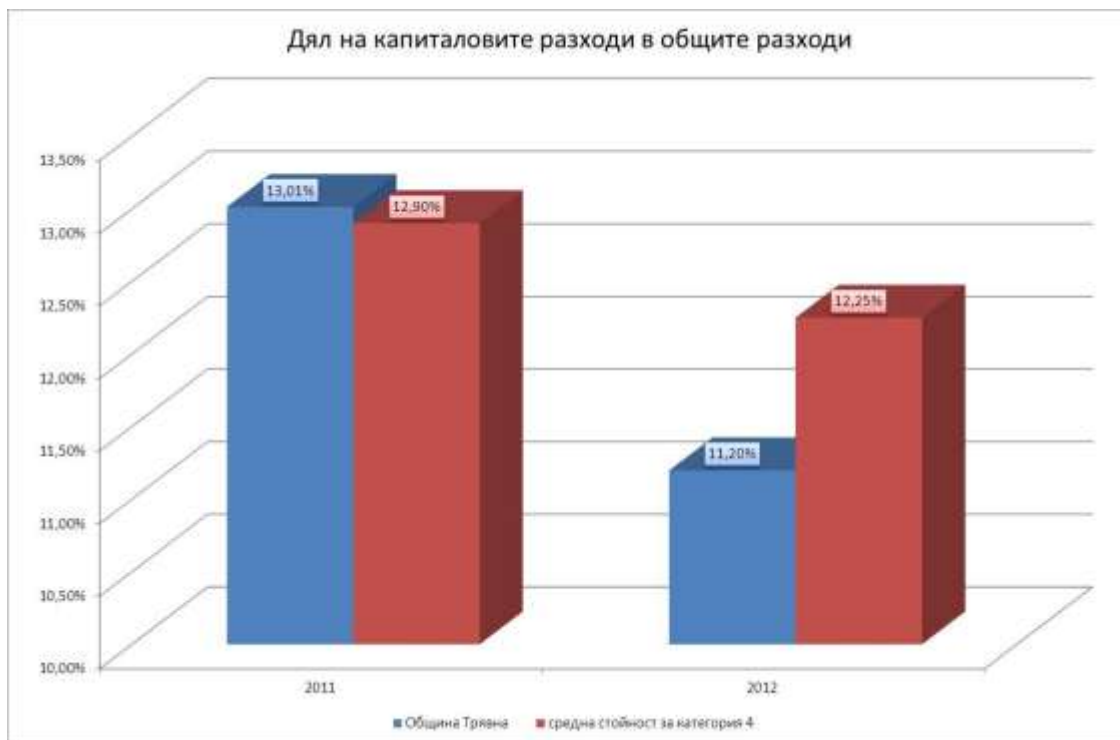
Делът на разходите за заплати и осигуровки от общите разходи в община Трявна за 2011 г. са 49.5% и леко нарастват през следващия отчетен период до 55,71%. Стойността на индикатора е около средната за категорията общини в които попада община Трявна по брой на населението.

Умереният дял на разходите за заплати и осигуровки от общите разходи показва ефективно управление на средствата за възнаграждение на общината.

7.2.4. Инвестиционна активност

Последният елемент на системата за оценка на общините е показател за инвестиционна активност. Този елемент се състои от единствен индикатор – Дял на капиталовите разходи в общите разходи.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Източник: Община Трявна, Министерство на финансите, Методика за оценка на финансовото състояние на общините, 2013 г.

Делът на капиталовите разходи на община Трявна е със стойности под 20%, което се определя като относително ниска степен на възможности за създаване на местни икономически ресурси и акумулиране на капитал. Негативна е и тенденцията на промяна на индикатора през 2012 г. спрямо 2011 г., но намалението е с по-малко то 2 процентни пункта. Стойността на индикатора за община Трявна и за 2012 г. е по-нисък от средния за четвърта категория общини (по брой на населението).

8. SWOT – анализ

Изготвеният SWOT анализ отразява резултатите от проведените проучвания в рамките на проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

на регионалното развитие на област Габрово²², както и резултатите от анализа на актуализираните данни за икономическото развитие на общината. При изготвянето му са взети предвид и изводите и препоръките от изготвената Последваща оценка на Общински план за развитие на община Трявна за периода 2007 – 2013 г.

Силни страни	Слаби страни
<p>Благоприятното транспортно – географско положение и наличието на основни пътни и ЖП артерии;</p> <p>Наличие на екологично чисти територии, благоприятен климат, богато биоразнообразие;</p> <p>Традиции и професионализъм в дървообработващата и текстилната промишленост металообработването и машиностроенето;</p> <p>Висока предприемаческа активност;</p> <p>Постоянен интерес към Трявна като туристическа дестинация – културен, конферентен, спортен туризъм, летни семейни почивки;</p> <p>Тенденция за възстановяване на местната икономика от икономическата и финансова криза в периода 2008 – 2009 г.;</p> <p>Сравнително устойчива заетост, вкл. в</p>	<p>Негативни демографски тенденции;</p> <p>Много на брой обезлюдени или с малко население населени места;</p> <p>Малко на брой работни места на територията на общината;</p> <p>Ниско равнище на доходите в общината спрямо средното за страната;</p> <p>Нисък обем на инвестициите в следствие намалените инвестиции в промишления и строителния сектор;</p> <p>Енергоемко и амортизирано технологично оборудване;</p> <p>Пътна, съобщителна и ВиК инфраструктура, нуждаеща се от рехабилитация и развитие;</p> <p>Недостатъчни финансови средства за изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща инфраструктура;</p>

²² проект № А10 -13 – 15/ 30.11.2011 г. „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на регионалното развитие на област Габрово“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инициатива в подкрепа

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>периода на криза;</p> <p>Висока ежедневна трудова мобилност;</p> <p>Добра образователна структура на населението;</p> <p>Осъществени инвестиционни проекти за рехабилитация на техническа инфраструктура във водния и транспортния сектор;</p> <p>Натрупан опит в управление на сравнително големи публични инвестиционни проекти;</p> <p>Добре развита образователна и културна инфраструктура;</p> <p>Наличие на разнообразни и благоприятни ресурси за развитието на туризма;</p> <p>Наличие на квалифицирани кадри в социалната сфера, добре функциониращи структури, предоставящи разнообразни социални услуги;</p> <p>Богато културно-историческо наследство;</p> <p>Наличие на културни институции с традиции;</p> <p>Наличен леглови ресурс и хотели и къщи за гости;</p> <p>Наличие на възможност за разработване и промотиране на качествен и разнообразен</p>	<p>Необезпеченост на територията с актуални устройствени планове;</p> <p>Амортизиран сграден фонд (жилищен, промишлен, публичен), с ниска енергийна ефективност;</p> <p>Недоизградена канализационна мрежа в населените места;</p> <p>Остаряла и амортизирана техника за сметосъбиране и сметоизвозване;</p> <p>Ограничени финансови ресурси;</p> <p>Липса на обособени индустриални зони.</p>
---	--

Европейски съюз ОПАК. Експерти в действие Европейски социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>туристически продукт и използване на създадения имидж на туристическа дестинация.</p>	
<p>Възможности</p>	<p>Заплахи</p>
<p>Използване на благоприятното транспортно – географско положение и наличието на ЖП артерия</p> <p>Осигуряване на необходимия финансов ресурс от национални и международни програми за реализация на проекти на територията на общината;</p> <p>Използване на наличния финансов ресурс, вкл. през следващия планов период за подобряване на енергийната ефективност на публичния, производствения и частния сграден фонд;</p> <p>Насърчаване на предприемачеството и привличане на инвестиции;</p> <p>Подобряване на транспортната достъпност;</p> <p>Използване на близостта на два университетски центъра – ТУ Габрово и Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>Разработване на качествен и атрактивен туристически продукт и туристически</p>	<p>Продължаващо влошаване на демографските характеристики и неблагоприятни миграционни процеси;</p> <p>Неблагоприятна икономическа ситуация, отразяваща се на размера на инвестиции на бизнеса и разкриването на качествени работни места;</p> <p>Финансова невъзможност на общинските бюджети да осигуряват необходимото съфинансиране в процеса на усвояване на структурните и европейски фондове.</p>

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

<p>услуги и ефективното им предлагане за увеличаване притока на туристи в общината и оползотворяване на наличната леглова база;</p> <p>Изграждане и развитие на публично-частни партньорства;</p> <p>Координация и осъществяване на съвместни проекти със съседни общини за преодоляване на общи проблеми;</p> <p>Международно сътрудничество с организации и органи на управление.</p>	
---	--

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

III. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

1. Стратегически насоки за развитие в периода 2014 – 2020 г.

През юни 2010 г. Европейският съвет прие стратегията „Европа 2020“ с цел насърчаване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. В стратегията се определят водещите цели на ЕС в областта на научните изследвания и иновациите, изменението на климата и енергетиката, заетостта, образованието и намаляването на бедността до 2020 г., които следва да прераснат в национални цели.

Като набелязва основните цели на стратегията „Европа 2020“, по които следва да се предприемат мерки от фондовете по Общата стратегическа рамка (ОСР), и обхваща на ключовите действия, които биха могли да се изпълняват съвместно по тези тематични цели, ОСР може да осигури допълнителни насоки как фондовете по ОСР могат най-ефикасно да се използват за постигане на растеж чрез договорите за партньорство и програмите.

За да могат фондовете по ОСР да имат възможно най-голям принос, тази стратегия трябва да се доразвие спрямо националните и регионалните условия. По този начин икономическото, социалното и териториалното сближаване може да се постави в основата на стратегията „Европа 2020“ и така да се гарантира, че цялата енергия и капацитет се мобилизират и насочват към постигането на приоритетите на стратегията.

Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012 - 2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия в контекста на общоевропейската политика за сближаване. НСРР очертава рамката и дава насоки за разработването на ОПРР 2014-2020 г., както и за документите за регионално развитие на регионално, областно и общинско ниво.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Визирият от Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) период от 2012 до 2022 г. е период, в който се очакват сериозни промени в световен и общоевропейски мащаб, период на появата на нови изпитания и предизвикателства пред Европейската общност и европейските държави, свързани с преодоляването на ефектите от дълговата финансова криза и по-нататъшното успешно провеждане на политиката на сближаване и запазване на националната и регионалната идентичност в процеса на **развитие. Най-големите изпитания пред Европа и европейските страни са: глобализацията, демографското развитие, изменението на климата и енергийната зависимост.** Европейската политика през този период ще бъде адаптирана така, че да помогне на регионите да бъдат подготвени да посрещнат тези изпитания и предизвикателства и всеки регион да намери индивидуални решения за справяне с трудностите, пред които е изправен. В отговор на изискванията на стратегия „Европа 2020“ е разработена „Националната програма за развитие: БЪЛГАРИЯ 2020“ като рамков дългосрочен документ, който определя визията и общите цели на политиките за развитие за период от 10 години за всички сектори на държавното управление, включвайки и техните териториални проявления.

НСРР за периода 2012-2022 застъпва цели, приоритети и специфични цели, допринасящи за постигането на целите на стратегия „Европа 2020“ при отчитане на постановките на “Териториален дневен ред Европа 2020” и на Националната програма за развитие “България 2020”.

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с НСРР 2012-2022 г. тя е основен документ в най-новото ни законодателство и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено развитие.

Регионалният план за развитие е стратегически планов документ, който се разработва на териториално равнище от ниво 2 (NUTS 2). На това ниво се срещат двата

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

подхода в изследването и прогнозирането на развитието: – „отгоре-надолу“, т.е. от европейското и националното равнище към регионалното ниво и „отдолу-нагоре“ – инициативите идващи от общините и областите.

Регионалният план за развитие на Северен централен район е разработен в съответствие с постановките на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. и тези, заложи в Националната програма за развитие „България 2020“. Областите на интервенция за постигане на по-високо качество, ефективност и ефикасност са: транспортната инфраструктура; енергетиката (газификация и ВЕИ); икономика на знанието; жизнената среда; социалният капитал; териториалното развитие и сближаване; опазването на околната среда; природното и културно наследство, туризъм и др.

Стратегическите цели за постигане на визията за развитие на района се **фокусират в един от националните проблеми – това е задълбочаването на демографската криза – на населението, емиграция на млади, образовани и предприемчиви хора, недостатъчна квалификация и слаба заетост на населението в трудоспособна възраст.** Усилията, които ще бъдат положени през следващите години, във всички сфери на обществения живот, следва да бъдат **ориентирани към създаването на предпоставки за задържане в района на хората, които могат да осъществят желаната промяна.**

Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 -2020 г. определя визията, целите и приоритети за развитие на област Габрово за периода. Визията за областта е към 2020 година област Габрово да е област в растеж, с конкурентноспособна икономика, модернизирана инфраструктура и подобро качество на живот.

За постигането на тази визия са дефинирани три стратегически цели с общо осем приоритета:

– СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1 Реализиране потенциала на местната икономика;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2 Устойчиво и балансирано развитие на територията на област Габрово;
- СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3 Постигане на социално сближаване чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.

Предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 -2020 г. се разглеждат като рамка за изготвяне на стратегическата част на Плана за развитие на община Трявна за периода 2014 -2020 г.

2. Визия за развитие на община Трявна до 2020 г.

Дефинирането на съответстваща на нуждите и желанията на местната общност Визия за развитие на община Трявна е основа за определянето на адекватна стратегическа и планова рамка на Общинския план за развитие.

Визията за развитие на община Трявна кореспондира със заложените параметри в стратегическите документи от по-високо йерархично равнище в европейски, национален и регионален аспект.

Формулираната в Областната стратегия за развитие на област Габрово 2014-2020 г. визия гласи: *Към 2020 година област Габрово е област в растеж, с конкурентноспособна икономика, модернизирана инфраструктура и подобро качество на живот.*

Отчитайки така възприетата визия за развитие на област Габрово и дефинираните сравнителни предимства и основни проблеми на община Трявна в социално-икономическия анализ, в рамките на проведено обществено обсъждане са идентифицирани варианти на визия за развитие на общината в периода 2014- 2020 г. Основните акценти от това обсъждане са свързани с необходимостта от акцентирание върху традициите на общината, желанието на хората за развитие на икономиката за

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

осигуряване на повече и по-качествени работни места, които да задържат младите хора, развитието на туризма в разнообразни форми, удобна жизнена среда, постигната чрез подобрената инфраструктура, както и за важността на доброто управление за осъществяването на формулираните визия и цели на развитието на общината.

Въз основа на направените проучвания и обсъждания е формулирана следната визия за развитие на община Трявна в периода 2014- 2020 г.:

Трявна – устойчиво развиваща се община, с конкурентна икономика, възродени традиции и добро управление, осигуряваща високо качество на живот и привлекателна за младите хора.

Формулираната визия се основава на основните акценти от проведените проучвания и обсъждания, а именно:

- необходимостта от акцентирание върху традициите на общината,
- присъствието на хората във визията,
- желанието на хората за развита местна икономика, осигуряваща добро заплащане и възможности за реализация на образованите млади хора;
- важността на доброто управление за осъществяването на развитието на града.

3. Стратегия за постигане на визията за развитие на община Трявна до 2020 г.

Предложената Стратегия за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. се основава на формулираната Визия за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г., а именно: Община Трявна – с възродени икономика и традиции и добро управление, осигуряваща високо качество на живот и привлекателна за младите хора.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Предложената стратегия е обоснована чрез изводите от изготвения преглед на социално-икономическото развитие на общината и изготвения SWOT – анализ. Отчетени са стратегическите цели на актуалните и проектни стратегически и планови документи на национално, регионално и областно ниво за периода 2014 – 2020 г.

На първо място е разгледана възможността за прилагане на стратегия, която да осигури развитието на общината като център за осъществяване на активна икономическа политика и иновации. Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. отрежда на град Трявна място сред градовете от 4-то ниво (малки градове с микрорегионално значение за територията).

Избраният модел на урбанистично развитие за перспективния срок - “умерен полицентризм”, разглежда град Трявна като малък град, който чрез използване на специфични местни ресурси и традиции, се развива успешно като центрове със значение за група общини и играе роля в укрепване развитието на периферните райони.

В същото време, обаче са отчетени неблагоприятните тенденции в развитието на общината през последните години, които разкриват необходимост от значими инвестиции за преодоляване на насложени проблеми, чрез които да бъде осигурено очакваното от населението качество на живот в града, вкл. осигуряване на минимален стандарт на предлаганите публични услуги – тези в областта на техническата инфраструктура, рехабилитация на градските системи за обитаване (градска среда, зелена система, транспортна система, състояние на сградния фонд за предоставяне на публични услуги и др.).

Възприетият подход следва стратегия, която чрез решаването на съществуващи основни проблеми на инфраструктурата и обслужването ще създаде **добра възможност за развитие на общината и стабилизирането на град Трявна като център от 4-то ниво**, осигуряващ възможности за приближаване на градски услуги до селските райони.

Основните области, върху които попада фокуса на идентифицираните приоритети и мерки за развитие са свързани с:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- подобряване на бизнес средата и възможности за развитие на предприемачеството;
- повишаване на енергийната ефективност и преодоляване на последствията от промените в климата;
- подобряване на средата на обитаване;
- подобряване качеството и развитието на публичните услуги, предоставяни в рамките на града.

Стратегията поставя специфичен фокус върху областите на действие, свързани с развитието на икономиката, енергийната ефективност и преодоляване на последствията от промените в климата. Като такива области могат да се разглеждат всички мерки в обхвата на:

- подкрепа на предприемачеството и привличане външни инвеститори;

Насоките за подкрепа на икономиката са свързани с разширяване на уменията на населението, подкрепа на активното предприемачество и намаляване уязвимостта на местната икономика от влиянието на глобалните пазари.

Данните от анализа показват, че възстановяването на местната икономика все още е крехко и тя ще се нуждае от специална подкрепа през периода до 2020 г.

От съществена значение за постигане целите на плана е повишаването на икономическата активност и жинеспособност на общината. Като важни се разглеждат наличието на достатъчно работни места на разумно разстояние от мястото на обитаване, както и съпътстващата търговска инфраструктура.

Основните проблеми, за чието разрешаване трябва да се търсят подходящи мерки в средносрочен план са:

- ясно очертания конфликт между търсенето и предлагането на работни места в общината;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

От една страна е налице търсене на качествени работни места или работни места с добро заплащане и перспективи за професионално развитие. От друга страна е налице икономическата логика за интереса на бизнеса от инвестиции и развитие поради ниската цена на труда. Възможни решения на този проблем са свързани с развитие на икономическите дейности в посока на производство на продукт с по-висока добавена стойност – внедряване на нови технологии, прилагане на иновации, намаляване разходите за производство чрез повишаване на енергийната ефективност, повишаване ефективността на използване на човешкия ресурс чрез повишаване на квалификацията му и обвързването ѝ с нуждите на бизнеса.

→ висока безработица вследствие на ограничено предлагане на работни места в рамките на общината;

Подходящо е планиране на мерки за подкрепа на съществуващата активна ежедневна трудова мобилност в посока към другите общински центрове в областта или извън нея. Подобни мерки ще съответстват и на приоритета за засилване връзките между градските и селските райони на всички нива чрез подобряване на достъпността и възможността за работа, изведен в „Териториалния дневен ред на ЕС 2020“ (2011).

Основна цел при разработване на мерки с икономическа насоченост е разнообразяването на местната икономика и недопускане на поява на зависимост от едно или две големи предприятия. В отношение икономиката на община Трявна е в много добра позиция чрез устойчивото развитие на три подсектора на сектор Промислено производство - производството на текстил и облекло, дървопреработка и производство на мебели и машиностроене. Изпълнението на мерки, подкрепящи развитието на туризма и свързаните с него услуги ще допринесе за разнообразяването на икономиката и създаване на възможности за задържане на младите хора в общината.

→ рехабилитация на сграден фонд;

Рехабилитацията на сградния фонд в рамките на град Трявна и град Плачковци, както и в малките населени места предоставя много голяма възможност за подобряване

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

на неговата енергийна ефективност. Тя също така предоставя възможност и за подобряване на условията на обитаване.

– мобилност, щадяща околната среда;

Реорганизацията и оптимизацията на транспортните маршрути, реорганизирането на паркоместата, оптимизацията на системите за обществен транспорт и подобряване на пътищата и създаване на мрежи от велосипедни алеи води до осигуряване на мобилност, щадяща околната среда.

– модернизация на техническата и енергийната инфраструктура;

По отношение на техническата инфраструктура са налице значителни възможности за подобряване на енергийната ефективност, като напр. събирането и обработката на отпадъци, уличното осветление и др.

Общата цел на Плана за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. е постигане на балансирано устойчиво развитие и повишаване качеството на живот чрез ефикасно и ефективно управление на потенциала на общината.

Планът за развитие е изграден върху мерки, интегриращи оползотворяването на:

- наличните местни ресурси:
 - квалифицирана работна ръка,
 - активно предприемачество,
 - възстановяваща се икономическа активност,
 - устойчив туристически интерес,
 - запазено културно-историческо наследство,

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- наличие на възможности за териториално развитие на населените места,
- висок потенциал на природните ресурси; натрупан административен капацитет и капацитет за планиране и управление на проекти и
- привличане на външни ресурси, свързани с:
 - осигуряване на финансиране за основни инфраструктурни и социални проекти, свързани с развитието;
 - привличане на външни инвеститори за развитие на чисти и иновативни икономически дейности, допринасящи за разнообразяване на местната икономика;
 - координация на мерките за развитие на надобщинско, областно и национално ниво за преодоляване на общи проблеми и потребности;
 - оползотворяване на създадените контакти и ползотворни отношения с местни власти от държави – членки на ЕС за проучване и въвеждане на добри практики за управление.

Стратегическите цели и приоритети на Плана за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. са насочени в няколко основни области на въздействие:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – насърчаване на предприемачеството и привличане на инвестиции, подкрепа за развитието на промишлеността, селското стопанство и туризма за осигуряване на по-високи заетост, доходи и жизнен стандарт;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – осигуряване на възможности за създаване на качествени работни места, професионално образование, ориентирано спрямо нуждите на бизнеса, проникване на информационните технологии в средата на обитаване, управление и бизнес, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
- Подобряване на средата на обитаване – по-добра свързаност - вътрешна между населените места в общината и външна – с общинските центрове от областта и съседните общини, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство;
- Подобряване на управлението и административния капацитет.

Въз основа на тези области на въздействие са дефинирани четири стратегически цели, насочени към постигането на приоритетите в различни сфери на развитието на общината.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Постигане на балансирано устойчиво развитие и повишаване качеството на живот чрез ефикасно и ефективно управление на потенциала на общината

Стратегическа цел 1:
Насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика

Стратегическа цел 2:
Устойчиво и балансирано развитие на територията

Стратегическа цел 3:
Повишаване на жизнения стандарт на населението, създаване на условия за заетост, конкурентоспособно образование и обучение, осигуряване на устойчиви, качествени и достъпни услуги и насърчаване на културния живот и спорта

Стратегическа цел 4:
Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна за ефективно формулиране и изпълнение на местните политики за развитие

Всяка стратегическа цел ще бъде изпълнявана чрез съвкупност от дейности, които са обобщени в Програмата за реализация на Плана за развитие на община Трявна за периода 2014-2020 г. под формата на приоритетни проекти, обезпечени с човешки, финансов, времеви ресурс и съобразени с капацитета и възможностите на община Трявна за управление и съфинансиране. Планираните финансови ресурси са обвързани с най-важните потребности на общината, така че да доведат до значителен ефект.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3.1. Стратегическа цел 1: Насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика

Стратегическа цел 1: Насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика

Приоритет 1.1: Дейности за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и създаване на устойчива заетост

Приоритет 1.2: Развитие на устойчив туризъм на основата на природните дадености, културно - историческо наследство и съхранени традиции

3.1.1. Приоритет 1.1: Дейности за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и създаване на устойчива заетост

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- насърчаване на предприемачеството и разнообразяване на местната икономика вкл. привличане, задържане и разширяване на високотехнологични инвестиции; използване на потенциала на наличните иновационни центрове в ТУ – Габрово и великотърновския университет;
- подобряване на условията на основната инфраструктура на икономиката - технологично обновление, модернизация, иновации и енергийна ефективност;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- подобряване ефективността и конкурентоспособността на селското и горско стопанство, постигане на неговото устойчиво развитие;
- развитие и подпомагане на публично – частните партньорства с цел постигане на по-висока ефективност на използване на ресурсите и по-високо качество на предоставяните публични услуги на територията на общината.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 1.1 включват:

- устройствено отреждане на площадки за чисти производства и маркетирание на площадки за привличане на инвеститори;
- осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за иновации и технологично обновяване на МСП. Провеждане на информационни кампании и информационни събития относно възможностите за финансиране от фондовете на ЕС;
- изграждане на офис център с работно пространство за споделено ползване (coworking space), в което всеки упражняващ свободна професия може да наеме работно място за ден, седмица, месец или за колкото време му е необходимо;
- осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за създаване на стопанства на млади фермери за биологично земеделие, развитие на малки земеделски стопанства, създаване на организации и мрежи на производители; осигуряване на постоянен достъп до специализирани съвети в планинското земеделие;
- популяризиране стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество;
- изграждане на общински пазар на производителите;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- прилагане на стратегия на местно развитие на територията на общините Трявна и Дряново;
- осъществяване на публично - частни партньорства, вкл. за почистване и реконструкция на изоставени индустриални терени бивши производствени предприятия;
- изграждане на ширококолентова инфраструктура за достъп до интернет.

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 1.1 може да бъде осигурено чрез:

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. и съответно Тематична подпрограма за развитие на малки земеделски стопанства в Република България 2014 – 2020 г.;
- Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.1.2. Приоритет 1.2: Развитие на устойчив туризъм на основата на природните дадености, културно - историческо наследство и съхранени традиции

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура;
- създаване на нови и промотиране на вече съществуващите атракции и възможности за ангажиране на свободното време на туристите;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- ефективно използване на местния природен и културно исторически потенциал за устойчиво развитие на туризма. Насърчаване на съпътстващите услуги, подпомагащи развитието на туризма;
- развитие и промоциране на туристическия продукт, маркетинг и реклама
- развитие на мрежата за селски туризъм.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 1.2 включват:

- реставрация и благоустрояване на обекти от Националния архитектурен и исторически резерват „Старинна част на град Трявна“;
- реставрация и благоустрояване на музейни обекти - Марангозова къща, къща – музей Ангел Кънчев;
- изграждане на необходимата инфраструктура за включване на археологическите обекти от тракийската епоха в културните маршрути - консервация- възстановяване външния облик на светилището; изграждане на паркинг; изграждане на туристическа пътека до археологическите разкопки- подравняване, насипване, стълби и парапети; изграждане на паркова зона с пейки, информационни табла, защитен покрив над светилището; създаване на постоянна експозиция към Специализирания музей; реконструкция на обредни практики чрез представяне на съвременни аудио – визуални средства;
- изграждане на занаятчийски работилници и художествени ателиета за запознаване на туристите с богатството на тревненската зографска и резбарска школа;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- възстановяване на оригинални произведения на тревненската строителна, зографска и иконописна школа чрез реставрация на православните храмове от епохата на българското възраждане в селата Нейковци, Белица, Фъревци, Скорци, Енчовци, Станчов хан. Реставрация на иконостасите и стенописите. Основен ремонт на покривните конструкции и смяна на дограмата, огради, дворни пространства;
- реконструкция и модернизация на съществуващия спортен хотел в гр.Трявна;
- реконструкция на общежитие в гр.Плачковци в спортен хотел;
- изграждане на туристически и еко-пътеки. Създаване на мрежа от екопътеки и коридори за велотранспорт и ски бягане, панорамни площадки, места за отдих:
 - гр. Трявна – с. Боженци – м. Сечен камък – вр. Мъхченица – вр. Бедек – вр. Караджова кула (по трасето на някогашния Верейски друм);
 - гр. Трявна – с. Боженци – през с. Генчовци и м. Пропастите;
 - с. Белица – с. Престой – вр. Килимявката – кв. Божковци – с. Енчовци – вр. Улеите – кв. Априлово (по пътя на четата на Капитан дядо Никола и тревненските въстаници през май 1876 г.)
- в Природен парк Българка
- кратки туристически маршрути в околностите на гр. Трявна
- устройване на места за къмпингиране в района на Трявна и Плачковци;
- съвременна адаптация на музейните ценности, реставрация на предмети от музейните фондове и осъвременяване на експозиционна дейност;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- утвърждаване на събитийния културен календар като туристическа атракция - национални и международни културни прояви, способстващи за съхраняване и популяризиране на местната и регионална културна идентичност - включва поетични конкурси, литературни четения, театрални постановки, музикални и фолклорни фестивали, възпроизвеждане на местни обреди и обичаи;
- създаване на обучителен център за кадрите от туристическата инфраструктура;
- надграждане и разширяване на проект ”Подкрепа за развитие на регионален туристически продукт в общините Габрово, Севлиево Трявна”;
- изграждане пътна връзка Трявна - с. Боженци;
- развитие на системата за „взаимно рекламиране” – напр. информационни пакети за майсторите на художествените занаяти, които да бъдат на разположение в музейните обекти и места за отдых и обратно;
- изграждане на единна информационна база и резервационна система на туристическото предлагане; създаване и поддържане на обща Интернет страница, представяща туристическото предлагане и реализиране на единна програма за визуална информация, ориентация и реклама на туристическото предлагане в района.
- развитие на здравен туризъм чрез довършване на корпус от сграда – общинска болница и превръщането му в център за профилактика и рехабилитация

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 1.2 може да бъде осигурено чрез:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. и съответно Тематична подпрограма за развитие на малки земеделски стопанства в Република България 2014 – 2020 г.;
- Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020;
- Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020;
- Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.2. Стратегическа цел 2: Устойчиво и балансирано развитие на територията

Стратегическа цел 2: Устойчиво и балансирано развитие на територията

Приоритет 2.1:
Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура, осигуряваща условия за устойчив растеж и заетост

Приоритет 2.2: Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда

Приоритет 2.3:
Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда в общината

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

3.2.1. Приоритет 2.1 Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура, осигуряваща условия за устойчив растеж и заетост

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- осигуряване на плановата обезпеченост на територията;
- изграждане, рехабилитация и модернизация на транспортната инфраструктура;
- рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова ВиК мрежа;
- изграждане на газоснабдителна и газоразпределителна мрежа;
- подобряване на енергийната ефективност и развитие на възобновяеми енергийни източници;
- подобряване на информационната свързаност и телекомуникации;
- превенция на риска, чрез изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища и предпазване от наводнения.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 2.1 включват:

- изработване на общ устройствен план на община Трявна;
- изработване на концепция за пространствено развитие на община Трявна;
- рехабилитация на пътна връзка III-552 Трявна - Габрово;
- разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-552 Вонеща вода – Белица – Трявна;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-609 Кръстец – Трявна – Царева ливада – Дряново;
- възстановяване на пътна връзка Дряново – Трявна - Плачковци – Мъглиж;
- изграждане, основен ремонт и реконструкция на общински пътища - Станчев хан -Мръзевци - Бъзовец; III - 609 -х. Българка;
- изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи селскостопански и горски пътища, алеи и пътеки, вкл. прилежащите им съоръжения и системи за предупреждение и изграждане и реконструкция на съществуваща инфраструктура за отводняване;
- поетапно реализиране на разработения през 2008 г. проект за организацията на движението в гр. Трявна от експерт на SES;
- ограничаване на възможностите за движение с високи скорости на територията на гр. Трявна чрез поетапно реализиране на проекта за изграждане на кръгови кръстовища в гр.Трявна, разработен от експерти на SES.
- реконструкция и основен ремонт на улична мрежа в гр. Трявна и гр. Плачковци, вкл. изграждане на градски велоалеи;
- завършване строителството на язовир Нейковци и пречиствателната станция за питейни води гр.Трявна;
- разширение на канализационната мрежа в гр. Трявна - кв. "Украйна", кв. Божковци, кв. Хитревци; кв. Тепавици
- изграждане на водопровод за допълнително водоснабдяване на гр. Трявна от водоизточник „Змеева дупка“;
- рехабилитация на ВиК мрежа в гр. Трявна;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения в селата в т.ч. резервоари, помпени станции, локални пречиствателни станции за отпадни води, дъждоприемни резервоари за поливни нужди;
- изграждане и внедряване на енергоефективно улично осветление;
- изграждане на локални инсталации за производство и пренос на зелена енергия;
- присъединяване на община Трявна към националната газопреносна мрежа и изграждане на газоразпределителна мрежа - разработване инвестиционен проект за транспортиране на природен газ и за газоразпределителната мрежа за енергийно осигуряване на промишленото и битово потребление;
- изграждане на малки електроцентрали с фотоволтаични модули в ОУ „П.Н.Райков” и МБАЛ „Д-р Т. Витанов“;
- планиране и осъществяване на ИКТ инфраструктурни проекти;
- изграждане на разпределителна мрежа за био-горива или произведена от биомаса или други ВЕИ топлинна или електрическа енергия;
- внедряване на мерки за енергийна ефективност в публичния сектор.

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 2.1 може да бъде осигурено чрез:

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.;
- Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020;
- Оперативна програма "Опазване на околната среда" 2014-2020;
- републикански бюджет;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.2.2. Приоритет 2.2 Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- изграждане и рехабилитация на екологичната инфраструктура и превенция на рискове;
- подобряване на системата за управление на отпадъците и възстановяване на нарушени терени;
- запазване на биологичното разнообразие и управление на защитените територии.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 2.2 включват:

- приключване изпълнението на проект „Довеждащ колектор и ПСОВ гр. Трявна“;
- проектиране и доизграждане на канализационна мрежа и ПСОВ – гр. Плачковци;
- създаване на мобилен център за рециклиране и оползотворяване на отпадъци, система за събиране и оползотворяване на отпадъците при източника /компостиране, строителни отпадъци, остатъци от растениевъдство и оборска тор / и прилагане на концепцията „ нулев отпадък“;
- закупуване на техника за сметосъбиране и сметоизвозване;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- изграждане съоръжения на реки и дерета за предпазване на прилежащите терени от наводнения и почистване на речни корита - р. Тревненска в гр. Трявна, кв. Божковци р. Късовска и р. Радевска в гр. Плачковци; Стояновско даре, Качунско даре и даре в кв. Светушка;
- укрепване на свлачища;
- планиране и осъществяване на съвместни проекти с ПП Българка за запазване на биологичното разнообразие в съответствие с Плана за управление на парка;
- залесяване и създаване на горски масиви и поддръжка в територии общинска собственост с висок и среден риск от ерозия и с ниска лесистост;
- дейности, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми;
- предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития.

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 2.2 може да бъде осигурено чрез:

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.;
- Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020;
- Оперативна програма "Околна среда" 2014-2020;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

3.2.3. Приоритет 2.3 Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда в общината

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- обновяване и благоустрояване на селищната среда, реконструкция и изграждане на обекти за широко обществено ползване /площади, паркинги, паркове, зелени площи, спортни обекти, детски площадки и др.;
- обновяване и изграждане на жилищни сгради, социални жилища и енергийна ефективност на сградния фонд;
- обновяване, рехабилитация и реконструкция на материалната база на културните обекти. Развиване и разширяване на атракциите при представянето на културното наследство;
- изграждане и рехабилитация на спортната инфраструктура.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 2.3 включват:

- изпълнение на проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „ Пробуда - 1924” гр. Плачковци”, по Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.;
- основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобекти: ул. «Александър Стамболийски» и ул. "Иван Вазов";
- основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобекти:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- ул. «Христо Ботев»; ул. « Лясков дял»; ул. "Бръшлянска"; ул. "Шаховец";
- ул. "Пейчева ливада"; ул. "Кубра"; ул. "Украйна"; ул. "Хаджи Димитър";
- ул. "Стефан Караджа"; ул. "Белновръх"; ул. "Кавалджийска"; ул. "Васил Левски"; ул. "Захари Петров"; ул. "Уста Иван" и ул. "Иглика“
- изграждане на “Парк за отдих и забавления УПИ XI – спорт и атракции кв.65а гр. Трявна”;
- осъществяване на проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще”;
- изграждане на 7 броя детски площадки в гр. Трявна с подобекти: детска площадка в УПИ I-за жилищно строителство, кв. 115, по плана на гр. Трявна; детска площадка в УПИ IV-озеленяване; кв. 42 по плана на гр. Трявна; детска площадка в УПИ II – озеленяване в кв. 93 гр. Трявна; детска площадка в УПИ II-жилищно строителство, кв. 126, по плана на гр. Трявна; Детска площадка в УПИ VIII-озеленяване, кв. 25 по плана на гр. Трявна; детска площадка в УПИ XV-озеленяване и трафопост, кв. 83 по плана на гр. Трявна; детска площадка, кв. 1 по плана на гр. Трявна.
- Изграждане на 4 броя детски площадки в гр. Плачковци с подобекти: детска площадка, кв. 20 по плана на гр. Плачковци ; детска площадка, кв. 34 по плана на гр. Плачковци; детска площадка в УПИ I-озеленяване, кв. 20 по плана на гр. Плачковци; детска площадка в УПИ II-комплексно жилищно строителство, кв. 30 по плана на гр. Плачковци
- изграждане на зони за отдих в междублокови пространства: в УПИ II - жилищно строителство и баня, кв.73, гр.Трявна, в УПИ I-жилищно

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

строителство и търговия, кв.62, гр.Трявна в кв.70, по плана на град Трявна в УПИ III - за жилища, кв.74, по плана на град Трявна в УПИ I-жилищно строителство, кв.80, гр. Трявна.

- зона за отдих и спорт в кв. Божковци – Божковска поляна
- зона за отдих и спорт „Езерото”- гр.Трявна”
- спортно-развлекателен комплекс, кв.61 по плана на гр.Трявна;
- зона за отдих и спорт – УПИ I–за озеленяване и хижа, кв.31, гр.Трявна;
- реконструкция на читалищни сгради на територията на общината, вкл. мерки за енергийна ефективност - средища на културен живот и съхранени традиции (с. Станчов хан, кв. Божковци, с. Престой, с.Кисийци);
- надграждане на проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „ Пробуда - 1924” гр. Плачковци - Модернизация на театрален салон, енергоефективно отопление и др. ;
- изграждане на закрити многофункционални спортни зали в гр. Трявна и гр. Плачковци;
- изграждане на открита зимна пързалка в гр.Трявна;
- реконструкция на общински плувен комплекс в гр. Трявна;

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 2.3 може да бъде осигурено чрез:

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.;
- Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.3. Стратегическа цел 3: Висок жизнения стандарт, заетост, устойчиви, качествени и достъпни публични услуги

Стратегическа цел 3: Висок жизнен стандарт, заетост, устойчиви, качествени и достъпни публични услуги

Приоритет 3.1: Подкрепа за заетост и активно включване на пазара на труда

Приоритет 3.2: Конкурентоспособно образование и обучение, устойчиви, качествени и достъпни услуги и насърчаване на културния живот и спорта

3.3.1. Приоритет 3.1 Подкрепа за заетост и активно включване на пазара на труда

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- развиване на системата на професионално образование и обучение, отговаряща на изискванията на пазара на труда;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

→ разширяване на възможностите за трудова реализация.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 3.1 включват:

- осъществяване на Проект „Подкрепа за заетост”- по национални, регионални програми ОПРЧР;
- насърчаване на предприемачеството и стартирането на самостоятелна стопанска дейност за лица до 29 г. и подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност - популяризиране стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество, предоставяне на обучения за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения; предоставяне на финансова подкрепа за стартиране на самостоятелна заетост; предоставяне на специализирани консултантски услуги на самостоятелно заети лица по въпроси, свързани с развитието на бизнеса – счетоводни услуги, услуги по управление на човешките ресурси и др.;
- подобряване на знанията и уменията на заети лица над 54 г. и подобряване на знанията и уменията на заети лица със средно и по-ниско образование;
- подкрепа на предприятията за адаптиране на човешките ресурси в приоритетни отрасли, вкл. за заетост на „зелени” работни места;
- подобряване на условията на труд и организацията на труда в предприятията с акцент върху микро-, малки и средни предприятия;

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 3.1 може да бъде осигурено чрез:

- Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.3.2. Приоритет 3.2 Конкурентоспособно образование и обучение, устойчиви, качествени и достъпни услуги и насърчаване на културния живот и спорта

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- подкрепа и инвестиции в сферата на образованието;
- поддържане, обновяване и модернизация на материално техническата база на социалните и здравни заведения и достъп до качествено здравеопазване и социални услуги;
- запазване и развитие на културните традиции като част от националното и европейското културно разнообразие;
- подкрепа за развитие на спортно – рекреационните дейности на територията на общината.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 3.2 включват:

- проект Интегрирани услуги и гъвкаво обучение за насърчаване на ученето през целият живот и заетостта сред уязвими групи;
- модернизация на сградния фонд, подобряване на енергийната ефективност и закупуване на ново оборудване на МБАЛ и сградата на поликлиниката;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- разширяване на материално-техническата база на заведенията за социални услуги;
- ефективна образователна инфраструктура в ОУ ”Проф.П.Райков”в град Трявна (в това число саниране, оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки);
- ефективна образователна инфраструктура в СОУ”П.Р.Славейков”в град Трявна (в това число оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки);
- ефективна образователна инфраструктура в ОУ”В.Левски” в град Плачковци (в това число саниране, паспортизация, оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки);
- обновяване на дворните пространства на ОДЗ „ Калина” и ЦДГ ”Светлина”;
- преустройство на съществуваща сграда в център за социални контакти, намираща се в УПИ VI – 1157, кв. 61 по плана на гр. Трявна”;
- осигуряване на устойчивост на социално предприятие по проект: „Нова възможност за обществена солидарност” – социално предприятие за обществено хранене - Трявна” – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”;
- осигуряване на устойчивост на социално предприятие, създадено по проект „Център за услуги в домашна среда – Трявна”, по процедура „Помощ в дома” на ОП „Развитие на човешките ресурси”;
- изпълнение на проект „Изграждане на информационен център за мобилни услуги и съвети за гражданите и бизнеса в Община Трявна”по Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

в селските райони” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013.

- подкрепа на спортните клубове в общината за развитие на детско-юношеския спорт и високото спортно майсторство;

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 3.2 може да бъде осигурено чрез:

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.;
- Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3.4. Стратегическа цел 4: Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна за ефективно формулиране и изпълнение на местните политики за развитие

Стратегическа цел 4: Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна за ефективно формулиране и изпълнение на местните политики за развитие

**Приоритет 4.1:
Управленски и
административен
капацитет на община
Трявна**

**Приоритет 4.2:
Сътрудничество за
европейско териториално
сближаване**

3.4.1. Приоритет 4.1 Управленски и административен капацитет на община Трявна

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- развитие на организационния капацитет на общинската администрация за ефективно изпълнение на целите на местното икономическо и социално развитие, включително механизмите за вътрешна и междуинституционална координация и информационно осигуряване на административните дейности;
- повишаване на ефективността на управлението на човешките ресурси и развитие на експертния потенциал на служителите в общинската администрация;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- създаване на интегрирана рамка за програмиране на местното развитие, отчитаща както политиките за развитие на национално и териториално ниво, така и местната специфика.

Индикативните проекти за осъществяване на Приоритет 4.1 включват:

- усъвършенстване на общинската нормативна уредба;
- подготовка и въвеждане на програмно бюджетирание в община Трявна;
- интегрирана рамка за стратегическо планиране и програмиране в цялостната дейност на общинската администрация;
- оптимизиране на процедурите за предоставяне на услуги за гражданите и юридическите лица;
- актуализиране на политиката за управление на човешките ресурси;
- подобряване на работата на служителите от общинската администрация за разработване и реализиране на ефективни местни политики чрез прилагане на различни форми за повишаване на квалификацията;
- разработване и прилагане на политика за управление на ИКТ в съответствие със стратегическите и оперативните цели на общината и общата рамка за въвеждане на електронното правителство;
- създаване на управленска информационна система – за управление, съхранение и оценка на информацията и знанията в общинската администрация;
- подобряване на комуникацията с гражданите чрез привличане на структурите на гражданското общество в работата на общинската администрация и общинския съвет;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- проучване, анализ и внедряване на нови електронни услуги за административно обслужване на гражданите и бизнеса;
- изграждане и внедряване на ГИС системи за целите на управлението.

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 4.1 може да бъде осигурено чрез:

- Оперативна програма "Добро управление" 2014 – 2020;
- Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

3.4.2. Приоритет 4.2 Развитие на сътрудничество за европейско териториално сближаване

Дейностите за осъществяване на приоритета са насочени към:

- участие в транснационални/междурегионални мрежи за обмен на опит и добри практики;
- изграждане на ефективни партньорства за работа в мрежа - Сдружение ДУЗЛАЖ;
- осъществяване на проекти за партньорство в рамките на програмите на ЕС.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Осъществяване на дейностите и проектите в рамките на Приоритет 4.2 може да бъде осигурено чрез:

- Оперативна програма "Добро управление" 2014 – 2020;
- Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020;
- Транснационални и регионални програми на ЕС;
- републикански бюджет;
- общински бюджет;
- частно финансиране;
- донорски програми.

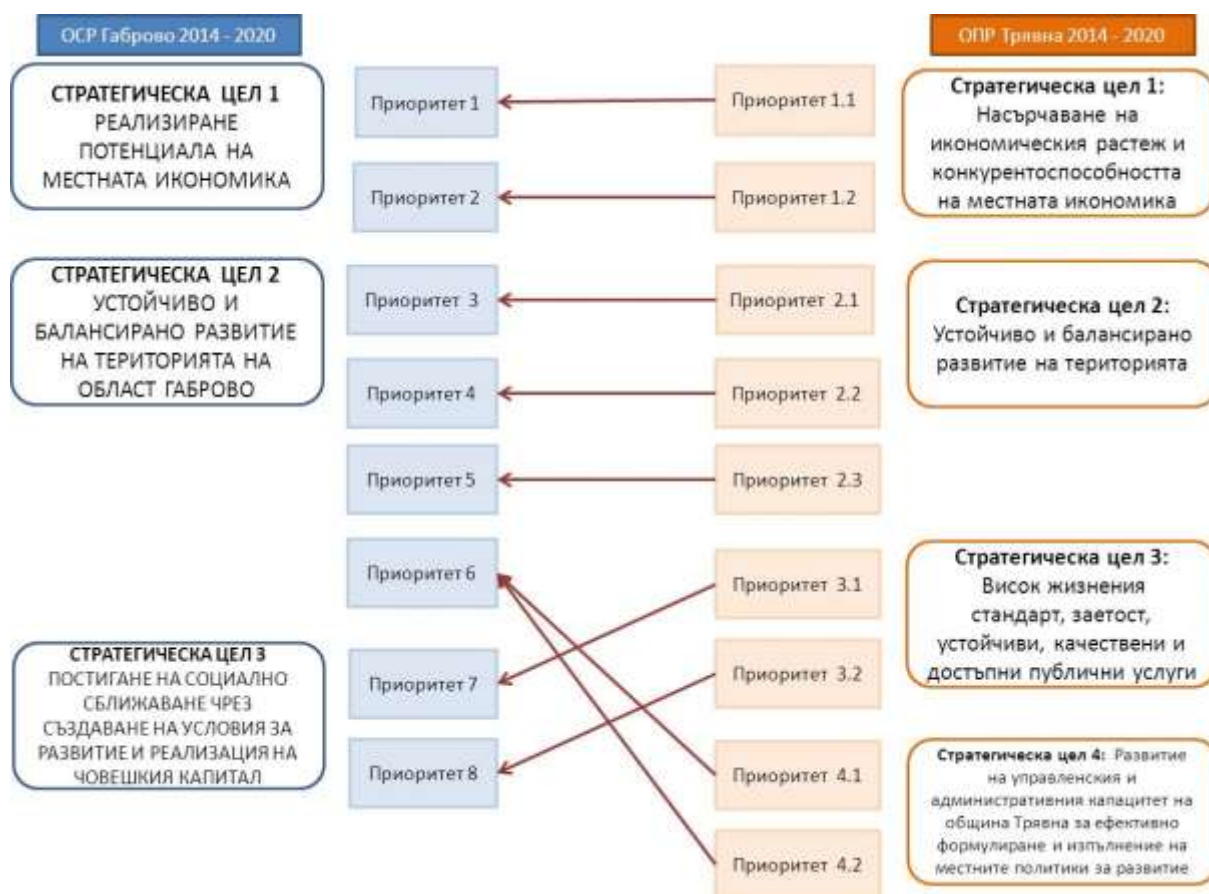
проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

IV. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ С ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ ГАБРОВО ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 Г.

1. Съответствие с целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 – 2020 г.

Ефективното планиране и осъществяване на регионалната политика изисква адекватно обвързване на целите и приоритетите на стратегическите и плановите документи с целите на документите от по-високо ниво.

Определянето на цели и приоритети на ОПР на община Трявна за периода 2014 - 2020 г. е в съответствие с целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 – 2020 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

2. Съответствие с целите и приоритетите на ОПР на община Трявна за периода 2007 – 2013 г.

При планирането е необходимо осигуряване на приемственост между определените цели и приоритети на ОПР (2007 - 2013) и новите цели за целите на ефективното осъществяване на процесите на наблюдение и оценка на интервенциите върху местното развитие във времето.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 Г.

Програмата за реализация на плана за развитие на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. обхваща идентифицираните проекти за постигане на определените приоритети и цели на плана.

В програмата не са включени проектите, чието изпълнение ще приключи до 2015 г.

- проект ”Да живеем в по добра среда” по Мярка 322 „Обновяване и развитие на населените места” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.;
- проект : „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово” – приоритетна ос „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци”, в който Община Трявна е партньор;
- проект „Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води – гр. Трявна и довеждащ колектор към нея” – Оперативна програма „Околна среда”;
- проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на Община Трявна“ по ОПАК;
- проект „Изграждане на информационен център за мобилни услуги и съвети за гражданите и бизнеса в Община Трявна” по Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013
- проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „Пробуда - 1924” гр. Плачковци” по

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ от „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.

Общата стойност на приключващите до 2015 г. проекти е над 40 млн. лева

Общият бюджет на ОПР Трявна 2014 – 2020 г. е в размер на 162 375 000 лева. В тази сума са включени всички проекти, чието проектиране и изпълнение е в обхвата на държавни органи, вкл. Министерствата на регионалното развитие, Агенция Пътна инфраструктура, както и частните инвестиции.

Общата сума на бюджета, опериран от община Трявна е 108 745 000 лева.

За целите на ефективното планиране е извършена приоритизация на идентифицираните проекти. Общата сума на бюджета, опериран от община Трявна за приоритизираните проекти е 74 585 000 лева.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	Стратегическа цел 1: Насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика							
1	Осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за иновации и технологично обновяване на МСП. Провеждане на информационни кампании и информационни събития относно възможностите за финансиране от фондовете на ЕС		П 1.1	50 000	-	ОПИК	ОПДУ	Информационни центрове Частни инвеститори в координация с Община Трявна
2	Изграждане на офис център с работно пространство за споделено ползване (coworking space)	1	П 1.1	400 000	100 000	Частни инвестиции	ОПИК ОПРЧР 2.3 Общински бюджет чрез общинска собственост	Частни инвеститори Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
3	Популяризиране стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество	1	П 1.1	100 000	-	ОПРЧР 1.2 ОПРЧР 1.3	ПРСР	Информационни центрове Частни инвеститори в координация с Община Трявна
4	Прилагане на стратегия на местно развитие на територията на общините Трявна и Дряново		П 1.1	2 000 000	100 000,00	ПРСР 19		МИГ Община Трявна
5	Осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за създаване на стопанства на млади фермери за биологично земеделие, развитие на малки земеделски стопанства, създаване на организации и мрежи на производители; осигуряване на постоянен достъп до специализирани съвети в		П 1.1	50 000	-	ПРСР		Информационни центрове Частни инвеститори в

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	планинското земеделие							координация с Община Трявна
6	Устройствено отреждане на площадки за чисти производства и маркетирание на площадки за привличане на инвеститори		П 1.1	20 000	20 000	Общински бюджет		Община Трявна
7	Изграждане на общински пазар на производители		П 1.1	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
8	Осъществяване на публично - частни партньорства, вкл. за почистване и реконструкция на изоставени индустриални терени бивши производствени предприятия		П 1.1	300 000	-	Частни инвестиции		Частни инвеститори Община Трявна
9	Изграждане на широколентова инфраструктура за достъп до интернет	1	П 1.1	500 000	-	ПРСР 7.3		ЕСМИС Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
10	Реставрация и благоустрояване на обекти от Националния архитектурен и исторически резерват „Старинна част на град Трявна“	1	П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2 ОПРР 5.1		Община Трявна
11	Реставрация и благоустрояване на музейни обекти - Марангозова къща, къща – музей Ангел Кънчев		П 1.2	500 000	500 000	ПРСР 7.2 ОПРР 5.1		Община Трявна
12	Изграждане на необходимата инфраструктура за включване на археологическите обекти от тракийската епоха в културните маршрути		П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2	ОПРР 5.1	Община Трявна
13	Изграждане на занаятчийски работилници и художествени ателиета за запознаване на туристите с богатството на тревненската зографска и резбарска школа	1	П 1.2	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
14	Ремонт на храмове и възстановяване на оригинални произведения на тревненската строителна, зографска и иконописна школа чрез реставрация на православните храмове от епохата на българското възраждане в селата Нейковци, Белица, Фъревци, Скорци, Енчовци, Станчов хан. Реставрация на иконостасите и стенописите.		П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.6	ОПРР 5.1	Община Трявна
15	Реконструкция и модернизация на съществуващия спортен хотел в	1	П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	гр.Трявна							Трявна
16	Реконструкция на общежитие в гр.Плачковци в спортен хотел		П 1.2	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
17	Изграждане на туристически и еко-пътеки. Създаване на мрежа от екопътеки и коридори за велотранспорт и ски бягане, панорамни площадки, места за отдих	1	П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2	ОПРР 5.1	Община Трявна
18	Устройване на места за къмпингиране в района на Трявна и Плачковци	1	П 1.2	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
19	Съвременна адаптация на музейните ценности, реставрация на предмети от музейните фондове и осъвременяване на експозиционна дейност		П 1.2	4 000 000	4 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
20	Утвърждаване на събитийния културен календар като туристическа атракция	1	П 1.2	500 000	500 000	ОПРР 5.1		Община Трявна
21	Създаване на обучителен център за кадрите от туристическата инфраструктура		П 1.2	150 000	150 000	ПРСР 7.5		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
22	Надграждане и разширяване на проект ”Подкрепа за развитие на регионален туристически продукт в общините Габрово, Севлиево Трявна”	1	П 1.2	100 000	100 000	ОПРР 5.1		Община Трявна в партньорство с Община Габрово и Община Севлиево
23	Изграждане пътна връзка Трявна - с. Боженци		П 1.2	6 000 000	6 000 000	ПРСР 7.2	Държавен бюджет	Община Трявна в партньорство с Община Габрово
24	Развитие на системата за „взаимно рекламиране”	1	П 1.2	100 000	100 000	ПРСР 7.5		Община Трявна
25	Изграждане на единна информационна база и резервационна система на туристическото предлагане	1	П 1.2	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.5		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
26	Развитие на здравен туризъм чрез довършване на корпус от сграда – общинска болница и превръщането му в център за профилактика и рехабилитация		П 1.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
Стратегическа цел 2: Устойчиво и балансирано развитие на територията								
27	Изработване на общ устройствен план на община Трявна	1	П 2.1	70 000	70 000	Общински бюджет	Държавен бюджет	Община Трявна
28	Изработване на концепция за пространствено развитие на община Трявна	1	П 2.1	10 000	10 000	Общински бюджет	Държавен бюджет	Община Трявна
29	Рехабилитация на пътна връзка III-552 Трявна - Габрово	1	П 2.1	2 000 000	-	ОПРР 6.1		АПИ
30	Разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-552 Вонеща вода – Белица – Трявна	1	П 2.1	5 000 000	-	ОПРР 6.1		АПИ
31	Разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-609 Кръстец – Трявна – Царева ливада – Дряново	1	П 2.1	10 000 000	-	ОПРР 6.1		АПИ
32	Възстановяване на пътна връзка Дряново – Трявна - Плачковци –		П 2.1	6 000 000	-	ОПРР 6.1		АПИ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	Мъглиж							
33	Изграждане, основен ремонт и реконструкция на общински пътища - Станчев хан -Мръзевци - Бъзовец; III - 609 -х. Българка	1	П 2.1	4 700 000	4 700 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
34	Основен ремонт и рехабилитация на общински пътища	1	П 2.1	1 500 000	250 000	Републикански бюджет ПРСР 7.2	Общински бюджет	Община Трявна
35	Изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи селскостопански и горски пътища, алеи и пътеки, вкл. прилежащите им съоръжения и системи за предупреждение и изграждане и реконструкция на съществуваща инфраструктура за отводняване		П 2.1	200 000	200 000	ПРСР 4.3		Община Трявна
36	Поетапно реализиране на разработения през 2008 г. проект за организацията на движението в гр. Трявна		П 2.1	50 000	50 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
37	Ограничаване на възможностите за движение с високи скорости на територията на гр. Трявна чрез поетапно реализиране на проекта за изграждане на кръгови кръстовища в гр.Трявна		П 2.1	200 000	200 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
38	Реконструкция и основен ремонт на улична мрежа в гр. Трявна и гр.	1	П 2.1	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	Плачковци, вкл. изграждане на градски велоалеи							Трявна
39	Завършване строителството на язовир Нейковци и пречиствателната станция за питейни води гр.Трявна	1	П 2.1	20 000 000	-	Републикански бюджет		МРРБ
40	Разширение на канализационната мрежа в гр. Трявна - кв. "Украйна", кв. Божковци, кв. Хитревци, кв. Тепавици	1	П 2.1	4 300 000	4 300 000	ОПОС		Община Трявна
41	Изграждане на водопровод за допълнително водоснабдяване на гр. Трявна от водоизточник „Змева дупка“	1	П 2.1	3 000 000	3 000 000	ОПОС		Община Трявна
42	Рехабилитация на ВиК мрежа в гр. Трявна	1	П 2.1	2 500 000	2 500 000	ОПОС		Община Трявна
43	Изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения в селата в т.ч. резервоари, помпени станции, локални пречиствателни станции за отпадни води, дъждоприемни резервоари за поливни нужди		П 2.1	5 000 000	5 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
44	Изграждане и внедряване на енергоефективно улично осветление	1	П 2.1	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
45	Изграждане на локални инсталации за производство и пренос на зелена енергия		П 2.1	700 000	700 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
46	Присъединяване на община Трявна към националната газопреносна мрежа и изграждане на газоразпределителна мрежа		П 2.1	5 000 000	-	Частни инвестиции		Частни инвеститори Община Трявна
47	Изграждане на малки електроцентрали с фотоволтаични модули в ОУ „П.Н.Райков“ и МБАЛ „Д-р Т. Витанов	1	П 2.1	200 000	200 000	ПРСР 7.2	ОПРР 3.1	Община Трявна
48	Изграждане на разпределителна мрежа за био-горива или произведена от биомаса или други ВЕИ топлинна или електрическа енергия		П 2.1	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
49	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в публичния сектор		П 2.1	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
50	Проектиране и частично доизграждане на канализационна мрежа и ПСОВ – гр. Плачковци	1	П 2.2	19 000 000	19 000 000	ОПОС	ПРСР 7.2	Община Трявна
51	Създаване на мобилен център за рециклиране и оползотворяване на отпадъци, система за събиране и оползотворяване на отпадъците при източника и прилагане на концепцията „нулев отпадък“	1	П 2.2	600 000	600 000	ПРСР 7.2	ПУДООС	Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
52	Закупуване на техника за сметосъбиране и сметоизвозване	1	П 2.2	600 000	600 000	ОПОС	ПУДООС Общински бюджет	Община Трявна
53	Изграждане съоръжения на реки и дерета за предпазване на прилежащите терени от наводнения и почистване на речни корита - р. Тревненска в гр. Трявна, кв. Божковци р. Късовска и р. Радевска в гр. Плачковци; Стояновско дере, Качунско дере и дере в кв. Светушка;	1	П 2.2	1 000 000	1 000 000	ПРСР		Община Трявна
54	Укрепване на свлачища	1	П 2.2	1 300 000	1 300 000	ОПРР 7.1	ПРСР	Община Трявна
55	Планиране и осъществяване на съвместни проекти с ПП Българка за запазване на биологичното разнообразие в съответствие с Плана за управление на парка	1	П 2.2	500 000	500 000	ОПОС		Община Трявна
56	Залесяване и създаване на горски масиви и поддръжка в територии общинска собственост с висок и среден риск от ерозия и с ниска лесистост		П 2.2	600 000	600 000	ПРСР 8.1		Община Трявна
57	Дейности, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на		П 2.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 8.6		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	горските екосистеми							Трявна
58	Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития		П 2.2	500 000	500 000	ПРСР 8.5		Община Трявна
59	Основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобретки: ул. «Александър Стамболийски» и ул. "Иван Вазов"	1	П 2.3	390 000	390 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
60	Основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобретки	1	П 2.3	3 100 000	3 100 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
61	Изграждане на “Парк за отдих и забавления УПИ XI – спорт и атракции кв.65а гр. Трявна”	1	П 2.3	350 000	350 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
62	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на 7 броя детски площадки в гр. Трявна	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
63	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на 4 броя детски площадки в гр. Плачковци	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
64	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на зони за отдих в междублокови пространства в гл. Трявна	1	П 2.3	250 000	250 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
65	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - зона за отдих и спорт в кв. Божковци – Божковска поляна	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
66	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - зона за отдих и спорт „Езерото”- гр.Трявна”	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
67	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - спортно-развлекателен комплекс, кв.61 по плана на гр.Трявна	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
68	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - зона за отдих и спорт – УПИ I–за озеленяване и хижа, кв.31, гр.Трявна	1	П 2.3	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
69	Реконструкция на читалищни сгради на територията на общината, вкл. мерки за енергийна ефективност - средища на културен живот и съхранени традиции (с. Станчов хан, кв. Божковци, с. Престой, с.Кисийци)	1	П 2.3	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
70	Надграждане на проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „ Пробуда - 1924” гр. Плачковци - Модернизация на театрален салон, енергоефективно отопление и др.	1	П 2.3	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
71	Изграждане на закрити многофункционални спортни зали в гр. Трявна и гр. Плачковци		П 2.3	4 000 000	4 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
72	Изграждане на открита зимна пързалка в гр.Трявна;		П 2.3	1 000 000	1 000 000	ПРСР 7.2		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
								Трявна
73	Реконструкция на общински плувен комплекс в гр. Трявна	1	П 2.3	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
Стратегическа цел 3: Висок жизнения стандарт, заетост, устойчиви, качествени и достъпни публични услуги								
74	Проект „Подкрепа за заетост“	1	П 3.1	250 000	30 000	ОПРЧР		А3 Община Трявна
75	Насърчаване на предприемачеството и стартирането на самостоятелна стопанска дейност за лица до 29 г. и подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност	1	П 3.1	200 000	-	ОПРЧР		А3
76	Подобряване на знанията и уменията на заети лица над 54 г. и подобряване на знанията и уменията на заети лица със средно и пониско образование	1	П 3.1	50 000	-	ОПРЧР		А3
77	Подкрепа на предприятията за адаптиране на човешките ресурси в	1	П 3.1	50 000	-	ОПРЧР		А3

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	приоритетни отрасли, вкл. за заетост на „зелени“ работни места							
78	Подобряване на условията на труд и организацията на труда в предприятията с акцент върху микро-, малки и средни предприятия	1	П 3.1	600 000	-	ОПРЧР		Частни инвеститори
79	Проект Интегрирани услуги и гъвкаво обучение за насърчаване на ученето през целият живот и заетостта сред уязвими групи		П 3.2	60 000	-	ОПРЧР		АЗ
80	Модернизация на сградния фонд, подобряване на енергийната ефективност и закупуване на ново оборудване на МБАЛ и сградата на поликлиниката	1	П 3.2	2 000 000	2 000 000	ОПРР 3.1		МБАЛ Община Трявна
81	Разширяване на материално-техническата база на заведенията за социални услуги; (ПРСР 7.2 2 000 000 лева)	1	П 3.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2		Община Трявна Центрове за социални услуги
82	Ефективна образователна инфраструктура в ОУ „Проф.П.Райков“ в град Трявна (в това число саниране, оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)	1	П 3.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2	ОПНОИС 2.1	Община Трявна Училище

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
83	Ефективна образователна инфраструктура в СОУ”П.Р.Славейков”в град Трявна (в това число оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)	1	П 3.2	800 000	800 000	ПРСР 7.2	ОПНОИС 2.1	Община Трявна Училище
84	Ефективна образователна инфраструктура в ОУ”В.Левски” в град Плячковци (в това число саниране, паспортизация, оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)	1	П 3.2	2 000 000	2 000 000	ПРСР 7.2	ОПНОИС 2.1	Община Трявна Училище
85	Обновяване на дворните пространства на ОДЗ „ Калина” и ЦДГ ”Светлина”;(ПРСР 7.2 100 000 лева)	1	П 3.2	100 000	100 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
86	Преустройство на съществуваща сграда в център за социални контакти, намираща се в УПИ VI – 1157, кв. 61 по плана на гр. Трявна”; (ПРСР 7.2 500 000 лева)	1	П 3.2	500 000	500 000	ПРСР 7.2		Община Трявна
87	Осигуряване на устойчивост на социално предприятие по проект: „Нова възможност за обществена солидарност” – социално предприятие за обществено хранене - Трявна” – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	1	П 3.2	600 000	600 000	ОПРЧР 2.3		Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
88	Осигуряване на устойчивост на социално предприятие, създадено по проект „Център за услуги в домашна среда – Трявна”, по процедура „Помощ в дома” на ОП „Развитие на човешките ресурси”	1	П 3.2	600 000	600 000	ОПРЧР 2.2		Община Трявна Социално предприятие
89	Подкрепа на спортните клубове в общината за развитие на детско-юношеския спорт и високото спортно майсторство	1	П 3.2	350 000	350 000	Общински бюджет		Община Трявна
Стратегическа цел 4: Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна за ефективно формулиране и изпълнение на местните политики за развитие								
90	Усъвършенстване на общинската нормативна уредба чрез прилагане на принципите за интелигентно регулиране	1	П 4.1	90 000	90 000	ОПДУ		Община Трявна
91	Подготовка и въвеждане на програмно бюджетирание в община Трявна	1	П 4.1	25 000	25 000	ОПДУ	Общински бюджет	Община Трявна
92	Интегрирана рамка за стратегическо планиране и програмиране в	1	П 4.1	120 000	120 000	ОПДУ		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	цялостната дейност на общинската администрация							Трявна
93	Оптимизиране на процедурите за предоставяне на услуги за гражданите и юридическите лица	1	П 4.1	90 000	90 000	ОПДУ		Община Трявна
94	Актуализиране на политиката за управление на човешките ресурси	1	П 4.1	50 000	50 000	ОПДУ		Община Трявна
95	Подобряване на работата на служителите от общинската администрация за разработване и реализиране на ефективни местни политики чрез прилагане на различни форми за повишаване на квалификацията	1	П 4.1	50 000	50 000	ОПДУ		Община Трявна
96	Разработване и прилагане на политика за управление на ИКТ в съответствие със стратегическите и оперативните цели на общината и общата рамка за въвеждане на електронното правителство;	1	П 4.1	60 000	60 000	ОПДУ		Община Трявна
97	Създаване на управленска информационна система – за управление, съхранение и оценка на информацията и знанията в общинската администрация;	1	П 4.1	180 000	180 000	ОПДУ		Община Трявна
98	Подобряване на комуникацията с гражданите чрез привличане на	1	П 4.1	30 000	30 000	ОПДУ		Община

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР НА ОБЩИНА ТРЯВНА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020								
	Име на проект	Приоритетност	Приоритет	Бюджет ОПР	Бюджет опериран от Община Трявна	Източник основно финансиране	Източник допълващо финансиране	Отговорна структура
	структурите на гражданското общество в работата на общинската администрация и общинския съвет							Трявна
99	Проучване, анализ и внедряване на нови електронни услуги за административно обслужване на гражданите и бизнеса	1	П 4.1	140 000	140 000	ОПДУ		Община Трявна
100	Изграждане и внедряване на ГИС системи за целите на управлението.	1	П 4.1	300 000	300 000	ОПДУ		Община Трявна
101	Участие в транснационални/междурегионални мрежи за обмен на опит и добри практики;		П 4.2	140 000	140 000	Програми на ЕС	Донорски програми	Община Трявна
102	Изграждане на ефективни партньорства за работа в мрежа - Сдружение ДУЗЛАЖ	1	П 4.2	100 000	100 000	Програми на ЕС	Донорски програми	Община Трявна
103	Осъществяване на проекти за партньорство в рамките на програмите на ЕС	1	П 4.2	450 000	450 000	Програми на ЕС	Донорски програми	Община Трявна

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

VI. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

1. Индикативна финансова таблица – Общински план за развитие на община Трявна 2014 – 2020

Период 2014 - 2020	Местно публично финансиране		Външно публично финансиране						Частно финансиране		ОБЩО, хил. лв.
	Общински бюджет + местни публични фондове, хил. лв.	Общ дял (%)	Централен бюджет, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове на ЕС, хил. лв.	Общ дял (%)	Други източници, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове, фирми, хил. лв.	Общ дял (%)	
П 1.1 Дейности за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и създаване на устойчива заетост	20	0,5%	670	17,1%	2 700	68,9%			530	13,5%	3 920
П 1.2 Развитие на устойчив туризъм на основата на природните дадености, културно - историческо наследство и съхранени традиции			5 250	19,9%	21 000	79,7%			100	0,4%	26 350

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Период 2014 - 2020	Местно публично финансиране		Външно публично финансиране						Частно финансиране		ОБЩО, хил. лв.
	Общински бюджет + местни публични фондове, хил. лв.	Общ дял (%)	Централен бюджет, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове на ЕС, хил. лв.	Общ дял (%)	Други източници, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове, фирми, хил. лв.	Общ дял (%)	
Приоритет											
П 2.1 Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура, осигуряваща условия за устойчив растеж и заетост	330	0,4%	11 120	14,6%	39 480	52,0%	20 000	26,34%	5 000	6,6%	75 930
П 2.2 Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда			5 220	20,0%	20 880	80,0%					26 100
П 2.3 Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда в общината			3 218	20,0%	12 872	80,0%					16 090
П 3.1 Подкрепа за заетост и активно включване на пазара на труда	30	2,6%	104	9,0%	416	36,2%			600	52,2%	1 150
П 3.2 Конкуренентоспособно образование и обучение, устойчиви, качествени и достъпни услуги и насърчаване на културния живот и спорта			2 202	20,0%	8 808	80,0%					11 010

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Период 2014 - 2020	Местно публично финансиране		Външно публично финансиране						Частно финансиране		ОБЩО, хил. лв.
	Общински бюджет + местни публични фондове, хил. лв.	Общ дял (%)	Централен бюджет, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове на ЕС, хил. лв.	Общ дял (%)	Други източници, хил. лв.	Общ дял (%)	Фондове, фирми, хил. лв.	Общ дял (%)	
Приоритет											
П 4.1 Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна	5	0,4%	226	19,91%	904	79,6%					1 135
П 4.2 Развитие на сътрудничество за европейско териториално сближаване					560	81,2%	130	18,8%			690
ОБЩО по източници	385		25 010		95 620		20 130		6 230		162 375

2. Индикативна финансова таблица – Общински план за развитие на община Трявна 2014 - 2020

Бюджет, опериран от община Трявна за приоритетни проекти

Приоритет	Бюджет, опериран от Община Трявна за приоритетни проекти, хил. лв.	Дял от Бюджет ОПР(%) по приоритети
П 1.1 Дейности за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и създаване на устойчива заетост	100	0,1

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

П 1.2 Развитие на устойчив туризъм на основата на природните дадености, културно - историческо наследство и съхранени традиции	8 700	5,4
П 2.1 Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура, осигуряваща условия за устойчив растеж и заетост	19 030	11,7
П 2.2 Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда	23 000	14,2
П 2.3 Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда в общината	11 090	6,8
П 3.1 Подкрепа за заетост и активно включване на пазара на труда	30	0,02
П 3.2 Конкурентоспособно образование и обучение, устойчиви, качествени и достъпни услуги и насърчаване на културния живот и спорта	10 950	6,7
П 4.1 Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна	1 135	0,7
П 4.2 Развитие на сътрудничество за европейско териториално сближаване	550	0,3
ОБЩО Бюджет, опериран от община Трявна за приоритетни проекти	74 585	

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

VII. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. Общи положения

Целта на наблюдението и оценката на регионалното развитие, дефинирана в чл. 30 от ЗРР е постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие има за цел да осигури ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща съставните му елементи.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

Специфичните цели на наблюдението са:

- проверка на финансовото изпълнение на плана;
- проверка на изпълнение на плана в рамките на определен времеви период;
- проверка на изпълнение на изискванията за прилагане на плана;
- проверка за изпълнение на изискванията за информация и публичност;
- постигане на целевите стойности на индикаторите за наблюдение.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Системата за наблюдение и оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. включва следните основни елементи:

- система от индикатори за наблюдение и оценка;
- документи, представящи проследяването на изпълнението и изводите и препоръките от наблюдението и оценката;
- органи, отговорни за прилагането на системата за наблюдение и оценка

Основният инструмент за наблюдение изпълнението на ОПР е Годишният доклад. Той се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа информация за:

- общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност - промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
- мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Наблюдението се отнася до разходите, осъществяването на планираните продукти и промените в индикаторите за резултат, оценени при наличието на необходимата информация. Наблюдение на продукти (директни, непосредствени резултати) означава проследяване дали планираните продукти са осъществени и дали изпълнението им е в съответствие с планирания времеви и ресурсен план. Наблюдението също така проследява промените в индикаторите за резултат (наблюдение на политиките). Проследяването на стойностите на индикаторите за резултат позволяват извършване на преценка дали индикаторите се движат в желаната посока. Ако това не е така, това може да има сериозно отражение върху адекватността и ефективността на намесата, както и върху адекватността на избраните индикатори за резултат.

Оценката се фокусира върху приноса на конкретната политика върху постигнатите резултати или т.н. въздействие. Изготвянето на оценка трябва бъде планирано предварително и да се осъществява веднъж или два пъти през програмния период.

Предвид националните системи за управление и координация на процесите на регионалното развитие и управление на средствата от ЕС основните задачи, които следва да бъдат изпълнявани при управлението на Общинския план за развитие са следните:

- проследяване на възможностите за финансиране на определените проекти, вкл. очакваните графици и изисквания за финансиране;
- координация, организация и подготовка на необходимите предпроектни проучвания и изготвяне на технически проекти за

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- включените в плана проекти, вкл. координация на графиците за изготвяне, заданията за проектиране и тръжните процедури;
- подготовка и окомплектоване на проектни предложения за осъществяване на планираните дейности в съответствие със специфичните изисквания на финансиращите институции;
 - координация и наблюдение на изпълнението на договорите за финансиране на дейностите по ОПР;
 - подготовка на доклади за наблюдение на изпълнението на ОПР и представянето им пред Общинския съвет;
 - осигуряване на прилагането на принципа за комуникации, координация и партньорство със заинтересованите страни чрез участието им в процесите на наблюдение и актуализация на ОПР;
 - подготовка на прегледи на средата и изготвяне на предложения за актуализация на ОПР в случай на необходимост;
 - координация на процесите по наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Предвид това, че липсата на „зрели“ проекти, осигурени с адекватно предпроектно проучване и техническо проектиране, е определена като една от основните слабости при реализацията на общинските планове за развитие през плановия период 2007 – 2013, като основна задача в първоначалния период на екипа за управление на ОПР може да се определи събирането и анализа на необходимата информация и изготвянето на необходимите предпроектни проучвания и технически проекти за включените в плана групи проекти.

Предложената структура за управление на ОПР включва:

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- Общински съвет Трявна – орган по вземане на решения за подготовка и изпълнение на ОПР;
- Работна група за управление, наблюдение и контрол на изпълнението на ОПР;

Предложение за функции на Общински съвет Трявна по отношение управлението и контрола на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.:

- приема окончателен вариант на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- одобрява съществени промени в приетия ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. (като съществени промени следва да се разглеждат добавяне на нови видове мерки и групи проекти в различните приоритети или заличаване на такива от одобрения план);
- одобрява състава на работната група за оперативно управление и контрол на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- одобрява годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- одобрява междинен доклад за оценка на И ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. и постигането на етапни цели към края на 2017 г. (докладът се изготвя към края на 2018 г.);
- одобрява окончателен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- одобрява окончателен доклад за последваща оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. в края на 2022 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Предложение за функции на Работна група за управление, наблюдение и контрол на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.:

- подготвя (или възлага подготовката) на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- обсъжда и приема шестмесечен доклад за изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- дава указания относно насоките на оперативната дейност по осъществяване на ОПР;
- обсъжда необходимостта от и предлага актуализация на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. или обсъжда необходимостта и предлага съществени промени в ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- прилага на практика принципите на комуникация, координация и партньорство със заинтересованите страни като кани за участие на заседанията си представители на тематичните експертни групи;
- организира представяне на напредъка по изпълнението на ОПР на обществени обсъждания и дискусии (два пъти в годината);
- организира подготовката на годишните доклади за наблюдение на изпълнението, междинните и окончателните доклади за оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.

Предложение за състав на Работна група за управление, наблюдение и контрол на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.:

- заместник-кмет;
- Главен архитект;

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- директор на Дирекция “Финансово-счетоводно и административно обслужване”;
- директор на Дирекция “Стопански дейности и устойчиво развитие”;
- директор на Дирекция “Териториално-селищно устройство”;
- началник отдел “Местни данъци и такси”;
- представители на тематичните експертни групи на заинтересованите страни.

Съгласно предложената структура за управление на реализацията на ОПР, документите за проследяване на изпълнението и оценките са следните:

- годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- междинен доклад за оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. и постигането на етапни цели към края на 2016 г.;
- междинен доклад за оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. и постигането на етапни цели към края на 2017 г. (докладът се изготвя към края на 2018 г.);
- окончателен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- одобрява окончателен доклад за последваща оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. в края на 2022 г.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

2. Индикатори за наблюдение

2.1. Индикатори за резултат и ресурси (ниво проект или група проекти)

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	Стратегическа цел 1: Насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика							
1	Осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за иновации и технологично обновяване на МСП. Провеждане на информационни кампании и информационни събития относно възможностите за финансиране от фондовете на ЕС		бр. събития бр. участници бр. подготвени проекти бр. финансирани проекти	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
2	Изграждане на офис център с работно пространство за споделено ползване (coworking space)	1	бр. работни места площ, кв.м. брой потребители на работни места заетост на работно място, час брой предоставени консултации брой привлечени консултанти	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
3	Популяризиране стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество	1	бр. събития бр. участници бр. подготвени проекти бр. финансирани проекти	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
4	Прилагане на стратегия на местно развитие на територията на общините Трявна и Дряново		финансирана стратегия за МИГ, брой Брой подкрепени проекти в групата	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
5	Осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за създаване на стопанства на млади фермери за биологично земеделие, развитие на малки земеделски стопанства, създаване на организации и мрежи на производители; осигуряване на постоянен достъп до специализирани съвети в планинското земеделие		бр. събития бр. участници бр. подготвени проекти бр. финансирани проекти	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
6	Устройствено отреждане на площадки за чисти производства и маркетизиране на площадки за привличане на инвеститори		бр. отредени площадки площ на отредените площадки, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
7	Изграждане на общински пазар на производители		изграден пазар, брой пазарна площ, кв.м. брой привлечени производители	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
8	Осъществяване на публично - частни партньорства, вкл. за почистване и реконструкция на изоставени индустриални терени бивши		бр. почистени/реконструирани терени площ, кв.м.	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	производствени предприятия					и като дял от планирания		
9	Изграждане на широколентова инфраструктура за достъп до интернет	1	бр. обхванати населени места територия с достъп, кв.км.	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
10	Реставрация и благоустрояване на обекти от Националния архитектурен и исторически резерват „Старинна част на град Трявна“	1	Бр. реставрирани обекти Площ на реставрирани обекти, кв.м. Нарастване броя на посетителите в края на периода	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
11	Реставрация и благоустрояване на музейни обекти - Марангозова къща, къща – музей Ангел Кънчев		Бр. реставрирани обекти Площ на реставрирани обекти, кв.м. Нарастване броя на посетителите в края на периода	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
12	Изграждане на необходимата инфраструктура за включване на археологическите обекти от тракийската епоха в културните маршрути		бр. възстановени обекти площ на изграден паркинг, кв.м. площ паркова зона, кв.м. брой възстановени обредни практики Нарастване броя на	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			посетителите в края на периода					
13	Изграждане на занаятчийски работилници и художествени ателиета за запознаване на туристите с богатството на тревненската зографска и резбарска школа	1	бр. изградени обекти площ на изградените обекти, кв.м. бр. занаятчий, ползващи ателиетата в края на периода	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
14	Ремонт на храмове и възстановяване на оригинални произведения на тревненската строителна, зографска и иконописна школа чрез реставрация на православните храмове от епохата на българското възраждане в селата Нейковци, Белица, Фъревци, Скорци, Енчовци, Станчов хан. Реставрация на		бр. възстановени обекти площ на ремонтните дейности, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	иконостасите и стенописите.							
15	Реконструкция и модернизация на съществуващия спортен хотел в гр.Трявна	1	бр. реконструирани обекти площ на реконструкцията, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
16	Реконструкция на общежитие в гр.Плачковци в спортен хотел		бр. реконструирани обекти площ на реконструкцията, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
17	Изграждане на туристически и екопътеки. Създаване на мрежа от екопътеки и коридори за велотранспорт и ски бягане, панорамни площадки, места за отдих	1	бр. изградени маршрути дължина на изградените маршрути, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
18	Устройване на места за къмпингиране в района на Трявна и Плячковци	1	бр. изградени места за къмпинг брой на местата за къмпирание площ на местата за къмпирание, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
19	Съвременна адаптация на музейните ценности, реставрация на предмети от музейните фондове и осъвременяване на експозиционна дейност		бр. реставрирани предмети бр. осъвременени експозиции	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						и като дял от планирания		
20	Утвърждаване на събитийния културен календар като туристическа атракция	1	бр. проведени събития бр. участници (организиран) продължителност на проведените събития, дни	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
21	Създаване на обучителен център за кадрите от туристическата инфраструктура		бр. обучени бр. изготвени програми за обучение	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
22	Надграждане и разширяване на проект ”Подкрепа за развитие на регионален	1	бр. участия в туристически	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	туристически продукт в общините Габрово, Севлиево Трявна”		изложения бр. разработени туристически продукти			в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		
23	Изграждане пътна връзка Трявна - с. Боженци		дължина на изградения път, км.		проект ИСУН			проект ИСУН
24	Развитие на системата за „взаимно рекламиране”	1	бр. включени обекти бр. рекламирани обекти	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
25	Изграждане на единна информационна база и резервационна система на туристическото предлагане	1	бр. включени обекти за настаняване бр. легла във	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			включените обекти бр. включени атракции и услуги			стойност, лева и като дял от планирания		
26	Развитие на здравен туризъм чрез довършване на корпус от сграда – общинска болница и превръщането му в център за профилактика и рехабилитация		Рехабилитирана площ, кв.м.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
Стратегическа цел 2: Устойчиво и балансирано развитие на територията								
27	Изработване на общ устройствен план на община Трявна	1	бр. изработен и приет ОУП	еднократно при изпълнение	общинска администрация	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от	годишна	общинска администрация

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						планирания		
28	Изработване на концепция за пространствено развитие на община Трявна	1	бр. изработена и приета концепция	еднократно при изпълнение	общинска администрация	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	общинска администрация
29	Рехабилитация на пътна връзка III-552 Трявна - Габрово	1	дължина на рехабилитиран път, км. намаление на времето за пътуване, минути	годишна	проект АПИ ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
30	Разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-552 Вонеща	1	дължина на рехабилитиран път, км. намаление на времето	годишна	проект АПИ ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	вода – Белица – Трявна		за пътуване, минути			стойност, лева и като дял от планирания		
31	Разработване и изпълнение на проект, свързан с основен ремонт и рехабилитация на път III-609 Кръстец – Трявна – Царева ливада – Дряново	1	дължина на рехабилитиран път, км. намаление на времето за пътуване, минути	годишна	проект АПИ ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
32	Възстановяване на пътна връзка Дряново – Трявна - Плачковци – Мъглиж		дължина на изграден/рехабилитиран път, км. намаление на времето за пътуване, минути	годишна	проект АПИ ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
33	Изграждане, основен ремонт и реконструкция на общински пътища - Станчев хан -Мръзевци - Бъзовец; III - 609 -х. Българка	1	дължина на рехабилитиран път, км. намаление на времето за пътуване, минути	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
34	Основен ремонт и рехабилитация на общински пътища	1	дължина на рехабилитиран път, км. бр. населени места с подобрен достъп намаление на времето за пътуване, минути	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
35	Изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи селскостопански и горски пътища, алеи и пътеки, вкл. прилежащите им съоръжения и системи		дължина на изграден/рехабилитиран път, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	за предупреждение и изграждане и реконструкция на съществуваща инфраструктура за отводняване					и като дял от планирания		
36	Поетапно реализиране на разработения през 2008 г. проект за организацията на движението в гр. Трявна		бр. реализирани мерки намаление на ПТТ,%	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
37	Ограничаване на възможностите за движение с високи скорости на територията на гр. Трявна чрез поетапно реализиране на проекта за изграждане на кръгови кръстовища в гр.Трявна		бр. реализирани мерки намаление на ПТТ,%	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
38	Реконструкция и основен ремонт на улична мрежа в гр. Трявна и гр. Плачковци, вкл. изграждане на градски велоалеи	1	дължина на рехабилитирани улици, км. дължина на изградени велоалеи, км. Бр. изградени площадки за велосипеди за градски наем обща използваемост на велосипедите, часове	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
39	Завършване строителството на язовир Нейковци и пречиствателната станция за питейни води гр. Трявна	1	Завършена цялостен обект с готовност за пускане в експлоатация	в края на периода междинна оценка на	проект МРРБ	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	в края на периода междинна оценка на	проект МРРБ

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
				напредъка		и като дял от планирания	напредъка	
40	Разширение на канализационната мрежа в гр. Трявна - кв. "Украйна", кв. Божковци, кв. Хитревци	1	дължина на рехабилитирана канализационна мрежа, км. бр. обхванато население и дял от населението на общината	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
41	Изграждане на водопровод за допълнително водоснабдяване на гр. Трявна от водоизточник „Змеева дупка“	1	дължина на изградения водопровод, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						планирания		
42	Рехабилитация на ВиК мрежа в гр. Трявна	1	дължина на рехабилитирана мрежа, км. бр. обхванато население и дял от населението на общината	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
43	Изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения в селата в т.ч. резервоари, помпени станции, локални пречиствателни станции за отпадни води, дъждоприемни резервоари за поливни нужди		дължина на изградена и рехабилитирана мрежа, км. бр. обхванати населени места	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
44	Изграждане и внедряване на енергоефективно улично осветление	1	дължина на изградена и рехабилитирана мрежа за улично осветление, км. бр. обхванати населени места	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
45	Изграждане на локални инсталации за производство и пренос на зелена енергия		бр. изградени локални инсталации	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
46	Присъединяване на община Трявна към националната газопреносна мрежа и изграждане на газоразпределителна мрежа		подписано споразумение с инвеститор изготвени	в края на периода междинна оценка на	проект общинска администрация	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	в края на периода междинна оценка на	проект общинска администрация

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			предпроектни проучвания стартира работа по изграждане на мрежата	напредъка		и като дял от планирания	напредъка	
47	Изграждане на малки електроцентрали с фотоволтаични модули в ОУ „П.Н.Райков” и МБАЛ „Д-р Т. Витанов	1	бр. изградени модули	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
48	Изграждане на разпределителна мрежа за био-горива или произведена от биомаса или други ВЕИ топлинна или електрическа енергия		дължина на изградена мрежа, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
49	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в публичния сектор		бр. обекти с ЕЕ площ на обектите с ЕЕ спестена електроенергия, kWh	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
50	Проектиране и частично доизграждане на канализационна мрежа и ПСОВ – гр. Плачковци	1	дължина на рехабилитирана мрежа, км. бр. обхванато население и дял от населението на общината	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
51	Създаване на мобилен център за рециклиране и оползотворяване на	1	създаден мобилен център за рециклиране	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс	годишна	э

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	отпадъци, система за събиране и оползотворяване на отпадъците при източника и прилагане на концепцията „нулев отпадък“		и оползотворяване на отпадъци			в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		
52	Закупуване на техника за сметосъбиране и сметоизвозване	1	бр. закупена техника	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
53	Изграждане съоръжения на реки и дерета за предпазване на прилежащите терени от наводнения и почистване на речни корита - р. Тревненска в гр. Трявна, кв. Божковци р. Късовска и р. Радевска в гр. Плачковци; Стояновско	1	бр. изградени съоръжения	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	дере, Качунско дере и дере в кв. Светушка;							
54	Укрепване на свлачища	1	бр. укрепени свлачища	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
55	Планиране и осъществяване на съвместни проекти с ПП Българка за запазване на биологичното разнообразие в съответствие с Плана за управление на парка	1	бр. осъществени проекти площ на обхванатата територия /землища на населени места, кв.км	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
56	Залесяване и създаване на горски масиви и поддръжка в територии общинска собственост с висок и среден риск от ерозия и с ниска лесистост		залесена площ, ха	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
57	Дейности, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми		обхваната площ, ха	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
58	Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития		обхваната площ, ха	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						и като дял от планирания		
59	Основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобекти: ул. «Александър Стамболийски» и ул. "Иван Вазов"	1	дължина на ремонтирана улична мрежа, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
60	Основен ремонт на част от улична мрежа на гр. Трявна с подобекти	1	дължина на ремонтирана улична мрежа, км.	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
61	Изграждане на “Парк за отдих и забавления УПИ XI – спорт и атракции	1	площ на изградения парк, ха	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	кв.65а гр. Трявна”		бр. на спортните съоръжения и атракциите			в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		
62	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на 7 броя детски площадки в гр. Трявна	1	бр. на изградените площадки площ на изградените площадки, ха бр. на спортните съоръжения и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
63	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на 4 броя детски	1	бр. на изградените площадки площ на изградените площадки, ха бр. на спортните	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	площадки в гр. Плачковци		съоръжения и атракциите			планирания		
64	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - изграждане на зони за отдих в междублокови пространства в гл. Трявна	1	площ на изградените зони, ха бр. на съоръженията и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
65	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - зона за отдих и спорт в кв. Божковци – Божковска поляна	1	площ на изградената зона, ха бр. на съоръженията и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

		Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс			
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
66	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - зона за отдих и спорт „Езерото”- гр.Трявна”	1	площ на изградената зона, ха бр. на съоръженията и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
67	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за бъдеще” - спортно-развлекателен комплекс, кв.61 по плана на гр.Трявна	1	площ на изградената зона, ха бр. на съоръженията и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
68	Проект „Подобряване на селищната среда чрез рехабилитация на обществени зелени площи и детски площадки – инвестиция днес, залог за	1	площ на изградената зона, ха бр. на съоръженията и атракциите	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	бъдеще” - зона за отдих и спорт – УПИ I–за озеленяване и хижа, кв.31, гр.Трявна					и като дял от планирания		
69	Реконструкция на читалищни сгради на територията на общината, вкл. мерки за енергийна ефективност - средища на културен живот и съхранени традиции (с. Станчов хан, кв. Божковци, с. Престой, с.Кисийци)	1	бр. реконструирани обекти площ на реконструираните обекти площ на обектите с ЕЕ спестена електроенергия, kWh	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
70	Надграждане на проект ”Подобряване на центрове за предоставяне на културни услуги в Община Трявна - Народно Читалище ”Пенчо Славейков 1871” гр. Трявна и Народно Читалище „	1	бр. реконструирани обекти площ на реконструираните обекти	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	Пробуда - 1924” гр. Плачковци - Модернизация на театрален салон, енергоефективно отопление и др.		площ на обектите с ЕЕ спестена електроенергия, kWh			планирания		
71	Изграждане на закрити многофункционални спортни зали в гр. Трявна и гр. Плачковци		бр. изградени зали	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
72	Изграждане на открита зимна пързалка в гр. Трявна		изградена открита зимна пързалка	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
73	Реконструкция на общински плуven	1	реконструиран обект	годишна	проект	изразходван	годишна	проект

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	комплекс в гр. Трявна				ИСАК	финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		ИСАК
	Стратегическа цел 3: Висок жизнения стандарт, заетост, устойчиви, качествени и достъпни публични услуги							
74	Проект „Подкрепа за заетост“	1	бр. наети безработни бр. наети безработни до 29 г. бр. наети лица на 54 г. бр. преминали обучения	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
75	Насърчаване на предприемачеството и	1	бр. информационни	годишна	проект	изразходван	годишна	проект

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	стартирането на самостоятелна стопанска дейност за лица до 29 г. и подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност		събития бр. стартирали лица до 29 г. стартирали самостоятелна стопанска дейност		ИСУН	финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		ИСУН
76	Подобряване на знанията и уменията на заети лица над 54 г. и подобряване на знанията и уменията на заети лица със средно и по-ниско образование	1	бр. лица над 54 г. участвали във ваучерните система бр. лица със средно и по-ниско образование участвали във ваучерните система	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
77	Подкрепа на предприятията за адаптиране на човешките ресурси в приоритетни отрасли, вкл. за заетост на „зелени“ работни места	1	бр. предприятия, включени в програмите бр. наети лица	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						и като дял от планирания		
78	Подобряване на условията на труд и организацията на труда в предприятията с акцент върху микро-, малки и средни предприятия	1	бр. предприятия, осъществили проект бр. заети с подобрени условия на труд	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
79	Проект Интегрирани услуги и гъвкаво обучение за насърчаване на ученето през целият живот и заетостта сред уязвими групи		бр. обучени	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
80	Модернизация на сградния фонд, подобряване на енергийната	1	площ на рехабилитираните	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	ефективност и закупуване на ново оборудване на МБАЛ и сградата на поликлиниката		обекти, кв.м. площ на обектите с ЕЕ спестена електроенергия, kWh бр. на закупено оборудване			в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		
81	Разширяване на материално-техническата база на заведенията за социални услуги	1	площ на рехабилитираните обекти, кв.м. бр. на закупено оборудване	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
82	Ефективна образователна инфраструктура в ОУ ”Проф.П.Райков” в град Трявна (в това число саниране, оборудване за	1	площ на рехабилитираните обекти, кв.м. площ на обектите с ЕЕ	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)		спестена електроенергия, kWh бр. на закупено оборудване бр. изградени спортни площадки бр. обекти с достъпност за ХУ			и като дял от планирания		
83	Ефективна образователна инфраструктура в СОУ”П.Р.Славейков”в град Трявна (в това число оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)	1	площ на рехабилитираните обекти, кв.м. бр. на закупено оборудване бр. изградени спортни площадки бр. обекти с достъпност	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			за ХУ					
84	Ефективна образователна инфраструктура в ОУ”В.Левски” в град Плачковци (в това число саниране, паспортизация, оборудване за образователния и възпитателния процес, достъпна среда, спортни площадки)	1	площ на рехабилитираните обекти, кв.м. площ на обектите с ЕЕ спестена електроенергия, kWh бр. на закупено оборудване бр. изградени спортни площадки бр. обекти с достъпност за ХУ	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
85	Обновяване на дворните пространства на ОДЗ „Калина” и ЦДГ ”Светлина“	1	площ на обновените пространство, кв.м	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна	годишна	проект ИСАК

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						стойност, лева и като дял от планирания		
86	Преустройство на съществуваща сграда в център за социални контакти, намираща се в УПИ VI – 1157, кв. 61 по плана на гр. Трявна”	1	площ на преустроената сграда, кв.м капацитет на центъра, бр. на обслужваните лица	годишна	проект ИСАК	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСАК
87	Осигуряване на устойчивост на социално предприятие по проект: „Нова възможност за обществена солидарност” – социално предприятие за обществено хранене - Трявна” – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	1	бр. на въведените нови услуги бр. на предоставените услуги бр. на обслужените лица бр. на заетите лица	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
88	Осигуряване на устойчивост на социално предприятие, създадено по проект „Център за услуги в домашна среда – Трявна”, по процедура „Помощ в дома” на ОП „Развитие на човешките ресурси”	1	бр. на въведените нови услуги бр. на предоставените услуги бр. на обслужените лица бр. на заетите лица	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
89	Подкрепа на спортните клубове в общината за развитие на детско-юношеския спорт и високото спортно майсторство	1	бр. подкрепени спортни клубове бр. на лицата, обхванати от подкрепата	годишна	общинска администрация	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	общинска администрация

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	Стратегическа цел 4: Развитие на управленския и административния капацитет на община Трявна за ефективно формулиране и изпълнение на местните политики за развитие							
90	Усъвършенстване на общинската нормативна уредба чрез прилагане на принципите за интелигентно регулиране	1	приета Концепция за усъвършенстване на местната нормативна уредба актуализиран устройствен правилник на администрацията на община Трявна Приета опростена и ефективна нормативна	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			рамка, включваща и консултирани с гражданите правила на оценка на въздействието Въведени правила за оценка на въздействието на общинската нормативна уредба					
91	Подготовка и въвеждане на програмно бюджетиране в община Трявна	1	Изготвена и въведена общинска методическа рамка за програмно бюджетиране. Изработена бюджетна процедура,	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			осигуряваща финансово постигането на приоритетите на общината.					
92	Интегрирана рамка за стратегическо планиране и програмиране в цялостната дейност на общинската администрация	1	увеличен капацитет за стратегическо планиране разработен единен стратегически документ на община Трявна като база за интегрирано управление на местното икономическо и социално развитие създадена система за мониторинг на	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			изпълнение разработена система от индикатори и график за нейното отчитане и актуализация приета стратегическа рамка за следващия програмен период 2021-2027 г.					
93	Оптимизиране на процедурите за предоставяне на услуги за гражданите и юридическите лица	1	работеща ефективна система за предоставяне на услуги на гражданите и юридическите лица въведена АИС-КАО в община Трявна	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
94	Актуализиране на политиката за управление на човешките ресурси	1	☐ Формирана модерна и устойчива система за управление на човешките ресурси, основана на модела за управление на изпълнението. актуализирани длъжностни характеристики на служителите в администрацията приложен ефективен модел за планиране и прогнозиране на необходимите човешки	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			ресурси за постигане на формулираните цели на общината, включително планиране на обучения на общински служители въведена прозрачна и обективна система за допълнително стимулиране въз основа на оценката на изпълнението и резултатите					
95	Подобряване на работата на служителите от общинската администрация за разработване и	1	Разработени специализирани програми за обучение в	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	реализиране на ефективни местни политики чрез прилагане на различни форми за повишаване на квалификацията		приоритетни за организационното развитие на общинската администрация области Прилагане на дистанционни форми за обучение на служителите Увеличен капацитет на служителите от общинската администрация за разработване и реализиране на ефективни местни политики. Минимум 30			стойност, лева и като дял от планирания		

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			служителя годишно да повишават своята квалификация					
96	Разработване и прилагане на политика за управление на ИКТ в съответствие със стратегическите и оперативните цели на общината и общата рамка за въвеждане на електронното правителство;	1	Изготвена политика за управление на ИКТ в съответствие със стратегическите и оперативните цели на общината и общата рамка за въвеждане на електронното правителство. Създадени механизъм за периодично актуализиране на политика за управление	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			на ИКТ в общината, включително по отношение на информационната сигурност. Създадени предпоставки за въвеждане на електронна община.					
97	Създаване на управленска информационна система – за управление, съхранение и оценка на информацията и знанията в общинската администрация;	1	Създаден информационен масив с цифровизирани данни и информация, с които работи общинската администрацията. Създадена и	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			функционираща управленска информационна система на общината. Прилагане на принципите на откритото управление в община Трявна.					
98	Подобряване на комуникацията с гражданите чрез привличане на структурите на гражданското общество в работата на общинската администрация и общинския съвет	1	Функциониращ модел за партньорско взаимодействие в процеса на стратегическо планиране и мониторинга на изпълнението.	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			Участие на гражданите и бизнеса при вземане на управленски решения, свързани с икономическото и социалното развитие на общината. Увеличена информираност на местната общност за дейността на общинската администрация. Реализирани инициативи за граждански					

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
			мониторинг и контрол върху действията на администрацията.					
99	Проучване, анализ и внедряване на нови електронни услуги за административно обслужване на гражданите и бизнеса	1	Въвеждане на електронно правителство	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
100	Изграждане и внедряване на ГИС системи за целите на управлението.	1	Изградена и внедрена ГИС	годишна	проект ИСУН	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проект ИСУН
101	Участие в		бр. проекти с участие	годишна	проекти	изразходван	годишна	проекти

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
	транснационални/междурегионални мрежи за обмен на опит и добри практики					финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания		
102	Изграждане на ефективни партньорства за работа в мрежа - Сдружение ДУЗЛАЖ	1	бр. проекти с участие	годишна	проекти	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от планирания	годишна	проекти
103	Осъществяване на проекти за партньорство в рамките на програмите на ЕС	1	бр. проекти с участие	годишна	проекти	изразходван финансов ресурс в абсолютна стойност, лева и като дял от	годишна	проекти

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

			Индикатори за резултат			Индикатори за ресурс		
	име на проект	приоритетност	индикатори	периодичност	източник	индикатори	периодичност	източник
						планирания		

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3. Индикатори за въздействие

Целевите стойности на индикаторите за въздействие са определени въз основа на тенденциите на изменение на съответните индикатори в община Трявна и целевите стойности, заложи в Областната стратегия за развитие на област Габрово за периода 2014 -2020, като заложената цел е постепенно намаляване на различията между общините в областта.

Индикатори за въздействие		2012	2017	2020	
1	Население	брой	11 462	11 300	11 100
2	Средно списъчен брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение	брой	2 411	2 500	2 600
3	Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	лева	5 584	8 200	10 900
4	Коефициент на безработица	%	9,0	7,3	6,1
5	Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия	хил. евро	1 076	1 100	1 200
6	Разходи за придобиване на ДМА	хил. лева	4 062	4 400	4 900
7	Нетни приходи от продажби	хил. лева	72 957	78 000	85 000
8	Произведена продукция	хил. лева	45 558	50 000	57 000
9	Реализирани нощувки	брой	62 273	75 000	90 000
10	Приходи от нощувки	лева	1 954 279	2 300 000	2 800 000
11	Дял на населението с канализация	%	71		
12	Загуби на вода	%	12		

Базовите стойности на индикатори №11 и №12 са за 2011 г., следва да се определят спрямо заложените дейности в проектите във ВиК сектора.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

4. Стратегически индикатори за степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, в регионалната политика и планиране

Съгласно Методическите указания за разработване на общински планове за развитие за периода 2014 – 2020 г. в системата за наблюдение следва да се отразят стратегическите индикатори относно степента на интегриране на глобалните проблеми, свързани с околната среда в регионалното и местно планиране:

- Индикатор 1: Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти)
- Индикатор 2: Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии
- Индикатор 3: Емисии на парникови газове (приравнени към CO2 еквивалент) на жител от населението
- Индикатор 4: Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение
- Индикатор 5: Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение на човек от населението
- Индикатор 6: Дял от територията на териториалната единица с висок риск от ерозия
- Индикатор 7: Степен на постигане на националните цели за използване на възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност

За част от тези индикатори не е налична информация на общинско ниво - Индикатор 3, Индикатор 4, Индикатор 5, Индикатор 7.

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Като индикатори, отчитащи степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, планирането на местно ниво могат да бъдат отнесени следните предвидени индикатори:

Индикатор	Дефиниция	Източник	Мерна единица	Период на отчитане	Ниво област	Ниво община
Обслужвани населени места за организирано сметосъбиране	Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци	НСИ Общинска администрация (на ниво община)	брой	годишно	√	√
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	Съотношение между обслужваното население и общото население в съответната териториална единица в процент.	ТСБ на НСИ Общинска администрация (на ниво община)	%	годишно	√	√

Европейски съюз

ОПАК Експерти в действие

Европейски социален фонд

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>Загуби на вода</p>	<p>Загубите на вода при транспорта е количеството, загубено между мястото на водоизточника и мястото на използване (течове и изпарения). Респондентите отчитат загубите чрез изчислителни методи, тъй като преките измервания са трудно приложими. Процентът се изчислява като дял на загубените обеми от постъпилите води в преносната мрежа.</p>	<p>НСИ Водоснабдяване и канализация (за данни на ниво община)</p>	<p>%</p>	<p>годишно</p>	<p>√</p>	<p>√</p>
------------------------------	--	---	----------	----------------	----------	----------

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>Дял на населението с канализация</p>	<p>Изчисленията са извършват посредством обвързване на данните от текущата демографска статистика с отчетените селища от ВиК с водни услуги – доставка на питейна вода, събиране на отпадъчна вода в обществената канализация и СПСОВ.</p> <p>За свързано с обществена канализационна мрежа се приема населението с организирано отвеждане на отпадъчните води.</p>	<p>НСИ</p> <p>Водоснабдяване и канализация (за данни на ниво община)</p>	<p>%</p>	<p>годишно</p>	<p>√</p>	<p>√</p>
<p>Площ на обекти с осъществени мерки за енергийна ефективност</p>	<p>Разгърнатата застроена площ на обекти, за които са осъществени мерси за енергийна ефективност</p>	<p>Общинска администрация (на ниво община)</p>	<p>кв.м.</p>	<p>годишно</p>	<p>√</p>	<p>√</p>

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Спестена електроенергия	Електроенергия, която ще бъде спестена в резултат на осъществени мерки за енергийна ефективност	Общинска администрация (на ниво община)	kWh	годишно	√	√
Относителен дял на териториите с променено предназначение	Дял на териториите с променено предназначение отнесен към общата територия. Индикатор от конвенцията Рио - приоритет: стандартен.	Изпълнителна агенция по околна среда	%	годишно	√	√
Относителен дял на урбанизираните територии	Дял на урбанизираните територии отнесен към общата територия. Индикатор от конвенцията Рио-приоритет: стандартен.	Изпълнителна агенция по околна среда	%	годишно	√	√

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>Относителен дял на горите</p>	<p>Дял на горите отнесен към общата територия. Индикатор от конвенцията Рио-приоритет: стандартен.</p>	<p>Изпълнителна агенция по околна среда</p>	<p>%</p>	<p>годишно</p>	<p>√</p>	<p>√</p>
<p>Относителен дял на земеделските територии</p>	<p>земеделските територии отнесен към общата територия. Индикатор от конвенцията Рио-приоритет: стандартен.</p>	<p>Изпълнителна агенция по околна среда</p>	<p>%</p>	<p>годишно</p>	<p>√</p>	<p>√</p>

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
 реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

<p>Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии</p>	<p>Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии за съответната териториална единица.</p> <p>Индикатор от конвенцията Рио-приоритет: ключов.</p>	<p>Експертна оценка в ГИС среда</p> <p>или собствени изчисления на база данни от общинска администрация и ОД Земеделие</p>	<p>%</p>	<p>10 години</p>	<p>√</p>	<p>√</p>
---	--	--	----------	------------------	----------	----------

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

VIII. ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Предложената структура за управление, наблюдение и контрол на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. осигурява процедура за прилагане на принципа за комуникации, координация и партньорство със заинтересованите страни чрез участието на представители на тематичните експертни групи на заинтересованите страни в Работната група за управление, наблюдение и контрол на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.

Така, представителите на заинтересованите страни имат възможността да участват в следните основни задачи, свързани с управлението, наблюдението и контрола на ОПР:

- подготовка (или възлагане на подготовката) на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- обсъждане и приемане на шестмесечен доклад за изпълнението на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- обсъждане на необходимостта от и предлагане на актуализация на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г. или обсъждане на необходимостта и предлагане на съществени промени в ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.;
- организиране на подготовката на годишните доклади за наблюдение на изпълнението, междинните и окончателните доклади за оценка на ОПР на община Трявна за периода 2014 – 2020 г.

Едновременно с работата си по тези задачи е предвидена дейност на Работната група по организиране на представяне на напредъка по изпълнението на ОПР на обществени обсъждания и дискусии (два пъти в годината).

проект „Подобряване на процеса за ефективна координация и партньорство при разработване и реализиране на политики за устойчиво развитие на община Трявна“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд
